

Gorenjski Glas

PETEK, 21. JANUARJA 2022

LETO LXXV, ŠT. 6, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Izbrana je olimpijska reprezentanca

Na zimskih olimpijskih igrah, ki se v Pekingu začenejo čez dva tedna, naj bi nastopilo štirideset slovenskih športnic in športnikov, od tega bo skoraj polovica Gorenjcev. V ekipi že prva odpoved in okužba s koronavirusom.

VILMA STANOVNIK

Brdo pri Kranju – Na torko- vi seji na Brdu pri Kranju je Izvršni odbor Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) potrdil predlog Smučarske zveze Slovenije in določil, da bo na zimskih olimpijskih igrah, ki bodo v Pekingu potekale od 4. do 20. februarja, nastopilo 41 slovenskih športnikov.

Sprva je bilo za nastop v alpskem smučanju predvidenih sedem smučark in pet smučarjev, nato pa je Štefan Hadalin sporočil, da bo zaradi osebnih razlogov

predčasno končal sezono in se s tem odrekel tudi olimpijskemu nastopu, čeprav so ga uvrstili na seznam potnikov za Peking. Tako naj bi barve Slovenije zastopali Meta Hrovat, Maruša Ferik Saioni, Tina Robnik, Ana Bucik, Andreja Slokar, Neja Dvornik, Ilka Štuhec, Žan Kranjec, Miha Hrobat, Boštjan Kline in Martin Čater.

V skakalni reprezentanci je večina Gorenjcev, med našimi pa je tudi kar nekaj favoritov za olimpijsko odličje. Slovenijo bodo zastopali: Ema Klinec, Nika Križnar, Urša Bogataj, Špela Rogelj,

Anže Lanišek, Cene in Peter Prevc, Lovro Kos ter Timi Zajc. Odprto ostaja vprašanje smučarskih tekačev, ki imajo nominiranih devet tekmovalcev, mednarodna kvota pa dovoljuje nastop osmerici. To bo vodstvo reprezentance določilo po zadnjih tekmah ta konec tedna. Ženski del ekipe sestavljajo: Anamarija Lampič, Eva Urevc, Anja Mandelj, Anita Klemenčič in Neža Žerjav, v moški ekipi pa so: Miha Šimenc, Vili Črv ter Miha Ličef in Janez Lampič.

► 8. stran

Gorenjska smučarska skakalka Nika Križnar je ena od slovenskih favoritinj na olimpijskih igrah v Pekingu. / Foto: Jure Makovec

Na cesto zaradi visokih položnic

V sredo je nekaj deset občanov Jesenic zaustavilo promet skozi mesto na krožišču pri občini. S protestom so opozorili, da visokih položnic za ogrevanje enostavno ne zmorejo plačati.

Protestniki so s hojo čez prehod za pešce mirno opozarjali na problematiko visokih stroškov ogrevanja in neodzivnost odgovornih. / Foto: Nik Bertonec

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Ljudje smo siti, da Občina Jesenice in ENOS OTE ignorirata naše zahteve. Te zime enostavno ne bomo preživel, vsaj brez dolgov ne!« je povedala Jasmina Jasna Talič, ena od udeleženk protesta, ki se je v sredo spontano zgodil na Jesenicah zaradi visokih stroškov ogrevanja. Nekaj deset Jeseničanov je kakšno uro prečkalo prehod za pešce in s tem oviralo promet pri občinski stavbi ter na ta način želelo opozoriti odgovorne, da so položnice za ogrevanje enostavno previsoke, da bi jih lahko plačali.

► 4. stran

Spremenjeni protokol testiranja

► 3. stran

Zaradi povečanega obsega dela zaposlimo več

JELOVICA

PROIZVODNIH DELAVCEV (m/ž)

Za več informacij pokličite na 04 5113 236 ali 041 356 068 oz. sledite spodnji povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

AKTUALNO

Red za zasluge Marku Noču

Predsednik države Borut Pahor je red za zasluge za vrhunsko strokovno in znanstveno delo na področju intenzivne interne medicine in glasno skrb za delovanje zdravstva podelil Gorenjcu – prof. dr. Marku Noču.

2

GORENJSKA

Energetska kriza tudi v Domžalah

Stanovalci blokov na Miklošičevi ulici in Ulici Matije Tomca v Domžalah, ki se ogrevajo iz dveh skupnih kotlovnice, so konec leta doživeli šok, ko se je njihov dobavitelj plina odločil za 385-odstotno zvišanje cene ogrevanja.

7

CG+

Nekdanja atletinja bije boj s težko boleznijo

Alenka Bikar je hudo zbolela, skorajda čez noč ni več mogla stati na nogah. Diagnoza: redka avtoimunska bolezen. Še vedno je v procesu zdravljenja, a ob tem upa, da bo lahko kdaj spet normalno živela.

15

ZADNJA

Razorju se obetajo boljši časi

Za najstarejši kranjskogorski hotel, Hotel Razor iz leta 1902, se obetajo boljši časi. Če bo šlo vse po načrtih, investitor Sašo Kovarčec, direktor gradbenega podjetja Drava, obnovo hotela želi zaključiti do konca letošnjega leta.

24

VREME

Danes bo delno jasno, jutri in v nedeljo pa zmerno do pretežno oblačno. Vse dni bo večinoma suho.

-8/1 °C

jutri: oblačno

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

januar 2/22

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najmem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VIDA KOK iz Šenčurja.

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 7. januarja 2022, prejme praktično nagrado, ki jo podarja RTV Slovenija, **Nuša Špenko iz Vodica**. Nagrajenki čestitamo!

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **RAVNAJMO SE PO LUNI**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 4. januarja 2022, so: **Staša Razingar** iz Radovljice in **Tomaž Gabrič** iz Tržiča, ki prejmeta 1. in 2. nagrado (dereze Veriga K.F., Lesce), **Blažka Klemenčič** iz Cerknega, ki prejme 3. nagrado (knjiga Zdravje in jaz – Prijatelj). Nagrajencem čestitamo!

Župani za uskladitev šolskega koledarja s Planico

Jesenice – Župani sedmih občin Zgornje Gorenjske so na državo naslovili pobudo, da se koledar šolskega leta 2022/23 uskladi s terminom svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju, ki ga bo od 21. februarja do 5. marca 2023 gostila Planica. Želijo namreč, da se termin zimskih šolskih počitnic ne prekriva s terminom tekmovanja. V času prvenstva bo Zgornjo Gorenjsko zasedlo okrog 1200 udeležencev tekmovanja, 1500 predstavnikov medijev, veliko organizacijskega osebja, ob vsem tem pa pričakujejo v Planici kar 200 tisoč navijačev. Vse prenočitvene zmogljivosti bodo zato v obdobju prvenstva polne, z ustreznimi prilagoditvijo šolskega koledarja pa bi bile lahko polne kar cel mesec dni. To bi imelo pozitiven vpliv na turistično gospodarstvo na tem območju, zlasti v času odpravljanju posledic pandemije v turizmu.

Red za zasluge Marku Noču

Predsednik države Borut Pahor je na slovesnosti v predsedniški palači vročil državna odlikovanja. Red za zasluge je za vrhunsko strokovno in znanstveno delo na področju intenzivne interne medicine in glasno skrb za delovanje zdravstva prejel Gorenjec – prof. dr. Marko Noč.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Prof. dr. Marko Noč je diplomiral na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je leta 1995 tudi doktoriral. Tedaj je zaključil tudi specializacijo s področja interne medicine, pozneje pa sta mu bili na podlagi dela priznani še specializaciji iz intenzivne medicine ter iz kardiologije in vaskularne medicine. Je predstojnik Kliničnega oddelka za intenzivno interno medicino Interne klinike UKC Ljubljana in redni profesor interne medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 2012 je postal član Evropske akademije znanosti in umetnosti, od leta 2017 je izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Leta 2018 je prejel Zoisovo nagrado za izjemne znanstvene dosežke. Izpopolnjeval se je na uglednih zdravstvenih ustanovah v Združenih državah Amerike.

Kot zdravnik se ukvarja z obravnavo kritično bolnih srčnih bolnikov. Ob tem izvaja različne invazivne kardiološke posege, kot so koronarografija, perkutana koronarna intervencija, aortna balonska črpalka in zunajtelesna membranska oksigenacija. Dodatne kardiološke posege izvaja tudi v kardiološkem centru Medicor v Izoli. Rezultate svojega raziskovalnega dela objavlja v priznanih mednarodnih strokovnih revijah in predstavlja na najpomembnejših mednarodnih strokovnih srečanjih.

Foto: Daniel Novakovič/STA

Predsednik Borut Pahor je državno odlikovanje izročil prof. dr. Marku Noču.

Kot je še napisano v obrazložitvi državnega odlikovanja, prof. dr. Marko Noč ob tem širokem in poglobljenem raziskovalnem in strokovnem delu najde čas, energijo in pogum za glasne kritične poglede na organizacijo, financiranje in delovanje našega zdravstvenega sistema. Zavzeto se je vključil v razprave o pretirano visokih cenah zdravil in zdravstvene opreme pri nas. »Uspelo mu je pokazati glavne vzroke za to in doseči znižanje nekaterih cen, a nas čaka še veliko dela na tem področju. Hvaliležni so mu tudi za prizadevanja, da bi znanje o oživiljanju in uporabi defibrilatorja ob zastoji srca ali infarktu postalo tudi pri nas del splošne izobrazbe in bi se o tem učili že v osnovnih šolah,« so poudarili.

Prof. dr. Marko Noč se je zahvalil za odlikovanje, ob

tem pa poudaril: »Vse, kar človek doseže v življenju, zlasti v medicini, je posledica timskega dela, dobrega sodelovanja s sodelavci, dobrih odnosov in na vseh segmentih spoštovanje in pomoč drug drugemu. Ravno dan po tem, ko sem dobil klic iz predsedniške palače, smo bili na nekem pohodu na čudoviti gori na Primorskem, in ko smo se bližali, je prišla ekipa nujne medicinske pomoči in mi pokazala EKG. Šlo je za povsem jasen srčni infarkt, ta ekipa je čudovito oskrbela bolnika že na terenu, pravočasno klicala v ljubljanski UKC, bolnika prepepeljala. Bolnik je brez problema preživel in mene so že isti dan obvestili, da je vse v redu. To kaže, kako deluje in kako pomemben je tim in kako posameznik v tem zahtevnem medicinskem in tudi drugih področjih sam ne more nič doseči. Kar se pa tiče mojega

nemedicinskega udejstvovanja, sem toliko bolj presenečen in počaščen, da ste to opazili. Včasih imam občutek, da se borim z mlino na veter, vendar se ravno v zadnjem tednu dogajajo lepe stvari. Poleg tega priznanja je bil prejšnji četrtek sprejet tudi zakon o javnem naročanju v zdravstvu, za katerega upam, da je prvi korak v pravo smer za zagotavljanje normalnih cen medicinskega materiala, in mislim, da bo prihranil mnogo denarja, ki bo potem namenjen za boljše zdravljenje naših bolnikov in za obnovo dotrajane infrastrukture v zdravstvu. Posebno rad bi se zahvalil še prof. dr. Metki Zorc, direktorici Medicorja, ki mi že 17. leto omogoča in mi zaupa pri strokovnem delu na področju interventnih kardioloških posegov, kjer dejansko v UKC Ljubljana neka-ko ne morem realizirati tistega, kar bi si želel.«

Proti poniževanju partizanov

Izjava Zveze združenj borcev Slovenije ob osemdeseti obletnici bitke v Dražgošah

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Predsednik Zveze združenj borcev Slovenije Marijan Križman in predsednik organizacijskega odbora Po stezah partizanske Jelovice Ladislav Lipič sta podpisala izjavo Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne borbe Slovenije ob 80. obletnici bitke v Dražgošah. Izjava obsoja »ostudno, do sedaj nezaslišano potvarjanje zgodovine, poniževanje partizanov ter žaljenje žrtev nacizma in fašizma«, ki se

pojvajo ob osemdeseti obletnici dražgoške bitke.

»Naj spomnimo, da je v vasi Dražgoše partizanski Cankarjev bataljon januarja 1942 bojeval tridnevni obrambni boj z močnejšim sovražnikom, ki ga je želel uničiti, a mu to ni uspelo. Zato je bila to partizanska zmaga, ki je razjezila sovražnika. Nacistične sile so v vas prišle šele po umiku partizanov in se strahopetno maščevale nad neoboroženimi domačini. Podobno tragično usodo je med drugo svetovno vojno doživelo

še mnogo drugih krajev pri nas in po svetu ... A nobena zrela družba in urejena država za nacistično maščevanje ne krivi odpornikov ali domoljubov. Le pri nas lahko tisti, ki so jim lastna prepričanja pomembnejša kot pa domoljubje, nezakonovano lažejo, zaničujejo lastno zgodovino in žalijo soljudi. Zanimivo je, da nihče od tistih, ki so jim 'partizani krivi za vse', ne postavljajo pod vprašaj početja Nemcev, ki so v Dražgošah zagrešili nikoli kaznovan vojni zločin nad nedolžnimi

domačini. Kot da bi bilo boljše, če bi Slovenci hlapčevsko sodelovali z nacističnimi in fašističnimi zločinci, ne pa se proti njim bojevali skupaj z vsem svobodoljubnim svetom.«

V izjavi je še zapisano, da vsi zdajšnji napadi na partizanski boj izvirajo iz tega, da slovenska država in njena aktualna oblast nočeta priznati, da so bili samo partizani mednarodno priznana vojska zavezništva in da so se edini borili za domovino, jo osvobodili in postavili temelje sedanji državi.

Koncentracija znanja v regiji

Svet gorenjske regije je v začetku januarja na vlado in državni zbor naslovil pobudo za ustanovitev gorenjske univerze. Pobudo je množično podprlo tudi gorenjsko gospodarstvo in različne ustanove, saj bi to dolgoročno omogočilo izobraževanje kvalificiranih kadrov, ki jih podjetja nujno potrebujejo.

MATEJA RANT

Kranj – Na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so ob omenjeni pobudi poudarili, da podpirajo skladen regionalni razvoj, je pa ustanovitev univerze dolgotrajen postopek, pri katerem je treba preučiti več dejavnikov, ki vključujejo lokalno skupnost, gospodarstvo, potencialni kader, potencialne študente, infrastrukturo ... Na podlagi tega bodo presojali, ali torej dejansko obstajajo potrebe po ustanovitvi univerze, so poudarili.

Steber nove univerze na Gorenjskem bi morali biti kranjska Fakulteta za organizacijske vede (FOV) in jese-niška Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin, je prepričan Iztok Podbregar, dekan FOV, ki ta čas sodi pod okrilje Univerze v Mariboru. Pred štiridesetimi leti je bila prav njihova fakulteta, ki ima sicer že več kot šestdesetletno tradicijo, tudi ena od štirih ustanovnih članic mariborske univerze, je spomnil in dodal, da imajo prav tako že tradicijo pobude za ustanovitev gorenjske univerze. »Mislim, da je sedanja že

Iztok Podbregar / Foto: Gorazd Kavčič

četrt po vrsti, dvakrat je bil že pripravljen celo elaborat; na podlagi drugega elaborata, ki so ga pripravili za ustanovitev gorenjske univerze, je potem nastala Univerza na Primorskem.« Ob zadnji pobudi pa ga je na Svetu gorenjske regije presenetila predvsem velika poenotenost glede tega vprašanja, je priznal. Zato se mu zdi tokratna pobuda »zdrava« in jo podpirajo ter so pripravljeno sodelovati. Zaveda pa se, da bo to dolgotrajen proces, saj akreditacijski pogoji

niso enostavni, bistveno bo dosegati ustrežno kakovost. Tudi na njihovi fakulteti se bodo trudili ustvariti podlago za novo univerzo. Eno od priložnosti vidi v novih programih, pri katerih se trudijo še bolj povezati fakulteto in gospodarstvo, prav tako z eno od tujih univerz snujejo skupen program na magistrski ravni. »Na Gorenjskem se med drugim obeta tudi nova regionalna bolnišnica, kar pomeni od 1500 do 2000 novih delovnih mest. Na tem področju bo potrebno precej

multidisciplinarnega znanja,« je poudaril Podbregar. Kakovostno delovno silo bodo v prihodnje potrebovali tudi v razvijajočih se in novih podjetjih, pa na področju turizma, priložnosti vidi še na področju športa. »Zakaj ne bi v Sloveniji imeli še ene močne fakultete za šport,« se sprašuje.

Koncentracija znanja, za kar si prizadevajo tudi v drugih regijah, po njegovem prepričanju pomeni dobro tekmovalno prednost. Glavno težavo namreč ta čas vidi v tem, da na Gorenjskem več kot osemdeset odstotkov mladih odhaja na šolanje v druge regije. »Za razvojnjo regijo, kot je Gorenjska, je to izjemna tehnološki potencial, zato je potrebna koncentracija raziskav in znanja v domačem okolju, da bi tu potem iskali tudi zaposlitvene priložnosti.« Ob sedanjih sinergijah med lokalno skupnostjo, gospodarstvom in visokošolskim prostorom verjame, da bi iz tega moralo kaj nastati. »Ne smemo pa si delati utvar, da se bo to zgodilo v letu ali dveh; v petih letih pa se bo mogoče že kaj videlo,« je še dejal Podbregar.

k

KOMENTAR
URŠA PETERNEL

Štiristo evrov za ogrevanje

Dvesto evrov. Dvesto petdeset evrov. Štiristo enajst evrov. To so zneski na položnicah, ki jih je za ogrevanje v zadnjih treh mesecih prejela Jeseničanka. Gospa živi v sedemdeset kvadratnih metrov velikem kletnem stanovanju v starejši večstanovanjski hiši. Podobno visoke položnice prejemajo številni Jeseničani, ki jih s toploto oskrbuje koncesionar Enos OTE prek sistema daljinskega ogrevanja. Razlog naj bi bil v višji ceni energentov, torej zemeljskega plina na svetovnem trgu. Cena megavatne ure toplote se je tako na Jesenicah dvignila s 87 na kar 145 evrov. Potem ko so se občani organizirali in zbrali več kot 1100 podpisov ter od Občine Jesenice zahtevali ukrepanje, je prišlo do dogovora, da bo ENOS OTE ceno megavatne ure za november in december znižal za 15 evrov. To se je tudi zgodilo, a žal so bile januarске položnice kljub temu astronomske, saj je bila v decembru zaradi nižjih zunanjih temperatur tudi poraba višja. Podobno bo tudi s položnicami za januar, ki je mrzel mesec; kot kaže cenik, objavljen na spletni strani ENOS OTE, bo tudi za januar veljala cena 127 evrov za megavatno uro. A to je še vedno med najvišjimi cenami v državi, dražje daljinsko ogrevanje imajo samo na Ravnah na Koroškem in v Trbovljah ...

Zaradi gneva občanov, ki so oblikovali celo posebno skupino na Facebooku in začeli objavljati fotografije položnic,

so na Občini Jesenice začeli iskati nove rešitve, po zadnjem predlogu naj bi vsem, ki so se zaradi visokih stroškov ogrevanja znašli v socialni stiski, nudili izredno denarno pomoč. O tem naj bi odločali na februar-ski seji občinskega sveta, kjer je pričakovati burno razpravo. Tudi zaradi problematike ogrevanja je namreč v občinskem svetu prišlo do razkola, saj je del svetnikov decembra od župana zahteval sklic izredne seje. Župan je zahtevo zavrnil, češ da so o tem govorili v sklopu nedavne redne seje, in predlagal, da razpravo opravijo na februar-ski seji. Dve svetniški skupini – Levica in SD – sta tako izredno sejo sklicali sami, a je bila zaradi obstrukcije drugega dela svetnikov nesklepčna, udeležil pa se je ni niti župan. V resnici je možnosti za ukrepanje malo. Koncesijska pogodba velja do leta 2039, enostranska prekinitve, kot to predlagajo nekateri, bi bila za občane in občino finančno prezahtevna, pa tudi občani bi ostali brez vira toplote, opozarja župan.

Na Jesenice, ki je že doslej veljala za socialno šibkejšo občino, je tako letos glasno potrkala še energetska revščina. Ljudje sedijo v mrzlih stanovanjih. A prave razsežnosti problematike se bodo pokazale šele v prihodnjih mesecih, ko se bodo zaradi nezmožnosti plačila astronomskih položnic pri marsikom nakopičili dolgovi in bo koncesionar začel vlagati sodne izvršbe ...

Spremenjeni protokol testiranja

Virusno breme v družbi je takšno, da se mora vsak posameznik, ki ima okužbo dihal, samoosamiti tako med čakanjem na odvzem brisa kakor tudi med čakanjem na izvid.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – Državni sekretar na ministrstvu za zdravje Franc Vindišar je pred nekaj dnevi pojasnil, da so glede na novi protokol testiranja na koronavirus osebe z respiratornimi boleznimi razdeljene v dve skupini. Prva skupina so kronični bolniki, ljudje z imunsko pomanjkljivostjo, nosečnice in otroci, ki morajo o tem obvestiti osebnega zdravnika, ki jih bo naročil na PCR-test. Druga skupina mora najprej na hitri test. Osebe s simptomi in negativnim hitrim testom morajo biti v samoosamitvi tri dni, in če simptomi v tem času izzvenijo, je mogoče reči, da oseba ni pozitivna na koronavirus. Če se zdravstvene težave nadaljujejo, oboleli obvesti zdravnika, da mu omogoči PCR-test. Če je ta pozitiven, se oseba osami za deset dni in pridobi QR-kodo. Rezultati so zaradi povečanega

števila PCR-testov znani najpозneje v 48 urah. Vindišar je pojasnil, da je namen sprememb protokola ta, da se kljub strmo naraščajočim

V ZD Kranj so v torek naredili rekordnih 1039 PCR-testov. Za primerjavo: ob novem letu so delali po okoli dvesto brisov na dan.

okužbam zagotovi vzdržen sistem v laboratoriju, ki zagotavlja prednostno dostopnost do teh preiskav za vse hospitalizirane bolnike in bolnike, ki imajo zdravstvene težave in ki potencialno zahtevajo hospitalizacijo.

V Zdravstvenem domu (ZD) Kranj so v torek naredili rekordnih 1039 PCR-testov (612 pozitivnih), v sredo že 845. Za primerjavo: ob novem letu ob začetku petega vala epidemije so delali po

okoli dvesto brisov na dan (v povprečju sto pozitivnih). Kot so sporočili, se prilagajajo dovolj hitro in učinkovito, da vsakogar obravnavajo znotraj 24 ur, nekateri so na vrsti tudi v dveh urah. Glede na dinamiko in trend se že sredi delovnega dne pripravijo na denimo nakazani povečan obseg v dnevu zatem; okrepijo ekipo, povečajo število testiranih mest, podaljšajo delovnik. PCR-testov jim še nikoli do zdaj ni zmanjkalo, zanje jih pripravlja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolge in hrano v Kranju. Hitrih antigenih testov ne delajo, ker so dogovorjeni s »sosedmi«, Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo Kranj, da jih delajo tudi za potrebe ZD Kranj.

V ZD Škofja Loka PCR-teste dostavlja kurir, ki dnevno oddaja tudi vzorce v laboratorij, težav s pomanjkanjem testov nimajo, so sporočili. Redno imajo na zalogi zadostno količino hitrih

antigenih testov, pred dnevi so oddali novo naročilo. Dobavitelj jim v tem tednu dobavi polovico naročila, dobava druge polovice je obljubljena v prihodnjem tednu.

Koronavirusne okužbe hitro naraščajo in so že presegle dvanajst tisoč potrjenih okužb v enem dnevu, delež pozitivnih izvidov testov pa tudi čez 60-odstoten.

Državni sekretar Vindišar je povedal, da trenutna zmogljivost v covidnih bolnišnicah znaša 648 postelj. Pri tem je poudaril, da se v zadnjih dneh število hospitaliziranih bolnikov na akutnih oddelkih povečuje. Glede na napovedi naj bi število bolnišničnih zdravljenj doseglo vrh na začetku februarja. Včeraj je bilo hospitaliziranih 580 covidnih bolnikov, od tega 147 v oddelkih intenzivne nege. Za primerjavo: pred tednom dni je bilo hospitaliziranih 527 covidnih bolnikov.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Na Bledu lani največ slovenskih gostov

URŠA PETERNEL

Bled – Lanska turistična sezona na Bledu je bila boljša kot leto prej. Po podatkih Občine Bled so v občini našli nekaj manj kot 569.000 turističnih nočitev. Na prvem

je bil turistični obisk lani že boljši, našli so 130 tisoč nočitev več.

Še vedno pa je bil lani turistični obisk še daleč od običajnega v predkoronskem letu 2019, ko je bilo prenočitev 1,1 milijona.

Po številu nočitev so prevladovali slovenski gostje, sledijo Nemci, Madžari in Čehi. / Foto: Gorazd Kavčič

mestu so bili slovenski gostje, ki so ustvarili nekaj manj kot 22 odstotkov vseh nočitev. Na drugem mestu po številu nočitev so Nemci, sledijo Madžari, Čehi in Nizozemci. Glede na leto 2020

Se je pa v zadnjih dveh letih na Bledu močno povečal obisk domačih gostov, še leta 2019 so ustvarili 52 tisoč nočitev, lani pa že skoraj 124 tisoč. K temu so zagotovo prispevali tudi turistični boni.

RAZPIS ZA OSKRBNIKA ROBLEKOVEGA DOMA NA BEGUNJŠČICI

Planinsko društvo Radovljica išče resnega, odgovornega in prijetnega oskrbnika (m/ž) Roblekovega doma na Begunjski, s katerim želi skleniti dolgoročno sodelovanje.

Delo poteka v času letne sezone od 1. 6. do 30. 9. in v zimski sezoni med vikendi in prazniki.

Osnovni razpisni pogoji je poznavanje gostinstva ter gospodinjstkih del (celotni razpisni pogoji so objavljeni na spletni strani društva: www.pdradovljica.si.)

Dodatne informacije ali besedilo razpisa lahko dobite tudi osebno v pisarni društva, po e-pošti: info@pdradovljica.si ali po telefonu 031 345 209.

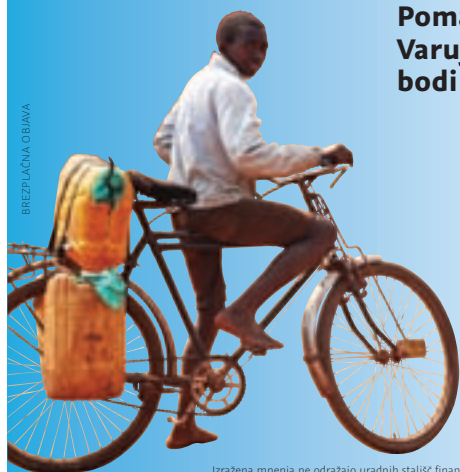
NA RAZPIS SE LAHKO PRIJAVITE NAJKASNEJE DO 31. 1. 2022.

VEČ KOT 800 MILIJONOV LJUDI TRPI ZARADI POMANJKANJA HRANE IN PITNE VODE.

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Le z uresničevanjem zavez ciljev trajnostnega razvoja, lahko vse države sveta **do leta 2030 izkoreninijo skrajno revščino**, zaščitijo planet in zagotovijo vsem dostojno življenje.

Pomagaj tudi ti. Varuj okolje in bodi solidaren.

Izražena mnenja ne odražajo uradnih stališč financierjev.

Na cesto zaradi visokih položnic za ogrevanje

1. stran

»Vdova, upokojenka, oče, ki plačuje preživnino – kako naj plačajo po tristo evrov samo za ogrevanje?! Vsi bomo dobili izvršbe zaradi neplačevanja in v mestu tiktaka socialna bomba!« je povedala Taličeva. Kot je dodala, je sama oktobra lani za ogrevanje plačala 60 evrov, letos oktobra 135 evrov.

»Kaj bomo dosegli, ne vem, žal so bili odgovorni doslej povsem neodzivni,« je dejala Taličeva, ki je pred časom jeniškemu županu tudi prinesla več kot 1100 zbranih podpisov občanov z zahtevo po ukrepanju.

Kot so pojasnili na Občini Jesenice, so se v sredo znova sestali s predstavniki dobavitelja in distributerja toplote, podjetji ENOS in ENOS OTE, upravitelji ter predstavniki etažnih lastnikov. Koncesionar se je na sestanku zavezal, da bo zamrznil cene ogrevanja do konca kurilne sezone. »Te je sicer po pozivu občine in upraviteljev že znižal za 15 evrov za megavatno uro za meseca november in december, kasneje pa še za januar. Hkrati pa bodo še naprej iskali načine, kako ceno še dodatno znižati,« so povedali.

Med sicer mirnim protestom je prišlo do nekaj vroče krvi med policisti in nekaterimi protestniki. / Foto: Nik Bertonec

Na februarski seji občinskega sveta bodo odločali tudi o županovem predlogu, da bi dodatno povečali sredstva, namenjena občinskim

denarnim pomočem. S tem bodo pomagali vsem občanom, ki so se zaradi visokih stroškov ogrevanja znašli v stiski.

»Ker pa podjetji ENOS in ENOS OTE v določenih večstanovanjskih objektih beležita povečano porabo toplote, ki kar nekajkrat presega povprečno slovensko porabo, bodo skupaj z upravniki večstanovanjskih objektov opravili tudi analizo stanja po posameznih objektih, s katero bodo ugotavljali, od kod izvira takšna abnormalna poraba,« so še povedali na Občini Jesenice.

»Sprejeli smo nekaj kratkoročnih rešitev, pogovarjamo se tudi o dolgoročnih, se pa zavedam, da vsem občanom položnic na takšen način ne moremo znižati, sploh ne takoj. Nikakor pa te tematike ne zanemarjamo in ji bomo še naprej posvečali vso svojo pozornost,« je povedal župan Blaž Račič.

Novi vozili za joštarske gasilce

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Jošt je v uporabo prevzelo dve novi vozili: operativno vozilo GVV-1, ki je edino tovrstno na Gorenjskem, in moštveno vozilo GVM-1.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – V sklopu opremljanja prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Mestne občine Kranj, ki poteka od leta 2008, so v uporabo predali že 14. vozilo, tokrat Prostovoljnemu gasilskemu društvu Jošt, ki velja za najmlajše društvo v kranjski gasilski zvezi. Ustanovljeno je bilo leta 1953 in bo prihodnje leto praznovalo sedemdeset let aktivnega delovanja.

V uporabo so prevzeli vozilo za prevoz moštva in manjše operativno vozilo z vodo. »Sredstva za nakup moštvenega vozila, čigar vrednost je bila dobrih dvajset tisoč evrov, smo v večini zbrali sami, nekaj je prispevala Gasilska zveza Mestne občine Kranj. Operativno vozilo v vrednosti 125 tisoč evrov pa je v celoti financirala Mestna občina Kranj,« je pojasnil podpredsednik PGD Jošt Janez Rant in dodal:

Gasilci PGD Jošt so v uporabo prevzeli dve novi vozili: operativno vozilo GVV-1 in moštveno vozilo GVM-1. / Foto: Primož Pičulin

»Doslej smo imeli dve dotrajani vozili za prevoz moštva, opremo pa smo prevažali s prikolico. Novi vozili imata štirikolesni pogon, prilagojeni sta za gričevnat teren in za vožnjo zunaj urejenih cest. Ker smo vedeli, da bomo modernizirali vožni park, smo pred leti prenovili gasilski dom, kjer

smo garažo uredili tako, da sta novi vozili lahko primereno shranjeni.«

Operativno vozilo GVV-1 je izdelalo podjetje Svit-Zolar, in kot je pojasnil njegov predstavnik Jani Zolar, je operativno vozilo, ki so ga dobili joštarski gasilci, tretje tovrstno v Sloveniji in edino na Gorenjskem.

Ključne nove vozile je namestniku Gasilske zveze MOK Andražu Šiferju predal kranjski župan Matjaž Rakovec, ta pa poveljniku PGD Jošt Davidu Gartnarju. Letos bodo v MOK z novim vozilom opremlili še PGD Žabnica, prihodnje leto pa še poslednje društvo v sklopu opremljanja PGD Kranj Primskovo.

Je plezalni center smotrno

V kranjskem občinskem odboru Nove Slovenije pozivajo k premisleku, ali bo načrtovani plezalni center na Zlatem polju dovolj izkoriščen, da ne bo predstavljal le dodatnega bremena za občinski proračun.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Načrte o izgradnji plezalnega centra na Zlatem polju, s katerim bi gorenjska prestolnica znova lahko postala prizorišče tekem svetovnega pokala v športnem plezanju, je Mestna občina Kranj obelodanila lani poleti. Na občini upajo, da bi ga v okviru javno-zasebnega partnerstva morda lahko zgradili že v letu 2024. Nad velikopoteznim načrtom vsi niso navdušeni, tudi Irena Dolenc (NSi) je na zadnji seji mestnega sveta župana Matjaža Rakovca in mestno upravo pozvala k temeljitemu premisleku o smotrnosti drage naložbe, saj bo po njeni oceni že samo projektiranje stalo blizu pol milijona evrov.

»V Sloveniji je zdaj kar naenkrat velik interes za postavljanje dvoran s plezalnimi stenami. Gradilo se bo v Ljubljani, svetovno prvenstvo 2022 bo v Kopru. Kaj to pomeni za Kranj? Smo zamudili vlak

za gradnjo dvorane s plezalno steno? Ali bo Kranj v prihodnosti prizorišče velikih tekem, če bo toliko ponudnikov dvoran v Sloveniji? V NSi nas skrbi, da bo dvorana služila samo za treninge, tako

Nova športna dvorana na Zlatem polju ne bi bila namenjena samo plezanju, ampak vsem dvoranskim športom, glede financiranja projekta pa ni predvideno, da bi ga izvedli z občinskim denarjem, pojasnjuje kranjski podžupan Janez Černe.

kot praktično tudi skakalnica na Gorenji Savi, ki je absolutno premalo izkoriščena. Dobro bi morali premisliti, preden se lotimo projektiranja in nato investicije,« je dejala Dolencova in dodala, da njena stranka že dolgo opozarja na nujnost priprave plana investicij v športno infrastrukturo v Kranju. »Nikoli ne bomo imeli dovolj denarja, da bi celostno podpirali vse športe. Vsa novozgrajeni

športni objekt bi moral imeti tudi vizijo, kako bo del stroškov pokrival sam s trženjem, da ne bodo vsi stroški spet padli na občinski proračun in s tem povečevali tekočo porabo,« je razložila.

Podžupan Janez Černe (SD) je odgovoril, da nova dvorana na Zlatem polju ne bi bila namenjena samo plezanju, ampak vsem dvoranskim športom, glede financiranja projekta pa ni predvideno, da bi ga izvedli z občinskim denarjem. »Mestna občina Kranj se je v tem projektu skozi proračun zavezala, da bo pridobila projektno dokumentacijo in zagotovila zemljišča. Pogovarjamo se

z ministrstvom za šolstvo, da bi morebiti bilo ministrstvo investitor, če pa ne, je druga opcija javno-zasebno partnerstvo,« je dejal Černe. Kot je poudaril, pri gradnji plezalnega centra ne bi šli v takšno javno-zasebno partnerstvo, kot so ga v Kranju v preteklosti uporabljali za gradnje šolskih telovadnic. »Razlika je ta, da bo ta dvorana namenjena samo športu, občina torej ne bo imela mesečne obveznosti in ne bo plačevala ničesar, potem ko bo dvorana postavljena. Z vložkom projektne dokumentacije in zemljišča pa bomo lahko omogočili subvencionirane cene za šport,« je povedal.

Po Černetovih besedah takšne dvorane, ki bi zadostila vsem zahtevam mednarodne plezalne zveze, drugod v Sloveniji ne bo: »V Kopru, vemo, da je zunanje plezališče, v Ljubljani pa bo dvorana tudi bolj namenjena treningu, kakor smo seznanjeni na Mestni občini Kranj.«

Poziv gorenjskega zdravstva pacientom

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Gorenjsko primarno zdravstvo z mrežo zdravstvenih domov in koncesionariji je vse od začetka epidemije covid-19 v prvi bojni vrsti. »Neprestano, iz dneva v dan, testiramo prebivalstvo in ponujamo preventivno zaščito z enostavnim in dostopnim cepljenjem. Testiranja in cepljenja so postala dejavnost, ki zahteva ogromno delovne energije in vneme,« so zapisali in dodali, da pa je zadnja in doslej daleč najbolj nalezljiva različica omikron še posebej »poskrbela« tudi za kadrovske izčrpanost. »Telefonske številke za naročanje pregorevajo. Tako je prav vse dni v tednu, tudi čez konce tednov, ko se pritisk prenese na ambulante nujne pomoči. Podaljšuje se čas za naročanje, za laboratorijsko obdelavo vzorcev, podaljšuje se čakanje na izvid. Omikron kosi tudi v naših vrstah, vedno težje kadrovske pokrijejo dobesedno vsak dan bolj hektične razmere. Vse naštetost ima nujno za posledico slabšo voljo med pacienti, tudi

nestrpnost. Opozarjamo, da je v takšnih razmerah kljub vsemu trudu možnost nižjega standarda zdravstvene oskrbe povsem realna, dogajajo se tudi napake.«

Še posebno družinski zdravniki, pediatri, medicinske sestre in osebje na najbolj izpostavljenih covidnih točkah in v cepilnih centrih se zavedajo svoje odgovornosti do pacientov. »Po najboljših močeh in strokovno jo bomo izvajali tudi v vrhuncu epidemije, ki je pred nami. Paciente prosimo za upoštevanje navodil zdravstvene stroke glede pravil, kdo in kako do testiranja, kdo in za koliko časa v samoizolaciji in karanteno. Enako pri priporočilih za cepljenje.« V primeru nujnih zadev, kot so kontrole urejenih kroničnih bolezni in več mesecev ali celo let trajajoče težave, zaradi katerih do sedaj niste obiskali zdravnika, vas vljudno in neobvezujoče prosijo za krajšo predstavitev termina do umiritve najhujšega vala epidemije. »Skupaj bomo zmogli,« so še sporočili.

Bolečina v križu? Ne, hvala!

Bolečina v križu ali ledvenem delu je ena najpogostejših bolečin. Z njo se srečamo skoraj vsi vsaj enkrat v življenju. Veliko ljudem otežuje vsakdanje življenje, opravljanje poklica ali drugih aktivnosti, lahko pa je bolečina taka, da celo onemogoča gibanje. A zakaj bi nas sploh bolelo? Rešitev je dekompresijska terapija hrbtenice, ki jo strokovno izvajajo v Nado centru zdravja v Ljubljani.

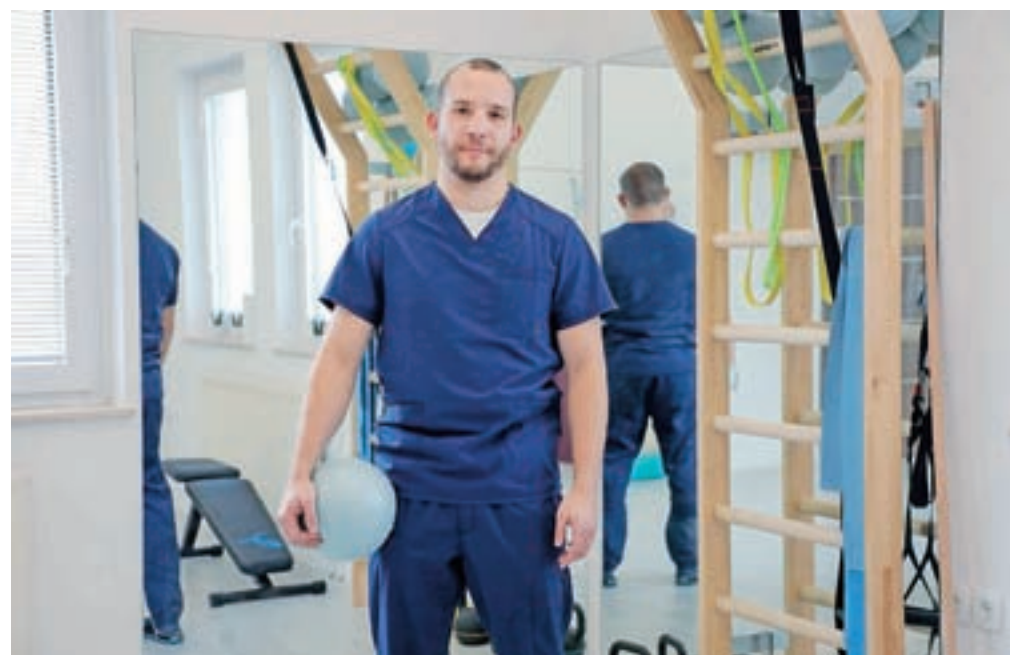
Nado center zdravja v Ljubljani je specializiran za zdravljenje različnih oblik motenj hrbtenice, ki danes pestijo že vsakega desetega človeka. Bolezni hrbtenice ne povzročajo le velikih zdravstvenih težav in slabše kakovosti življenja, ampak s seboj nosijo tudi veliko spremeljajočih stroškov, kot so odsotnost z delovnega mesta, zdravljenje, operativni posegi in dolgotrajna rehabilitacija. Sodobni način življenja in napredek tehnologije sta namreč prinesla tudi epidemijo degenerativnih bolezni hrbtenice, ki so se prej pojavljale pri osebah, starih med petdeset in šestdeset let, danes jih srečujemo že pri mlajših od trideset let.

Tokrat se posvetimo bolečini v križu. Bolečina v križu ali ledvenem delu je ena najpogostejših bolečin. Z njo se srečamo skoraj vsi vsaj enkrat v življenju. »Ker sta ob dolgotrajni bolečini prizadeta funkcija mišic

in posameznikovo življenje, je pomembno bolečino razumeti, da jo lahko odpravimo. Zelo pogost vzrok bolečine v križu, ki lahko izžareva v nogo, so težave medvretenčnih diskov,« je pojasnil strokovnjak z dolgoletnimi izkušnjami magister fizioterapije Bernard Nikšič - Nado, ki je v Sloveniji – konkretno v Nado centru zdravja – uvedel inovativno in najsodobnejšo metodo zdravljenja hrbtenice, to je neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice. Gre za neinvazivno terapijo, s katero se lahko izognemo tudi operaciji in ki jo laično lahko opišemo kot raztezanje hrbtenice, ki je učinkovitejša od drugih načinov zdravljenja v fizikalni medicini in rehabilitaciji.

Diplomirani fizioterapevt in diplomirani kineziolog Simon Dovč, zaposlen v Nado centru zdravja, je povedal, da so rezultati neoperativne dekompresijske terapije hrbtenice še učinkovitejši,

če je pacient aktiven. Kaj to pomeni? »Klasične vaje za izboljšanje stanja so že malo za časom, «šablona» ne funkcionira. Za vsakega pacienta posebej je treba poznati vzrok njegove bolečine, jo odpraviti in izbrati zanj najustreznejše vaje. Vse več je tudi športnih poškodb, sodelujemo z različnimi športnimi klubi, tudi reprezentancami. Če pacient sodeluje, rezultati zagotovo so!« Svoje strokovno delo fizioterapevti in kineziologi, zaposleni v Nado centru zdravja, uspešno uveljavljajo tudi v sodelovanju z drugimi zdravstvenimi ustanovami, kot je MD medicina. V Nado centru zdravja v Ljubljani poleg neoperativne dekompresijske terapije hrbtenice uspešno izvajajo tudi elektroterapijo, manualno in fizikalno terapijo, kinezioterapijo, masažo ... Prav vse pa se pri njih začne s pravilno diagnostiko, ki vodi do končnega rezultata: v življenje brez bolečin!

Diplomirani fizioterapevt in diplomirani kineziolog Simon Dovč, zaposlen v Nado centru zdravja v Ljubljani / Foto: Tina Dokl

+386(0)1 235-1-999
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA
info@nado.si • www.nado.si
PON-PET, 08:00-17:00

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

IMATE BOLEČINE V HRBTU? MI IMAMO REŠITEV!

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) (raztezanje hrbtenice z ekstenzomatom) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ diskus hernijo
- ✓ spondilolistezo
- ✓ skoliozo
- ✓ mravljinice v rokah in nogah
- ✓ išias
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ artroze majhnih sklepov
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

Agata in Jurij sta zelo zaposlena

V Škofji Loki od septembra vozita mestna električna minibus – Jurij in Agata. Uporabniki so s prevozi zadovoljni.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Oba električna minibus sta prilagojena prevozu starejših in gibalno oviranih oseb, saj je njuna uporaba v prvi vrsti namenjena manj mobilnim in ranljivim skupinam prebivalcev, seveda pa se z njima lahko pelje vsakdo.

Vozili omogočata predvsem povezavo med območji, ki niso dostopna z obstoječim javnim prevozom. Storitev prevoza izvaja Javno podjetje Komunala Škofja Loka v sodelovanju z Društvom Sožitje Škofja Loka, storitev pa je za zdaj brezplačna. Mini-

tudi s klicem na telefonsko številko 051 444 760.

»Pred kratkim smo imeli sestanek z odgovornimi v zavodih oziroma institucijah, ki so redni uporabniki prevoza z Agato in Jurijem, in rečem lahko, da je bilo zelo veliko pozitivnih mnenj. V prid prevozom govori tudi število uporabnikov, saj so v prvih treh mesecih zabeležili 8750 potnikov. Seveda si nekateri želijo tudi daljše linije in še pogostejših voženj, kar se bomo trudili zagotoviti. Že sedaj pa lahko rečem, da so ključni partnerji pri vzpostavitvi prevoza zelo zadovoljni, saj so prevozi omo-

Električna minibus je od jeseni vozita po Škofji Loki.

bus vozi od ponedeljka do petka med 8. in 18. uro ter ob sobotah med 8. in 14. uro. Vstop in izstop na minibus je mogoč kjerkoli znotraj območja izvajanja prevozov, saj krožna vožnja poteka med tržnico na Partizanski cesti, Trgom pod gradom in parkiriščem Tehnik ter spet nazaj do tržnice, pri čemer uporabniki z dvigom roke minibus ustavijo kar med vožnjo. Prevoz si je mogoče zagotoviti

gočeni do ustanov, ki jih največ uporabljajo. To so zdravstveni dom, Center za socialno delo, Varstveno-delovni center, Center slepih, slabovidnih in starejših, šole, glasbena šola in mestno jedro,« pravi škofjeloški župan Tine Radinja in pojasnjuje, da želijo okrepiti tudi prevoze na klic. S temi prevozi se je moč peljati tudi do Loškega gradu in po drugih opravkih v mestu in okolici.

Most v Piškovci samo za lokalni promet

Žirovnica – Potem ko so lani jeseni odprli nov most čez Savo v Piškovci, ki povezuje žirovniško in blejsko občino, bodo zdaj omejili promet čezenj. Tako bo prehod dovoljen le še za lokalni promet. Kot pravijo na Občini Žirovnica, je v času poletne sezone lokalna cesta Breg–Piškovca–Bled precej obremenjena, saj jo uporabljajo številni turisti. Tako so pred dnevi že postavili dodatne prometne znake, ki čez most dovoljujejo le lokalni promet. Nadzor bo opravljalo medobčinsko redarstvo, zagrožena globa je 200 evrov.

Otroci že v novih prostorih

Po pridobitvi uporabnega dovoljenja konec lanskega leta so v vrtcu Agata v Poljanah takoj začeli selitev, tako da so z novim letom otroci že prišli v nove in sodobno opremljene igralnice.

MATEJA RANT

Poljane – V Poljanah so se v začetku januarja razveselili novih prostorov vrtca Agata pri Osnovni šoli Poljane. Gradnja vrtca je predstavljala največjo investicijo občine v vrtčevske prostore v zadnjih dvajsetih letih. Skupna vrednost projekta je znašala dobrih 2,5 milijona evrov, pri čemer so na razpisu ministrstva za izobraževanje, znanost in šport pridobili skoraj 761 tisoč evrov nepovratnih sredstev, še 280 tisoč evrov pa je prispeval Ekosklad, ker gre za nizkoenergijski objekt. V vrtcu so pridobili šest novih igralnic, poleg tega pa so uredili še dve nadomestni učilnici ter spremljajoče prostore za delovanje vrtca in šole.

»Posebno nas veseli, da sta se po dvanajstih letih gostovanja v Lovskem domu v vrtec vrnila dva oddelka starejših otrok,« je poudarila ravnateljica Osnovne šole Poljane Metka Debeljak in pojasnila, da je organizacija dela v vrtcu zdaj bistveno lažja, ko so spet vsi združeni pod eno

Otroci in vzgojiteljice imajo zdaj na voljo velike in po najsodobnejših standardih opremljene igralnice.

strepo. Veliko lažje je zdaj tudi za starše, ki imajo v vrtcu več otrok, saj jim jih ni treba voziti na dve lokaciji. V novem vrtcu, kjer so po besedah Metke Debeljak pridobili skoraj 900 kvadratnih metrov dodatnih površin, je ta čas 179 otrok, ki so razporejeni v enajst oddelkov. Po novem imajo na voljo sodobno

opremljene igralnice z veliko dnevne svetlobe, vse igralnice imajo tudi izhod na pokrito teraso, obenem pa otroci veliko časa preživljajo na dveh zunanjih igriščih, saj so obnovili del starega in uredili še novo. Poskrbeli so še za zadostno število parkirnih mest za obiskovalce. »Moram pohvaliti občino, ki je res

strokovno in profesionalno pristopila h gradnji novega vrtca in ves čas gradnje skrbelo za nadzor kakovosti,« je zadovoljna Metka Debeljak. Do konca januarja bodo odpravili še zadnje pomanjkljivosti, takrat pa bodo začeli uporabljati tudi lasten vhod v vrtec, saj ta čas do vrtca dostopajo še skozi šolski vhod.

Ptice okoli nas: povabilo k opazovanju ptic

Kranj – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije tudi letos v okviru akcije Ptice okoli nas vabi k opazovanju ptic v okolici. Akcija bo potekala naslednji teden, od ponedeljka do nedelje. Ljubitelji narave naj si za opazovanje ptic enkrat v tednu izberejo pol ure, v tem času pa naj beležijo vrste ptic in njihovo število. Pri prepoznavanju ptic si lahko pomagajo z letakom s fotografijami ptic, več informacij pa lahko najdejo na spletni strani ptice.si pod zavahkom Ptice okoli nas. Ptice lahko opazujejo skozi okno, ob krmilnici, med sprehodom okrog doma, do vrtca, šole ... Tudi če ptic v izbranem času ne opazijo, je to za društvo pomemben podatek. Svoja opažanja naj do konca februarja sporočijo po spletnem obrazcu, ki je na spletni strani društva; lahko pa izpolnjen letak pošljejo na naslov društva tudi po pošti.

Posodobljeno semaforizirano križišče v Podvinu

Podvin – Za povečanje prometne varnosti so ponovno vzpostavili delovanje semaforiziranega križišča na državni cesti v Podvinu. Kot so pojasnili na Občini Radovljica, posodobljena semaforizirana naprava deluje avtomatsko oziroma glede na dejanski promet v križišču. V križišču je stalno dodeljena prosta pot vozilom na glavni prometni smeri, medtem ko je prednost vozilom na stranski prometni smeri samodejno dodeljena le ob prisotnosti vozil ali ob najavi prečkanja prehoda za pešce čez državno cesto s pritiskom tipke za pešce.

Denar tudi za drugo fazo sanacije brežine Na plavžu

ANA ŠUBIČ

Železniki – Potem ko so v Železnikih lani izvedli prvi del sanacije brežine nad naseljem Na plavžu, kjer se soočali s proženjem kamnitega materiala, se bodo letos lotili druge faze oz. dokončanja projekta. Kot je pojasnil župan Anton Luznar, so na sestanku na ministrstvu za okolje in prostor izvedeli, da so zagotovili državni denar za nadaljevanje sanacije. Za zaščito najbolj ogroženega območja od prvih hiš Na plavžu do nogometnega igrišča so lani na strmo

brežino postavili od štiri do pet metrov visoke zaščitne ograje v skupni dolžini 414 metrov. Sedaj je po besedah župana treba zaščititi še posamezne skale oz. skalne gmote na samem izvoru, poleg tega pa se bo sanacija brežine nadaljevala na odseku naprej od Domelovega obrata, kjer je ogroženih še nekaj stanovanjskih hiš. Občina namerava čim prej objaviti razpis in poiskati izvajalca. »Nato bomo dokumentacijo poslali na ministrstvo, kjer bodo sestavili pogodbo za sofinanciranje,« je povedal župan.

Raka materničnega vratu lahko preprečimo

Ljubljana – Od 17. do 23. januarja poteka Evropski teden preprečevanja raka materničnega vratu. Če je ženska cepljena proti HPV in se redno udeležuje presejalnih pregledov pri svojem izbranem osebnem ginekologu, je verjetnost, da bo zbolela za tem rakom, izjemno majhna. Slovenija je že dosegla dva od treh ciljev, ki so nujni za eliminacijo raka materničnega vratu, to je več kot 70-odstotno udeležbo žensk v programu Zora in učinkovito zdravljenje predrakavih in rakavih sprememb materničnega vratu pri več kot devetdesetih odstotkih žensk. Za razliko od nekaterih drugih preventivnih zdravstvenih dejavnosti program Zora tudi v času pandemije vse od maja 2020 dalje deluje neprekinjeno. Doseči pa bomo morali še tretji cilj, to je povečati precepljenost proti HPV na devetdeset odstotkov.

S plačilom letne naročnine prihranite največ

- prihranite 25 %, torej Gorenjski glas prejmete kar 3 mesece zastonj
- izognete se mesečnemu plačevanju položnic
- po plačilu prejmete darilo s praktičnimi izdelki

Ne odlašajte in se odločite za plačilo letne naročnine na časopis Gorenjski glas. Če želite spremembo pri plačevanju, nam to do konca januarja sporočite na tel. št.: 04/201 42 41 vsak delovnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2022 znaša 163,80 EUR, prihranek znaša kar 54,60 EUR.

Pridružite se naši veliki družini zadovoljnih naročnikov, veseli bomo vaše družbe! **Gorenjski Glas**

Energetska kriza v Domžalah

Stanovalci blokov na Miklošičevi ulici in Ulici Matije Tomca v Domžalah, ki se ogrevajo iz dveh skupnih kotlovnice, so konec leta doživeli šok, ko se je njihov dobavitelj plina odločil za 385-odstotno zvišanje cene ogrevanja, kot da gre za poslovni odjem. V zgodbo se je vključila tudi občina, ki od države pričakuje, da pravno formalno zagotovi gospodinjski odjem in s tem občutno nižjo podražitev.

JASNA PALADIN

Domžale – Astronomske cene ogrevanja, ki prinašajo položnice v višini več sto evrov, so to zimo val ogorčenja povzročile marsikje po Sloveniji, tudi v Domžalah. Stanovalci blokov na Miklošičevi ulici in Ulici Matije Tomca so se v minulih dneh že soočili z upravnikom SPL, ne pa tudi z dobaviteljem plina (ki se na vabilo ni odzval), družbo Petrol. Vztrajajo, da v stanovanjih živijo, ne pa poslujejo, zato zahtevajo ceno gospodinjskega odjema. Ker do dogovora med dobaviteljem in upravnikom še ni prišlo, so pristali na sistemu zasilne oskrbe.

Letna poraba plina na Miklošičevi znaša 2.800.000 MWh, kar naj bi pomenilo, da gre za poslovni odjem, ne glede na dejstvo, da se s kurilnico ogrevajo gospodinjstva, z izjemo ene trgovine in bifeja. Kot je upravnik povedal stanovalcem na sestanku, jih je dobavitelj kot poslovni odjem obravnaval že zadnjih deset let, saj do sedaj cene med poslovnim in gospodinjskim odjemom niso bile bistveno drugačne. Dobavitelj in upravnik, ki z njim podaljšuje pogodbo, pa sta se za poslovni odjem odločila tudi letos, ne glede na to, da so cene plina na svetovnem trgu ob koncu leta poskočile v nebo. Gospodinjstvom so se cene zvišale za 12 odstotkov, poslovnim odjemalcem pa kar za 385 odstotkov. Stroški so postali

Astronomske stroške za ogrevanje plačujejo tudi stanovalci na Miklošičevi ulici v Domžalah.

enormni, več kot očitno pa reda na tem področju ni, saj so odločitve, kot kaže, v rokah dobaviteljev in upravnikov; tako namreč priznavajo tudi na Ministrstvu za infrastrukturo, kjer na vprašanje, kako rešiti gospodinjstva, ki so običajna na poslovnem od-

Občina Domžale v nastali situaciji lahko pomaga z dodelitvijo izredne denarne socialne pomoči, ki je namenjena vsem z nižjimi prihodki in jo občini lahko dobijo ob upoštevanju kriterijev in meril za dodeljevanje te pomoči.

jemu, pojasnjujejo, da gre za stvar dogovora med dobaviteljem in upravnikom oziroma med posameznim odjemalcem.

Ogorčeni stanovalci so se konec minulega tedna zato obrnili tudi na občino.

Predstavnika kotlovnice na Miklošičevi ulici Aleša Pirca in Miro Šegina sta v imenu nadzornih odborov obeh kotlovnice med drugim sprejela župan Toni Dragar in podžupanja mag. Renata Kosec. Pogovarjali so se o možnih rešitvah,

ki so v zvezi z oskrbo z zemeljskim plinom v pristojnosti občine oziroma v pristojnosti etažnih lastnikov. »Na srečanju je bilo dogovorjeno, da bo občina podala protest na oba pristojna ministra in pristojne organe v

sestavi obeh ministrstev, naj stanovalcem v večstanovanjskih objektih, ki se ogrevajo iz skupnih kotlovnice, pravno formalno zagotovijo gospodinjski odjem zemeljskega plina,« je po srečanju povedal župan Toni Dragar, prepričan, da sta v tej zgodbi odpovedali dve državni instituciji, ki bi morali varovati gospodinjske odjemalce. »V prvi vrsti je to Agencija za energijo, ki bi morala prepoznati težavo ter sprožiti inšpekcijski postopek nad institucijo, ki jo je dolžna nadzirati, torej nad dobaviteljem plina. Kot druga pa je zatajila Gradbena, geodetska in stanovanjska inšpekcija, ki je pristojna za nadziranje upravnikov oziroma za varovanje šibkejših, etažnih lastnikov v odnosu do močnejšega upravitelja.«

PREJELI SMO

Sonce v Dražgošah

Gospod Franci Kindlhofer, v Gorenjskem glasu sem v vašem pismu z naslovom Dolga senca Dražgoš prebral vaša razmišljanja. Čeprav imava enaki imeni, sva si po razumevanju zgodovine in po odnosu do nje, še zlasti do NOV, na nasprotnih bregovih. Pozvali ste ZB NOB Škofja Loka, naj 9. januarja 2022 odpovejo svečanosti v Dražgošah. Prav je, da vas niso poslušali. Na slovesnosti sem bil tudi jaz, pa ne samo letos, bil sem tudi v preteklosti; in upam, da bom še, če bo zdravje dopuščalo. In kakšni so bili moji občutki? V mislih sem se spomnil junaških bojev partizanov, pa ne le v tej bitki, ampak tudi vseh bitk v dolgih letih druge svetovne vojne. Hkrati sem dojel to svečanost kot spomin na vse pobite vaščane. Zdi se mi prav, da spomin na tiste dni nikoli ne gre v pozabo.

Pravite, da so za smrt Dražgošanov krivi partizani. Ne, krivi so barbarski zavojevalci, ki

so se brutalno spravili na nič krive in nemočne prebivalce. Ob tej vaši trditvi se mi je porajala naslednja primerjava z letom 1991. Tudi takrat je bila možnost, da nas z vso silo napade JLA, če se bomo uprli. Pa smo se, čeprav bi nas lahko letala JLA bombardirala, tudi v Ljubljano. Koliko bi bilo žrtev ... Pa smo se uprli. Torej je bilo upravičeno. In misel me je pripeljala do tega, kaj bi se lahko zgodilo, če se v drugi svetovni vojni ne bi uprli. Nemčija bi vojno prav tako izgubila in po vsej verjetnosti bi nas osvobodila Rdeča armada, ker Jugoslavije verjetno ne bi bili pripadniki prepustiti zahodnim zaveznikom. In kako bi bilo po vojni? To so moja razmišljanja. Pa še nekaj. Ker ste preučevali knjigo Narodnoosvobodilna vojna na Slovenskem, ali ste kje zasledili, koliko zavezniških sestreljenih pilotov so rešili (ali pomagali ujeti Nemcem) pripadniki domobrancev in koliko partizani. Mar to ne dokazuje, da so bili borci NOV na pravi strani?

FRANCI PINTAR, ZMINEC

Nagrada za projekt Park Univerzale

Domžale – Občina Domžale si že dlje časa prizadeva poživiti Park Univerzale. Kako ga napolniti z vsebinami, so lansko poletje ugotavljali tudi skupaj s študenti Fakultete za dizajn. Mladi so pripravili svoja videnja oživitve parka, njihove projekte pa so predstavili na razstavi v parku. Eden od projektov je navdušil mednarodno javnost, in sicer delo študentke Maje Marije Križan pod mentorstvom pred. Benjamina Hafnerja, za kar je prejela mednarodno oblikovalsko nagrado IDA 2021 v kategoriji Arhitektura. Prenovo parka je Maja zasnovala kot talno preprogo, ki spominja na značilni vzorec pletenja slamnika, iz katerega se v medsebojnem dialogu v prostor dviga tlakovanje, urbana oprema, zelenje in obstoječa drevesa.

Nadaljujejo gradnjo v Dašnici

ANA ŠUBIC

Železniki – Občina Železniki nadaljuje projekt ureditve komunalne infrastrukture v naselju Dašnica. Na slabih dvesto metrov dolgi trasi od že urejenega odseka do križišča za spodnji in zgornji del naselja so lani uredili meteorno in fekalno kanalizacijo, vodovod in javno razsvetljavo ter z grobim asfaltom preplastili cestišče. Izvajalec, podjetje Eurograd sedaj v okviru dobrih tristo tisoč evrov vredne investicije gradi oporne zidove ob cesti. Ti naj bi bili čez zimo zgrajeni, nato pa bosta sledila še gradnja pločnika in preplastitev ceste s finim asfaltom.

Ta čas poteka gradnja opornih zidov ob cesti. / Foto: Gorazd Kavčič

ABRG
Varstvo okolja je naša prihodnost!

Samo nekaj kilometrov od **Korenskega sedla** zaposlimo

ELEKTRIČARJE m/ž
in **KLJUČAVNIČARJE m/ž**
(ELEKTRIKER UND SCHLOSSER)

Delo zajema vzdrževalna dela. Pogoji so ustrezna kvalifikacija, poklicna oz. srednješolska izobrazba, večletne delovne izkušnje in dobro znanje nemščine.

Bruto plača po kolektivni pogodbi je najmanj 15,01 EUR na uro (najmanj 2.505,53 EUR na mesec), v primeru boljše kvalifikacije in ustreznih delovnih izkušenj plačamo tudi več; 14 plač letno.

Veselimo se vaše pisne vloge v nemščini na:
ABRG Abfall Behandlung & Recycling GmbH
Industriestraße 17, A-9601 Podklošter/Arnoldstein
ali po e-pošti: **office@abrg.at** oz. **www.abrg.at/jobs**

ABRG
Varstvo okolja je naša prihodnost!

Samo nekaj kilometrov od **Korenskega sedla** zaposlimo

STROKOVNE DELAVCE m/ž
(ANLAGENMITARBEITER)

Delo zajema sežiganje odpadkov in poteka v štirih izmenah. Pogoji so poklicna izobrazba, večletne delovne izkušnje in dobro znanje nemščine.

Bruto plača po kolektivni pogodbi je najmanj 13,66 EUR na uro (najmanj 2.280,76 EUR na mesec), v primeru boljše kvalifikacije in ustreznih delovnih izkušenj plačamo tudi več; 14 plač letno.

Veselimo se vaše pisne vloge v nemščini na:
ABRG Abfall Behandlung & Recycling GmbH
Industriestraße 17, A-9601 Podklošter/Arnoldstein
ali po e-pošti: **office@abrg.at** oz. **www.abrg.at/jobs**

Na Pokljuki tekmuje okrog dvesto mladih biatloncev

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje – Na Pokljuki že drugi teden zapored poteka biatlonska tekmovanja za mlajše člane. Po pokalu IBU za mlajše člane, ki je bil pretekli konec tedna v Slovenijo prestavljen iz Hochfilz, je od srede na Rudnem Polju še odprto evropsko prvenstvo IBU za mlajše člane.

Tekmuje okrog dvesto tekmovalk in tekmovalcev iz 32 držav. Prvi dan so se biatlonke in biatlonci pomerili na individualni tekmi. Najboljša sta bila Francozinja Camille Coupe, za katero je

bila to prva zmagala na mednarodnem tekmovanju, pri moških pa je za presenečenje poskrbel Bolgar Blagoj Todev. Zanj je to sploh prva medalja na tekmovanjih IBU. Najboljšo slovensko uvrstitev je dosegla Kaja Zorč, ki je bila 26.

Včeraj so se pomerile štafete mešanih parov in mešane štafete. Jutri bosta tekmi v sprintu, v nedeljo pa še zasledovanje. Zaradi prvenstva so tekaške proge na Rudnem polju za obiskovalce zaprte, v okolici Športnega centra Pokljuka pa velja poseben režim.

Odmevna zmag Kranjčank

Kranj – Minulo sredo so v Mednarodni jadranski ligi za ženske (WABA) košarkarice Triglava gostile hrvaško ekipo Plamen Požega. Gledalci v Športni dvorani na Planini so spremljali zelo zanimiv obračun, v katerem so z rezultatom 102 : 81 na koncu slavila domača dekleta. Rebeka Abramović je zbrala 22 točk, kar sedmerica triglavank je zbrala po vsaj deset točk, ekipno predstavo pa so kronale s tridesetimi podajami. »Čestitke celotni ekipi za prikazano igro in zaslužen zmagi. To je bila lepa kolektivna predstava naših deklet,« je po tekmi povedal domači trener Gašper Sluga. Triglavanke se bodo v domači dvorani znova predstavile jutri, ko bodo na tekmi domačega državnega prvenstva ob 18. uri gostile Ježico. Vstop je prost, velja pogoj PCT.

Košarkarice Triglava so se izkazale s kolektivno igro.

Novi selektor naših odbojkaric

Kranj – Od začetka tega tedna je znan novi selektor naše odbojarske reprezentance. Izbrano vrsto deklet bo vodil 58-letni Marco Bonitta. »Zame je delo z reprezentanco Slovenije velika motivacija. To je eden od dveh razlogov, da sem se odločil sprejeti ponudbo. Drugi je ta, da sem, ko mi je predsednik Odbojarske zveze Slovenije Metod Ropret predlagal sodelovanje, takoj začutil pozitiven odnos,« je poudaril Bonitta. Priznani strateg, ki je z italijansko izbrano vrsto osvajal odličja na največjih tekmovanjih, Italijanke in Poljakinje pa popeljal tudi na olimpijske igre, je z Odbojarsko zvezo Slovenije podpisal dveletno pogodbo.

Tekme celinskega pokala so prestavili

Planica – Organizatorji iz Planice so sporočili, da je celinski pokal FIS v smučarskih skokih v Planici, ki je bil prvotno načrtovan za naslednji konec tedna, 29. in 30. januarja, zaradi trenutnih epidemioloških razmer v državi prestavljen. Tekmi za moške sta po novem na sporedu 26. in 27. februarja.

Razočarani s prvenstva

Po porazu proti Dancem in nato še Črnogorcem ter tretjim mestom v skupini A so naši rokometaši v začetku tedna razočarani zapustili madžarski Debrecen, namesto v Budimpešto, kjer se nadaljuje evropsko prvenstvo, pa so prišli domov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Slovenski rokometaši so po zmagi nad Severno Makedonijo s 27 : 25, doživeli poraz proti Dancem s 23 : 34, zato je na ponedeljkovem obračunu v tretjem krogu skupine A za nadaljevanje prvenstva štela le zmagala nad Črnogorci.

Izbranci slovenskega selektorja Ljubomirja Vranješa so v prvem delu tekme imeli nadzor nad tekmi, na odmor pa so odšli z vodstvom 13 : 10. V nadaljevanju

tekme so naredili preveč napak tako v obrambi kot napadu, zastreljali pa so tudi zadnje tri sedemmetrovke. Na koncu so Črnogorci slavili z rezultatom 27 : 25.

S tretjim mestom v skupini A se tako Slovenija drugič v svoji zgodovini ni prebila v drugi del evropskega rokometnega prvenstva, iz skupine A pa sta napredovali Danska in Črna gora.

V slovenski izbrani vrsti sta bila na zadnji tekmi najučinkovitejša kapetan Jure Dolenc in Tilen Kodrin, saj

Kapetan Jure Dolenc je na Madžarskem doživel eno največjih razočaranj v reprezentančni karieri. / Foto: Gorazd Kavčič

sta dosegla vsak po šest golov.

»V Debrecenu nismo prikazali niti ene prave tekme, nismo izkoristili svoje potenciala. Poraz je izjemno boleč. Tokrat sem doživel eno največjih razočaranj v svoji reprezentančni karieri,« je po končanem evropskem prvenstvu povedal 33-letni Škofjeločan Jure

Dolenc in dodal, da bo treba o vsem skupaj temeljito razmisliti in videti, kako naprej. Na Madžarsko je odpotoval še en gorenjski reprezentant, in sicer Škofjeločan Aljaž Pajntar, ki je bil še pred začetkom prvenstva pozitiven na testu na koronavirus, tako da v vratih naše reprezentance ni dobil priložnosti.

Izbrana je olimpijska reprezentanca

◀ 1. stran

Olimpijske igre in nastope bo zagotovo krojil koronavirus, prav ta teden pa je smučarska tekačica Eva Urevc objavila novico o pozitivnem izvidu testa. »Ne počutim se najbolje, a upam na najboljšo, da bom lahko na olimpijskih igrah nastopila v dobri (najboljši) formi. Ostanite zdravi!« je zapisala v objavi.

Sliko z zadnjih treningov pred olimpijskimi igrami je na družabnem omrežju objavil tržiški deskar Žan Košir, ki je z zadnjih zimskih olimpijskih iger v Pjongčangu pred štirimi leti prinesel bronasto odličje. Poleg njega bosta v paralelnem slalomu nastopila tudi Tim Mastnak in Rok Marguč, v žlebu Tit Štante, v skokih pa Urška Priboršič.

Na olimpijske igre se pripravljajo tudi biatlonci. V vse

boljši formi je Jakov Fak, ki je na zadnjih olimpijskih igrah osvojil srebrno odličje, poleg njega pa bodo nastopili še Miha Dovžan, Rok Tršan, Lovro Planko ter v ženski konkurenci Polona in Živa Klemenčič.

Vodja reprezentance, ki bo skupaj s trenerji, zdravniki in drugimi štela 120 članov, je podpredsednik OKS Tomaž Barada, strokovni vodja pa nekdanji smučarski skakalec in olimpijec Jernej Damjan.

Barada pravi, da bo v zadnjem trenutku morda prišlo do spremembe kvot, zato je zaprosil za pooblastilo, da sam odloča o dodatnih uvrstitvah športnikov na seznam potnikov, če bo do te možnosti prišlo.

Olimpijska kolekcija

Tudi pod letošnjo zimsko olimpijsko kolekcijo se

je podpisal Sandi Murovec. Njegovo sodelovanje z Olimpijskim komitejem Slovenije sega v leto 2012, ko je za takratne poletne olimpijske igre v Londonu oblikoval prvo slovensko olimpijsko kolekcijo. Vloga glavnega oblikovalca je oblikovanje vseh artiklov kolekcije, od kape, nogavic, majic pa vse do slavnostne bunde in nacionalne kolekcije. Vsakič poskuša najti pravo razmerje med obliko, identiteto slovenskega športnika, navijačem, slovenskimi športnimi barvami, funkcionalnostjo in (če je le možno) tudi pridihom identitete prireditelja. Njegova želja je, da športniki in navijači začutijo, kje so olimpijske igre dogajajo. Prav zato so v delih olimpijske kolekcije tokrat podrobno fasade kulturnega stadiona Ptičje gnezdo v Pekingu,

kjer se bodo olimpijci sprehodili na odprtju iger.

Poleg kvalitetnih oblačil je pomembna tudi obutev. Zanj je poskrbela Alpina ter olimpijce obula v pohodne čevlje. Ti so njihov zaščitni znak, saj je bil »gojzar« tudi prvi čevljar, ki so ga v Alpini izdelali pred točno 75 leti. Pohodne čevlje so tako oblekli v trendovske barve, kot piko na i pa so jim dodali zelene, modre in bele vezalke, ki predstavljajo barve OKS.

Slovenska olimpijska vasica

V Kranjski Gori bo olimpijsko dogajanje potekalo ves čas olimpijskih iger. Poleg predstavitev športov na smučišču in v njegovi bližini pripravljajo tudi poseben večerni program v Slovenski olimpijski vasi v središču Kranjske Gore.

Hokejisti nadaljujejo tekmovanja

JOŽE MARINČEK

Kranj – Po premoru, ki so ga v hokejskih ekipah v zadnjem tednu imeli zaradi koronavirusa, bodo, kot kaže, vendarle nadaljevali tekmovanja.

Včeraj so hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice že

odigrali tekmo rednega dela v Alpski hokejski ligi (AHL), ko so v Dvorani Podmežakla gostili hokejiste ekipe Steel Wings Linz. Nova tekma Jeseničanov čaka že jutri, v soboto, ko odhajajo na gostovanje v Salzburg, kjer bodo tekmo odigrali z ekipo Red

Bull Hockey Juniors. Začela se bo ob 19. uri. Hokejisti v Mednarodni hokejski ligi (IHL) pa bodo jutri predvidoma odigrali pet tekem drugega dela. Na Jesenicah bo Hidria Jesenice v Športni dvorani Podmežakla ob 18. uri gostila hokejiste

MK Bled, ob 19.30 pa bodo tekmo s hokejisti KHL Sisak v dvorani Zibel v Sisku začeli hokejisti Triglava. Glede nadaljevanja državnega prvenstva so termini tekem še vprašljivi. Zaradi zdravstvenih razmer tudi še ni novih datumov preloženih tekem.

Radio Triglav[®]

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Pripravljeni podpreti razvoj

Bančni sektor je v odlični kondiciji in je pripravljen podpreti nadaljnji razvoj. Obenem so kritični do omejevanja kreditne sposobnosti prebivalstva in Banko Slovenije pozivajo k čimprejšnji odpravi makrobonitetnega ukrepa.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Bančni sektor je odigral eno ključnih vlog pri obvladovanju razmer v času epidemije, so se strinjali prisotni na nedavni novinarski konferenci Združenja bank Slovenije (ZBS), ki je potekala na temo aktualnih razmer v bančništvu in gospodarstvu.

Uvodoma je direktorica združenja Stanislava Zadavec Capriolo osvetlila razmere v bančnem sektorju po skoraj dveh letih epidemije in ob iztekajočih se ukrepih, namenjeni okrepanju gospodarstva in pomoči prebivalstvu. Krepil se je pritisk po konsolidaciji bančnega sektorja, ki smo mu pričla že zadnjih nekaj let in ga bomo spremljali tudi v prihodnje. Kot pa je dejal tudi prvi mož Gorenjske banke in član nadzornega sveta ZBS Mario Henjak, je pomembno razumeti tudi prednosti konsolidacije, ki tudi znižuje stroške, da lahko banke investirajo v produkte, procese in tehnologije, ki vidijo do boljše uporabniške izkušnje in večjega zadovoljstva komitentov.

Nadaljevalo se je tudi obdobje nizkih obrestnih mer, kar po besedah Stanislave Zadavec Capriolo lah-

Krepil se je tudi pritisk h konsolidaciji slovenskega bančnega sektorja, proces pa bomo spremljali tudi v prihodnje, menijo bančniki.

ko pričakujemo tudi v prihodnje. V letu 2020 pa tudi v lanskem letu se je nadaljevala rast bančnih depozitov, kar je še utrjevalo položaj presežne likvidnosti v bančnem sistemu, še naprej raste tudi razkorak med depoziti in krediti.

Mario Henjak, predsednik uprave Gorenjske banke

Blaž Brodnjak, predsednik uprave NLB in predsednik Združenja bank Slovenije / Foto: Gorazd Kavčič

Že v samem začetku epidemije je bančni sektor zagotovil okoli pol milijarde likvidnostne podpore gospodarstvu ter dodatnih 400 milijonov evrov bilateralnih odlogov, tudi v tem času pa podpira tisti del gospodarstva, ki takšne ukrepe še potrebuje, je pojasnila direktorica združenja. Tudi v obdobju gospodarskega okrevanja ima namreč bančni sektor izjemno pomembno vlogo, saj bodo morale, ne glede na visoke podpore EU in države, približno tretjino sredstev v ukrepe investirati prav banke. Kot je poudarila Stanislava Zadavec Capriolo, je slovenski bančni sektor na to dobro pripravljen, izjemno pomembno pa bi bilo omogočiti tudi ustrezne pogoje, da bi banke lahko v večji meri podprle tudi zadolževanje

prebivalstva, kar bi spodbudilo potrošnjo in posledično ugodno vplivalo na slovensko gospodarstvo. Kot je znano, ga namreč od konca 2019 omejuje makrobonitetni ukrep Banke Slovenije, ki prebivalcem z nižjimi dohodki onemogoča najem kreditov.

Ukrep ponižujoč za tisoče Slovencev

Do tega je zelo kritičen predsednik ZBS in predsednik uprave NLB Blaž Brodnjak. »Sedanji režim omejevanja kreditne sposobnosti prebivalstva je unikaten, nesprejemljiv, žaljiv in ponižujoč za več sto tisoč prebivalcev. Absurdno je, da bo z dvigom minimalne plače kreditna sposobnost prebivalstva še nižja oziroma bo še več kreditno nesposobnih

prebivalcev,« je dejal Brodnjak, ki je ob tem dodal, da je bankam s tem v veliki meri onemogočena njihova osnovna dejavnost, na drugi strani pa se ljudje neregulirano zadolžujejo pri družbah brez izkušenj in po bistveno višjih obrestnih merah. Ob tem so bančniki poudarili še, da je tako slovensko gospodarstvo kot prebivalstvo med najmanj zadolženimi v EU, tako da so tudi tveganja ob zadolževanju med najnižjimi v Evropi.

Bančniki so komentirali tudi aktualne razmere, kjer tako na domačih kot tudi tujih trgih spremljamo rast cen energentov ter posledično krepitev inflacije. Ali je ta prehodne narave ali pa bo dolgotrajnejša, je »vprašanje za milijon dolarjev«, je bilo slišati med prisotnimi. Kot ugotavlja Stefan Vavti, predsednik Banke Sparkasse in član nadzornega sveta ZDB, predvsem iz Amerike prihajajo vesti, da bi inflacija utegnila biti dolgotrajnejše narave.

Banke v odlični kondiciji

Bančniki so odločno poudarili tudi pripravljenost pomoči slovenskemu gospodarstvu. »Banke smo v odlični kondiciji in tudi maksimalno motivirane, da postanemo sotvorec skupne zgodbe o uspehu. A pozivamo k dialogu, da bomo to vlogo lahko tudi uspešno odigrali,« je dejal Brodnjak.

Tudi Mario Henjak je poudaril pomen bančnega sistema pri krepitvi gospodarstva ter pripravljenost bank pomagati pri investicijah v razvoj in širitev podjetij, s čimer prispevajo k večji konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. »Banke lahko sodelujemo pri transformaciji družbe v smeri razvoja – in to je naša vloga in poslanstvo. Ponosno lahko trdimo, da banke resnično financiramo prihodnost,« je dejal Henjak.

Dražba preklicana

Sklad Kylin Prime ostaja večinski lastnik Hranilnice Lon.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – V ponedeljek bi morala potekati dražba nekaj več kot 37-odstotnega deleža Hranilnice Lon v lasti sklada Kylin Prime. A je sklad po poročanju več medijev pravčasno poplačal približno devetsto tisoč od skupno milijona evrov dolga, zaradi česar je bila dražba odpovedana.

Kylin Prime tako ostaja največji lastnik kranjske hranilnice, čeprav nima glasovalnih pravic. Zaradi kršenja prevzemne zakonodaje mu jih je namreč v maju 2019 odvzela Banka Slovenije in nato tudi Agencija za trgovrednostnih papirjev. Banka Slovenije kot regulator

domačega bančnega sistema namreč skladu ni dala soglasja za prevzem hranilnice, saj da ni ustrezno pojasnil izvora kapitala za prevzem. Naložila mu je zmanjšanje lastniškega deleža oz. odsvojitve vseh delnic, ki jih imajo v nasprotju z določbami zakona o bančništvu. Sklad je del delnic vmes tudi prodal, a kot je presodila Banka Slovenije, podjetjem, ki so s skladom poslovno povezana.

Kot so zapisali v zadnjem objavljenem letnem poročilu za leto 2020, so imeli v Lonu v tem obdobju sicer slabih 27 tisoč strank in odprtih dobrih 18 tisoč transakcijskih računov, od tega nekaj več kot štiri tisoč pravnih oseb.

Hranilnica Lon (še) ne bo dobila novega večinskega lastnika. / Foto: Gorazd Kavčič

Posojila za blažitev posledic epidemije

Ljubljana – Slovenski podjetniški sklad je objavil javni razpis za ugodna brezobrestna posojila podjetjem, ki se ukvarjajo s turizmom, gostinsko dejavnostjo, organizacijo dogodkov in potniškim prometom. Razpisanih je 10,8 milijona evrov sredstev, razpis pa je namenjen podjetjem, ki so utrpela škodo zaradi epidemije. Mikro, mala in srednje velika podjetja s sedežem v Sloveniji bodo tako lahko pridobila namenski kredit v višini od pet do petdeset tisoč evrov z ročnostjo od enega do petih let. Prvi prijavitni rok je v torek, 25. januarja, sledita pa še dva, in sicer 25. februarja in 25. marca.

ZIRBENHERZ
Regenerations-Systeme®

Na avstr. Koroškem (A-9330 Althofen) zaposlimo

MIZARJA m/ž
(Tischler)

Od vas pričakujemo: spretnost, veselje do dela z masivnim lesom, natančnost, sposobnost delati samostojno, zaključeno poklicno izobrazbo, nadpovprečni angažma

Nudimo vam: možnost napredovanja v sklopu sposobne delovne ekipe (CNC tehnik in vodja obrata), možnost samostojnega opravljanja dela, zaposlitev za nedoločen čas pri zanesljivem podjetju, plača je odvisna od kvalifikacije in delovnih izkušenj - je pa vsekakor višja od kolektivne pogodbe

Veselimo se vaše vloge v nemščini na:
0043 4262 3219 | gruber@zirbenherz-bett.com
ZIRBENHERZ® Regenerations-Systeme, Gewerbestraße 12, A-9330 Althofen
www.zirbenherz-bett.com

0 razvoju zelene mobilnosti

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Predstavnik podjetij slovenske avtomobilske industrije dr. Iztok Seljak, direktor podjetja Hidria, mag. Matjaž Čemažar, predsednik uprave družbe Domel Holding, Radovan Bolko, predsednik uprave podjetja Kolektor Group, ter prof. dr. Tomaž

Katrašnik s Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani in Tatjana Mohorič, direktorica združenja GIZ ACS Slovenski avtomobilski grozd, so se v sredo sestali s predsednikom vlade Janezom Janšo. Predstavnik podjetij, izobraževalnih ustanov in združenj namreč sodelujejo v projektu razvoja elektromobilnosti z

naslovom GREMO (GREEn MObility).

Pogovarjali so se predvsem o razvoju zelene mobilnosti. Kot so zapisali v vladnem sporočilu za javnost, bodo namreč v okviru projekta razvijali in izdelovali nove inovativne izdelke za elektrificirano mobilnost, razvijali vrhunske proizvodne tehnologije,

uvajali napredno robotiko, avtomatizacijo in digitalizacijo proizvodnje po načelu Industrije 4.0, zagotavljali rešitve krožnega gospodarstva v proizvodnih procesih ter na ta način pomembno pripomogli k zniževanju okoljskega odnosa in razvoju celotne slovenske avtomobilske industrije.

Spet zdrs planinca

SIMON ŠUBIC

Zgornje Jezersko – Na Zgornjem Jezerskem se je v sredo popoldan ponesrečil planinec. Na poti s Kokrske Kočne proti Suhadolniku je zdrsnil in se ustavil po okoli dvajsetih metrih. Pri tem

se je poškodoval, zato so posredovali gorski reševalci iz Kranja in združena ekipa Helikopterske nujne medicinske pomoči in Gorske reševalne službe z Brnika, ki ga je s helikopterjem Slovenske vojske prepeljala v ljubljanski klinični center.

Sumljiv moški ponujal meritve krvnega tlaka

SIMON ŠUBIC

Kranj – V sredo so policisti v Kranju preverjali prijavo sumljivega moškega, ki je po domovih ponujal storitev meritve krvnega tlaka. Bil je tudi brez zaščitne maske. Moškega sicer policisti niso izsledili, zato okoliščin niso mogli preveriti.

V Vogljah pa so policisti v torek preverjali informacijo občana o sumljivem zadrževanju moškega v vasi, ki naj bi po domovih izvajal anketiranje o porabi električne energije. Policisti opozarjajo na previdnost pri stikih z neznanci in na varstvo svoje lastnine. Ne spuščajte jih v stanovanja in jih ne pustite samih.

Smučarke same padle

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so ta teden obravnavali tri smučarske nesreče. Ena se je zgodila v torek, v njej pa se je sama poškodovala smučarka, ki je grdo padla zaradi neprilagojene hitrosti. Okoliščine so kazale na

hujšo poškodbo noge, zato so jo odpeljali v bolnišnico, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Dve nesreči na smučiščih pa sta se zgodili v sredo. Obakrat sta smučarki padli sami in se poškodovali, so sporočili policisti, ki so v vseh treh nesrečah tujo krivdo izključili.

Led lahko prebije vetrobransko steklo

Šenčur – Pri avtocestnem priključku v Šenčurju je v torek na cesti ležalo več kosov ledu, ki se je verjetno raztresel s tovornega vozila, predvidevajo policisti, ki zato znova pozivajo, da pred vožnjo svoje vozilo očistite, priporočajo pa tudi vožnjo na večji varnostni razdalji. »Raztresanje ledu je najbolj nevarno predvsem na ovinkih in pri višjih hitrostih in lahko hudo poškoduje udeleženca. Povzroči lahko škodo tudi na drugih vozilih. Iz preteklih primerov je dejstvo, da led lahko prebije tudi vetrobransko steklo in se zarije v notranjost vozila,« opozarjajo.

Preverjali upoštevanje semaforjev

Kranj – Gorenjski prometni policisti so v sredo na križiščih poostreno nadzirali upoštevanje semaforjev. Zaznali so štiri kršitve. Ta dan so sicer zaradi različnih kršitev prometnih pravil obravnavali 35 udeležencev, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Vozilo pristalo v jarku

Žirovnica – V sredo popoldan je s poledenele gozdne ceste pod Valvazorjem na območju Žirovnice zdrselo vozilo. Pristalo je v obcestnem jarku. Posredovali so jeseniški poklicni gasilci, ki so s tehničnim posegom vozilo postavili nazaj na cesto in omogočili vozniku vrnitev v dolino.

»Specialci« prevzeli granato

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so pri občanu v torek zavarovali najdeno staro neeksplozivno granato. Prevzeli so jo policisti Specialne enote policije.

Skoraj za polovico več prijav lažnih spletnih kreditov

Nacionalni odzivni center za kibernetsko varnost SI-CERT opozarja, da je finančno oškodovanje zaradi lažnega kredita lahko šele začetek spletnih prevar.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ob vse strožjih bančnih pogojih številni posojila iščejo na spletu, kar s pridom izkoriščajo goljufi, opozarjajo v nacionalnem odzivnem centru za kibernetsko varnost SI-CERT, kjer so lani obravnavali kar 137 prijav v zvezi z lažnimi spletnimi krediti. To predstavlja 45-odstotni porast v primerjavi z letom poprej, poudarjajo. »Finančno oškodovanje, ki ga žrtve utrpijo v spletnih prevarah, ne pomeni vedno konca zgodbe – včasih je to šele začetek,« še dodajajo v SI-CERT. Pri nekaterih spletnih prevarah, kot so na primer prevare z lažnimi spletnimi krediti, goljufi od žrtev zahtevajo sken ali fotografijo osebnega dokumenta, ki ga lahko nato zlorabijo v številne namene. Na SI-CERT ugotavljajo, da je takšnih prevar vse več, in opozarjajo, da so posledice lahko zelo resne.

Pandemija novega koronavirusa je mnoge pahnila v težko finančno situacijo, ki jo nekateri želijo rešiti tudi s pomočjo kredita. Ob vse strožjih bančnih pogojih številni posojila iščejo na spletu, kar pa s pridom

izkoriščajo goljufi, ki obljublajo ugodne kredite z nizko obrestno mero in brez zavarovanj, s čimer marsikoga prepričajo v sodelovanje. SI-CERT opozarja, da so v letu 2021 obravnavali kar 137 prijav v zvezi z lažnimi spletnimi krediti, kar predstavlja 45-odstotni porast v primerjavi z letom poprej. Oškodovanja se običajno gibajo od nekaj sto pa tudi do več tisoč evrov, pri čemer je najvišje posamično oškodovanje v preteklem letu znašalo več kot 20 tisoč evrov.

Zavajajoči oglasi in lažne spletne strani

Goljufi svoje »storitve« oglašujejo na spletnih oglaševalskih, v komentarjih na različnih spletnih straneh in forumih, včasih pa ponudbe pošiljajo celo po elektronski pošti. Pogosto nas o svoji legitimnosti poskušajo prepričati tudi z lažnimi spletnimi in Facebook stranmi izmišljenih ali legitimnih bank, pri čemer zlorabijo vizualno podobo domačih in tujih finančnih ustanov. Če uporabnik vzpostavi stik, goljufi za pripravo dokumentacije zahtevajo kopijo osebnega dokumenta in plačilo raznih stroškov, ki pa se nikoli

Primer lažne spletne strani banke, s katero skušajo iskalca kredita prevarati spletni goljufi. / Foto: Gorazd Kavčič

ne končajo. Da bi žrtev prepričali o legitimnosti svoje ponudbe, pogosto posredujejo tudi fotografijo osebnega dokumenta, ki pa ne pripada bančnemu uradniku, temveč eni izmed nji-

opozarjajo v nacionalnem odzivnem centru za kibernetsko varnost. »Fotografijo osebnega dokumenta, ki ga žrtev posreduje, lahko goljufi zlorabijo pri drugih prevarah! Posamezniku lahko uk-

Z namenom zagotavljanja večje ozaveščenosti o informacijski varnosti so na SI-CERT v oktobru omogočili brezplačni spletni tečaj Varni v pisarni (www.varnivpisarni.si). V njem predstavijo najpogostejše nevarnosti, ki prežijo na uporabnike, in nasvete, kako se zaščititi.

hovich prejšnjih žrtev. V nekaterih primerih posredujejo tudi uporabniške podatke za prijavo v njihovo »spletno banko«, kjer da vas denar že čaka na računu, a da morate prej še plačati stroške. »Seveda gre tukaj le za prirjeno spletno stran, s katero želijo žrtev prepričati v nadaljnja plačila,« opozarja SI-CERT.

Ko žrtve odkrijejo spletno prevaro in prekinejo komunikacijo, pogosto menijo, da je s tem prevare konec. Vendar je finančno oškodovanje lahko šele začetek težav,

radejo identiteto, se predstavljajo v njihovem imenu in ponujajo kredite, oddajajo stanovanja ...« pojasnjujejo. Na SI-CERT so tako predlani obravnavali večje število prijav, kjer so goljufi na spletu oddajali stanovanja v Ljubljani, pri tem pa zlorabili osebne dokumente, ki so jih pridobili v preteklih prevarah. Kot poudarjajo, se v takšnih primerih ustvari nek tokokrog prevar, fotografija osebnega dokumenta pa ni zagotovilo, da je oseba to, za kar se izdaja.

Kaj vse se lahko zgodi žrtvam spletnih prevar, je nazorno pojasnjeno v epizodi Kdo je jaz?, ki je del spletne serije Klik, ki so jo zasnovali v Nacionalnem odzivnem centru za kibernetsko varnost SI-CERT v sklopu programa ozaveščanja Varni na internetu. V njej skozi resnične zgodbe posameznikov predstavijo različne spletne prevare s ciljem ozaveščanja in izobraževanja javnosti. Novo epizodo si lahko ogledate tudi na YouTubeu.

Na avtocesti iskali pretežke tovornjake

SIMON ŠUBIC

Kranj – Avtocestni policisti so na začetku tedna izvedli 24-urni poostreni nadzor na avtocestnem omrežju, v njem pa so se osredotočili predvsem na tovorni promet. Patulje so promet nadzirale na kontrolnih točkah Log pri Brezovici v obe smeri in na Torovem. Opravili so temeljito kontrolo 70 tovornih vozil in pri tem odkrili kar 21 preobremenjenih tovornih vozil. Za te prekrške

so izdali 31 plačilnih nalogov oz. glob tujim kršiteljem, uvedli so tudi dva prekrškovna postopka. Vseh 21 tovornih vozil so izločili iz cestnega prometa.

Glede na najpogostejše vzroke prometnih nesreč na avtocestah so policisti poseben poudarek namenili tudi nepravilnemu prehitovanju tovornih vozil in neupoštevanju primerne varnostne razdalje. Odkrili so sedemnajst takšnih kršitev in zoper voznike tudi ukrepali, so sporočili z generalne

policijske uprave. Ustavili so tudi pet voznikov tovornih vozil, ki so prekorčili dovoljeni čas vožnje, in odkrili še petnajst drugih kršitev, za katere so kršiteljem izdali plačilne naloge. Med drugim so ustavili voznika, ki je vozil tovorno vozilo brez ustreznega vozniškega dovoljenja. Policisti so vozilo zasegli, zoper voznika pa podali obdolžilni predlog na pristojno okrajno sodišče. Zaradi različnih kršitev so policisti med nadzorom izrekli tudi 19 opozoril.

V okviru nadzora so bili avtocestni policisti pozorni tudi na voznike z mobilnimi telefoni, saj še vedno poteka štirinajstdnevni poostren nadzor nad uporabo telefonov in drugih elektronskih naprav med vožnjo. Odkrili so petnajst tovrstnih kršitev.

V celotnem nadzoru so pri voznikih motornih vozil odkrili skupno 105 prekrškov, kar kaže na dejstvo, da vozniki na avtocestah še vedno ne upoštevajo cestnoprometnih predpisov, še ugotavljajo na policiji.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Nad Slovenijo so navdušeni

Slovenski paviljon na Expu 2020 v Dubaju poleg številnih poslovnih delegacij vsak dan obišče okoli pet tisoč obiskovalcev. Nad našo državo so navdušeni, ugotavlja dr. Miha Markelj iz Železnikov, stalni predstavnik Slovenske turistične organizacije na Expu.

ANA ŠUBIC

Med 192 državami, ki ta čas sodelujejo na Expu v Dubaju, je tudi Slovenija, ki se predstavlja kot zelena, pametna in inovativna država. Svetovna razstava se je začela oktobra in bo trajala do konca marca, na njej pa se 83 držav, med njimi tudi naša, predstavlja v samostojnih paviljonih. Ti so razdeljeni na tri sklope: mobilnost, priložnost in trajnost. »Slovenski paviljon ima zelo dobro pozicijo, je na začetku enega od treh glavnih vhodov, in sicer v sklopu trajnost. Ima zeleno fasado, v katero je vgrajenih več kot 44 tisoč rastlin in je za zdaj največja

v Dubaju, ter leseno streho, ki predstavlja sito. Paviljon je zares impozanten, še posebej v večernih urah, in je tako eden najbolj fotografiranih paviljonov na Expu,« je povedal Miha Markelj iz Železnikov, ki na Expu zastopa Slovensko turistično organizacijo (STO).

Za delovanje slovenskega paviljona skrbi okoli 40-članska ekipa. V njej je poleg generalnega komisarja in direktorja paviljona še osem predstavnikov javne agencije SPIRIT Slovenija, STO ob Marklju zastopata še dve sodelavki, v ekipi pa je tudi šestnajst hostes, od tega štiri Slovenke in 12 tujih hostes z znanjem različnih svetovnih

jezikov od arabskega, angleškega do kitajskega in ruskega, ter trije varnostniki in štirje čistilci. Slovenski paviljon obišče dnevno okoli pet tisoč obiskovalcev. Če ne bi bilo koronskih omejitev, bi jih po besedah Marklja lahko sprejeli še več. Sedaj na vsakih osem minut oblikujejo manjše skupine z do tridesetimi obiskovalci, pri čemer povprečen ogled paviljona traja od 15 do 20 minut.

Slišijo same pohvale

Skupine vodijo hostese. »Obiskovalci so s celega sveta; največ je predstavnikov iz Združenih arabskih emiratov, predstavnikov evropskih držav, Rusije in Afrike,« je povedal Markelj in dodal, da obiskovalcem v največji meri podajajo splošne informacije o Sloveniji, saj večina v tem delu sveta naše države še ne pozna. Med ogledom izvedo, kje leži, da je država z nadpovprečno gozdnatostjo, trajnostno usmerjena, da ima samostojni jezik in da je vzpostavljena direktna letalska povezava iz Dubaja v Ljubljano. Seznanijo se tudi z zanimivimi kraji, naravno in kulturno dediščino in inovacijami slovenskih podjetij. Markelj je povedal, da so obiskovalci nad našo državo navdušeni, še zlasti nad naravnim bogastvom, kjer prevladuje izobilje vode in gozdov, ki Arabce še posebej pritegnejo. »Med obiskovalci so tudi taki, ki so že bili v Sloveniji, in lahko povem, da slišimo same pohvale.«

Zelena butična destinacija

Predstavniki STO-ja na Expu skrbijo tako za splošno kot poslovno javnost: turistične agente, predstavnike destinacij in turističnih podjetij. »Zadolženi smo za turizem, predstavniki SPIRIT-a pa za gospodarsko sodelovanje. Pri predstavitvi turizma poslovni javnosti poudarjamo, da je Slovenija zelena butična destinacija, da imamo zelo veliko produktov, vezanih na naravno in kulturno dediščino, da lahko v enem dnevu prideš od smučanja v gorah do plavanja v morju. Seveda omenimo tudi najbolj znane destinacije, od Bleda do Obale, zgodovinskih mest in lokalnih destinacij, kot je Škofja Loka s Selško in Poljansko dolino. Vsakemu poslovnemu gostu se zelo posvetimo, ga usmerimo ter ga po potrebi povežemo z ustreznimi deležniki v Sloveniji,« je razložil Markelj.

Kmalu najpomembnejša dogodka

Obiskovalci slovenskega paviljona so se z območjem Gorenjske lahko bolje seznanili zadnje tri dneve v decembru v sklopu predstavitve alpske regije. »Med glavnimi destinacijam so bili Kranjska Gora, Bled in Bohinj, v predstavitvi pa smo vključili tudi 3D-simulacijo skokov iz Planice in folklorno skupino iz Bohinja.« Markelj je tudi povedal, da jih kmalu čakata

Miha Markelj pred slovenskim paviljonom, ki je eden najbolj fotografiranih na Expu / Foto: osebni arhiv

najpomembnejša dogodka: 8. februarja bodo pripravili Slovenski nacionalni dan s kulturnim programom za povabljenе ugledne goste, 9. februarja pa se bodo posvetili iskanju novih poslovnih priložnosti in mreženju na področju turizma.

Khalifa, ter edini sedemzvezdični hotel na svetu Burj Al Arab. Želi si tudi doživeti vožnjo s štirikolesniki po puščavi ter spoznati sosednji emirat Abu Dabi in državi Oman in Savdska Arabija. Upa, da bo več časa za raziskovanje imel v marcu, ko se bo Expo iztekal.

»Slovenski paviljon ima zelo dobro pozicijo, je na začetku enega od treh glavnih vhodov, in sicer v sklopu trajnost. Ima zeleno fasado, v katero je vgrajenih več kot 44 tisoč rastlin in je za zdaj največja v Dubaju, ter leseno streho, ki predstavlja sito.«

Paviljoni držav na Expu so sicer odprti vsak dan med 10. in 22. uro, še vse do 1. ure zjutraj pa se je možno odpraviti na kulturne prireditve, koncerte in v restavracije.

Dubaj ga je presenetil

Markelj doslej ni imel dosti prostega časa, vseeno pa mu je uspelo ogledati si nekaj zanimivosti multikulturne Dubaja: obiskal je najvišjo stavbo na svetu, skoraj 830 metrov visok nebotičnik Burj

»Tukajšnja kultura je drugačna od naše. Presenečen sem nad čistočo in prijaznostjo ljudi ter nad kozmopolitanskim značajem Dubaja,« je povedal Markelj in razkril še, da imajo kljub visoki, 98-odstotni precepljenosti proti covidu-19 še vedno v veljavi stroge preventivne ukrepe. Zaščitne maske, denimo, so obvezne povsod, tudi na prostem, kljub visokim temperaturam, za udeležbo na dogodkih pa je potreben negativni PCR-test.

Pogled na dubajski hotel Burj Al Arab, edini sedemzvezdični hotel na svetu / Foto: osebni arhiv

Kultura

Čas pozabe z umetnostjo treh Prešernovih nagrajencev, ki izhajajo iz Prekmurja ... **Stran 14**

Zgodbe

Nekdanja odlična atletinja Alenka Bikar bije boj s težko in redko boleznijo. **Stran 15**

Iz zgodovine

Arheolog Rok Humerca je podrobno proučil zgodovino vasi Slovenski Javornik. **Stran 16**

Od petka do petka

Kitajsko zunanje ministrstvo je izjave premierja Janeza Janše glede Tajvana označilo za nevarne. / Foto: Tina Dokl

Koordinator Levice Luka Mesec je dejal, da razmišljajo o umiku pobude za posvetovalni referendum o zakonu o dohodnini, ki bi ga po mnenju Janeza Janše lahko izpeljali skupaj s parlamentarnimi volitvami. / Foto: arhiv GG

Odločitev je padla: kmetijski minister Jože Podgoršek bo na parlamentarnih volitvah za NSi kandidiral v Vodica. / Foto: arhiv GG

Janševe izjave o Tajvanu vznemirile Kitajce

SIMON ŠUBIC

Kitajska Janševe izjave ocenila za nevarne

Te dni odmevajo nekatere izjave premierja Janeza Janše o Tajvanu, ki jih je v ponedeljek podal za eno od indijskih televizij. Janša je med drugim povedal, da s Tajvanom potekajo pogovori o izmenjavi predstavništva, kar pa ne bo »na ravni veleposlaništev«, ampak na enaki ravni, kot jih ima že veliko držav članic EU. V pogovoru je med drugim tudi napovedal, da bo Slovenija podprla vsako suvereno odločitev Tajvancev, tako če bodo želeli živeti neodvisno ali če se bodo »svobodno, brez prisile, vojaškega posredovanja, izsiljevanja ali strateškega goljufanja, kot se trenutno dogaja v Hongkongu, odločili, da bi bili radi del Kitajske«. Dejal je tudi, da bi kitajske oblasti morale odgovarjati, ker sveta niso pravočasno obveščale o grožnji novega koronavirusa. Na kitajskem zunanjem ministrstvu so Janševe izjave označile za nevarne in izrazili ostro nasprotovanje, tajvansko zunanje ministrstvo pa je na Twitterju izrazilo hvaležnost slovenskemu premierju za odločno podporo. Janševe izjave odmevajo tudi v Sloveniji. Poslanska skupina SD naj bi tako opozicijskim partnerjem že

poslala pobudo za sklic izredne, a za javnost zaprte seje odbora državnega zbora za zunanjo politiko. Podpredsednik vlade in gospodarski minister Zdravko Počivalšek pa je na Facebooku zapisal, da je Kitajska eden največjih slovenskih gospodarskih partnerjev zunaj EU in da morajo »osebna stališča, tudi če so dana z najboljšimi nameni, upoštevati gospodarsko realnost«.

Vlada ne nasprotuje referendumu

Na Brdu pri Kranju se je minuli petek sestala koalicija in razpravljala o projektih, ki jih še lahko izpelje do konca mandata, predvsem o uvedbi energetskega bonusa, zakonu o dohodnini in skrajšanju odrejenih karenten ob tveganem stiku z osebo, okuženo s koronavirusom. Predsednik vlade Janez Janša je po srečanju koalicijskih partnerjev dejal, kar je v torek potrdila tudi vlada, da koalicija sprejme izziv glede nekaterih zakonov, za katere so predlagani posvetovalni referendum. Med njimi je tudi novela zakona o dohodnini, za katero posvetovalni referendum predlaga Levica. Zakon uvaža postopno zvišanje splošne olajšave pri dohodnini do leta 2025 in znižanje stopnje davka v najvišjem davčnem razredu, kar na drugi strani znižuje prihodke državnega

proračuna. To priznava tudi vlada, ki pa meni, da je bolj pomemben cilj razbremenitev dela. Naj se Slovenci odločijo, ali so za to, da imajo večje plače, ali ne, je tako dejal Janša, ki predlaga izvedbo referenduma skupaj z državnoborskiimi volitvami. V Levici istočasni izvedbi referenduma in volitev nasprotujejo, zato razmišljajo o možnosti, da bi pobudo za referendum umaknili.

Podgoršek bo kandidat NSi

Pred parlamentarnimi volitvami, ki jih je predsednik republike napovedal za 24. april, je pobuda Glas ljudstva, ki združuje več kot 1800 aktivnih posameznikov in več kot 100 organizacij civilne družbe, na politične stranke v sredo naslovila 138 zahtev. Od strank pričakujejo, da se do zahtev jasno opredelijo in se zavežejo k njihovem izpolnjevanju. S tem želijo prispevati k temu, da bi bili volivci o političnih opcijah bolj seznanjeni in bi se udeležili prihajajočih volitev. Med drugim zahtevajo dostojno delo in socialne pravice za vse, globalno pravičnost, dostopnost stanovanj, vladavino prava in človekove pravice, več demokracije in reformo političnega sistema, svobodo medijev in kulture, pravični podnebni prehod in zaščito narave, trajnostno gospodarstvo in

javne storitve, razvoj izobraževanja in znanosti, dostopno javno zdravstvo in zeleno infrastrukturo. Marsikaj pa se dogaja tudi v političnih strankah. Tako se je ta teden poslanka Violeta Tomić razšla s stranko Levica, do konca mandata pa ostaja v njeni poslanski skupini. Napovedala je, da na volitvah ne bo kandidirala za Levico, ki ji je sicer ponudila možnost kandidature v Mariboru, a je ponudbo zavrnila, ker že več kot štirideset let živi v Ljubljani. Že prejšnji teden je iz Levice v poslansko skupino SD prestopil Željko Cigler. V NSi pa so razkrili, da bo kmetijski minister Jože Podgoršek na državnoborskih volitvah kandidiral na njihovi listi. Podgoršek ni član stranke, je pa z NSi sodeloval že v preteklosti, med drugim je bil na listi stranke izvoljen za občinskega svetnika v Vodica. Prav tam bo tudi kandidiral za državnega poslanca. Podgoršek je bil sicer za kmetijskega ministra imenovan iz kvote Desusa, ko je bil ta še koalicijski partner. Gibanju Povežimo Slovenijo, ki že povezuje zunajparlamentarne stranke SLS, Zeleni Slovenije in Novo ljudsko stranko, o oblikovanju skupne kandidatne liste pa se dogovarja s stranko Konkretno (prej SMC), se je v torek pridružila stranka Nova socialdemokracija pod vodstvom Andreja Magajne.

Slovenci v zamejstvu (834)

Maja brenčala v Železni Kapli

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Kdo ne pozna zgodbe o čebelici Maji in njenih prijateljih Viliju in Flipu, ki jo je leta 1912, pred stodesetimi leti, v knjigi s tem naslovom opisal nemški pisatelj Waldeemar Bonsels (1880–1952), da bi razveselil svoja sinova? Knjiga je hitro osvojila srca otrok in že dve leti po pisateljevi smrti so prodali milijon izvodov. Zgodba je pritegnila tudi zanimanje filmarjev in že leta 1926 so posneli prvi film. Za njim sta se izgubila sled in tudi upanje, da ga bodo našli. Pa so ga in leta 2005 so ga znova prikazali javnosti. Maja in njeni prijatelji so ostali zanimivi za filmarje in tako snemajo nove verzije, v katerih nastopajo nove osebe. Prva se jim je pridružila pikapolonica.

Čebelica Maja je navdušila tudi Slovensko prosvetno

Maja s svojimi čebelicami na odru farne dvorane v Železni Kapli / Foto: Novice Celovec

društvo Zarja v Železni Kapli. Na pobudo predsednika društva Wilija Ošine je pod vodstvom Maje Pihler Stermecki, poznane tudi kot Bilbi, skupina otrok, starih od pet do deset let, od septembra do konca novembra vadila dvakrat tedensko – zaradi prepovedi druženja

so bile vaje prekinjene – in v soboto, 18. decembra, stopila na oder z uprizoritvijo Čebelice Maje. Farna dvorana je bila polna in občinstvo je z aplavzi nagrajevalo mlade igralce. Igra se dogaja v čebelji šoli, kjer učitelj živahnim čebelicam pripoveduje o življenju čebel, o čebeljih

zakonih in pravilih ter o nevarnostih, ki jih čakajo. Najpomembnejši so trije čebelji zakoni. Prvi zapoveduje, da vsaka čebela misli in dela tako kot druge čebele. Drugi zakon pravi, da mora vsaka čebela skrbeti za splošno dobro vseh čebel. V tretjem zakonu pa piše, da je lenoba največja sramota za čebele.

V Šentprimozu (St. Primus) v Podjuni, kjer je petje resnično doma, saj so že leta 1912 ustanovili prvi slovenski mešani pevski zbor, leta 1914 pa Slovensko prosvetno društvo Danica, so s pesmijo stopili v leto 2022. Vendar zaradi epidemije ne na običajen živ način z novoletnim koncertom v domači dvorani – ta je odpadel že drugo leto zapored –, ampak s koncertom po spletu. Nastopili so vsi zbori, ki delujejo v

okviru društva: Mešani pevski zbor pod vodstvom Stanke Polzerja, zbor Zvezdice in otroški zbor, v katerih pojejo najmlajši, mladinski zbor, zbor Korenine Danice, v katerem pojejo veterani petja v vasi, in Kežarjevi vnuki, vnukinje in vnuki nekdanjega zborovodje Danice Hanzeja Kežarja. Vse posnetke prepevanja omenjenih zborov je mogoče poslušati na YouTube kanalu SPD Danica. V posnetke so vključili tudi prihajajoče praznovanje 110-letnice organizirane zborovskega petja v Šentprimozu v Podjuni. Sara Ouschan, ki je vodila organizacijo snemanja, je za častopis Novice povedala, da so se snemanja lotili praktično brez vaj, vendar so zadovoljni s pevsko in tudi zvočno kakovostjo posnetkov.

Po svetu

Postsovjetski imperij

MIHA NAGLIČ

Decembra 2021 je minilo že trideset let od razpada Sovjetske zveze. Ruski predsednik Vladimir Putin ima to dejstvo za »največjo geopolitično katastrofo 20. stoletja«. Zdaj poskuša vzpostaviti novi ruski imperij ...

Razpad Sovjetske zveze

Obnovimo najprej potek razpada sovjetskega imperija v letu 1991. »Junija leta 1990 je po zelo uspešnem sovjetsko-ameriškem vrhunskem srečanju v Washingtonu zahodni svet proslavljal konec hladne vojne med supersilama. Takrat je le malo zahodnih politikov opažalo naraščajočo notranjo nestabilnost Sovjetske zveze. Med svojim predsednikovanjem se je Gorbačov zavzemal za spremembo sovjetskega sistema. Ruski besedi glasnost (slovensko odprtost) in perestrojka (preobrazba) sta postali splošno znani kot simbol njegovih prizadevanj za svobodnejšo družbo. Vendar je moral Gorbačov pri svojih prizadevanjih loviti krhko ravnotežje med partijskimi konservativci in radikalnimi novimi demokrati. Kljub vsem naporom so se v zgradbi federacije pojavile zlovesče razpoke. Le dva meseca po washingtonskem srečanju so sovjetske republike Armenija, Turkmenistan in

Tadžikistan razglasile neodvisnost. Gorbačov je skušal ohraniti celovitost Sovjetske zveze s spremenjeno federalno pogodbo, ki naj bi jo potrdili na referendumu. Kljub temu so Armenija, Gruzija, Moldavija in baltške republike zavrnile njegov predlog; Gruzija, Latvija in Estonija so se odločile za popolno neodvisnost od zveze. Poleg tega je v Rusiji in na drugih območjih naraščalo nezadovoljstvo zaradi krize v oskrbi s hrano. Dne 19. avgusta 1991, dan pred podpisom nove zvezne pogodbe, je moskovski radio objavil, da Gorbačov 'zaradi slabega zdravja' ne more opravljati svojih dolžnosti. Oblast je prevzel osemčlanski krizni komite konservativnih komunistov, ki je začel dušiti demonstracije, stavke in tisk. Ko so se na moskovskih ulicah pojavili tanki, je množica protestnikov obkolila zgradbo ruskega parlamenta. Demonstracija je vodil radikalni Boris Jelcin, ki je obsodil puč in ljudstvo pozval k splošni stavki. Vojska je zavrnila ukaz kriznega komiteja in ni hotela streljati na demonstrante; brez vojaške podpore je državni udar hitro propadel. Gorbačova politika glasnosti je rodila nepričakovan sad: vzpon radikalcev, ki so zlomili moč Komunistične partije in zapečatili usodo Sovjetske zveze.« Kaj je sledilo po neuspešnem puču v

Moskvi? »8. decembra 1991 so se v naravnem rezervatu Beloveška pušča, nedaleč od beloruskega mesta Brest sestali voditelji Rusije (Boris Nikolajevič Jelcin), Ukrajine (Leonid Makarovič Kravčuk) in Belorusije (Stanislav Stanislavovič Šuškevič) ter podpisali sporazum o nameri ustanovitve Skupnosti neodvisnih držav. Že slaba dva tedna kasneje, 21. decembra, so se v takratni prestolnici Kazahstana Alma-Ati (danes Almati) sestali predstavniki 11 od 15 sovjetskih republik in podpisali sporazum, ki je dokončno odpravil Sovjetsko zvezo in ustanovil SND. Sporazuma niso podpisale vse tri takratne baltške republike Litva, Latvija in Estonija ter tudi Gruzija. Vse štiri so menile, da so bile nezakonito priključene Sovjetski zvezi. Le nekaj dni po tem srečanju je tudi Gorbačov spoznal novonastalo realnost in odstopil.« (Vir: Wikipedija)

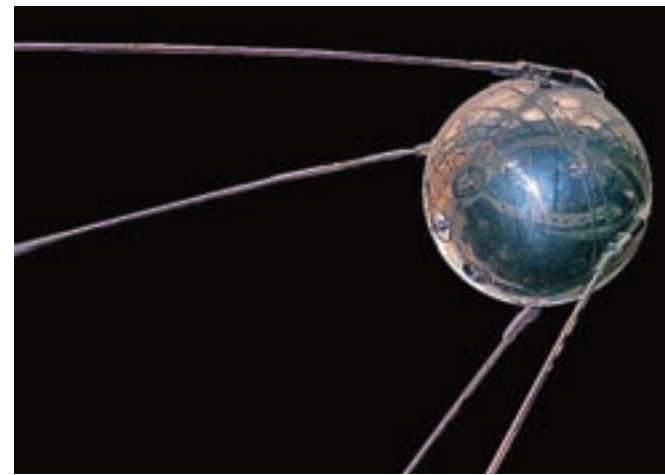
Rusija proti Natu

PO RAZPADU SOVJETSKEGA imperija je bil cel postsovjetski prostor (razen treh baltških republik) močno oslabljen. Tudi za Rusijo so bila devetdeseta pod Jelcinovim vodstvom kaotična. Od leta 2000, ko je oblast na pobudo bolnega Jelcina prevzel Putin, si ta ves čas prizadeva za ponovno vzpostavitev

ruske imperialne moči. Večina nekdanjih sovjetskih republik se temu ne upira. To se je pokazalo tudi med nedavnimi nemiri v Kazahstanu, kjer so oblasti z rusko pomočjo hitro vzpostavile stari red. Putina in Rusijo najbolj boli, ker se iz njenega nekdanjega objema vse bolj izvija Ukrajina. Ob rusko-ukrajinski meji je v pripravljenosti velika ruska vojska, Putin pa od ZDA in Nata zahteva zagotovilo, da se Ukrajina ne bo vključila v Nato. Položaj je napet, razplet negotov.

Zahod, Rusija, Kitajska

Naj pripišem še svoj pogled na aktualno stanje odnosov med Zahodom in Rusijo. V prvi in drugi svetovni vojni so bile demokratične velesile Zahoda v zavezi s sovjetskim imperijem. Po drugi sta Zahod in Sovjetska zveza v hladni vojni tekmovala za primat v svetu. Leta 1990 je slednja iz tekme izstopila, po letu 2000 se Rusija kot njena naslednica vrača na svetovno prizorišče. Osebnostno obžalujem, ker se Zahod in Rusija ne moreta oziroma nočeta povezati v ponovni zavezniški odnos, ki bi koristil obema, zlasti v odnosu do tretje sile, ki ne skriva ambicij, da postane prva sila tega sveta – do Kitajske. Še bolje bi seveda bilo, če bi tak odnos zmogle vse tri, v dobro vsega človeštva ...

Simbol sovjetske moči: umetni satelit Sputnik 1, prvo človekovo plovilo v vesolju. Izstrelili so ga 4. oktobra 1957, Zemljo je obletel na višini 577 kilometrov. / Foto: Wikipedija

Vladimir Putin prisega kot predsednik Rusije, 6. maja 2000. Desno Boris N. Jelcin, njegov predhodnik in politični boter.

Evrazijsko zavezištvu: kitajski predsednik Ši Džinping s soprogo in ruski predsednik Putin na paradi ob 70-letnici dneva zmage v Moskvi, 2015. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (623)

Virus in filozofija

MIHA NAGLIČ

»Ne, virus ni samo politično vprašanje, temveč je tudi etično. Etika je filozofska panoga, ki se ukvarja z medčloveškimi odnosi in skuša odgovoriti na vprašanje, kaj sta v teh odnosih dobro in zlo, nekateri jo imenujejo moralna, drugi moralna filozofija, etična teorija ali samo moralnost, v sodobnem času pa se je njeno predmetno področje občutno razširilo in se razteza od etike zemlje, ekoloških vprašanj, pravic živali in rastlin, smrti iz usmiljenja zaradi neznoznega trpljenja ali zato, ker nekdo spada v ranljivo skupino ali pa si kratko malo ne želi več živeti, pa vse do vidikov prihodnosti in ohranjanja življenjskega prostora prihodnjim generacijam.

So pa tudi taki, ki celo načrtujejo etiko na Marsu ali katerem drugem planetu, kot da se bomo na Zemlji preveč nagnetli in bomo morali pohiteti v vesolje. Kakorkoli že, na novem planetu bomo po vsej verjetnosti ohranili marsikaj iz prejšnjega življenjskega prostora. V obdobju koronavirusa je začelo ljudi skrbeti, kako bodo shajali drug z drugim, če bodo primorani ostati doma. Zdaj se je tako tudi zgodilo in v vsakovrstnih medijih in tudi na spletu se kopičijo nasveti, kaj je treba storiti, da nam doma ne bo sitno in da se ne bomo znašli v tesnobnem položaju ali drugačni stiski. Če stvar obrnem, je bilo prej popolnoma samoumevno in sprejemljivo tako preživljanje časa, v katerem so bili ljudje

doma bolj malo skupaj. Po šoli in službi so starši svoje potomce vozili na različne dejavnosti, mnogo otrok je tičalo v svojih sobah in brskalo po pametnih telefonih, tablicah in računalnikih. Delovni čas staršev se je močno podaljšal, a zaradi okrnjenega družinskega življenja se ljudje niso kdo ve kako vznemirjali. Ni mogoče natančno vedeti, ali se Kitajke in Kitajci zdaj množično ločujejo, ker je bližina v karanteni zanje postala neznozna, ali pa zato, ker v ogrožajočem času niso mogli oddati vloge za razvezo zakonske zveze.« (str. 93)

Marija Švajncer, Virus in filozofija, Eseji, Kulturni center Maribor, 2021, 224 strani

Res: vse to, kar se nam dogaja v tej koronavirusni dobi, ki zdaj traja že dve leti, ni samo zdravstveno, politično, gospodarsko in še kako drugo vprašanje, je tudi etično. Esej pod naslovom Virus in etika, iz katerega je gornji odlomek, je v Mariboru živeča filozofinja Marija Švajncer (1949) napisala že v prvem letu pandemije, od takrat se je zgodilo še marsikaj, a glavna poanta ostaja enaka. Ko bo pandemija mimo, bo marsikaj drugače in treba bo premisliti, kaj se nam je v tem času zares zgodilo in kaj sledi. Kako ravnati, kaj moramo zdaj storiti? To pa je naloga filozofije.

Kultura

Čas pozabe z gosti iz Prekmurja

Galerija Prešernovih nagrajencev je v teh zimskih dneh v znamenju verzov in podob prekmurske melanholije, ki jo na razstavi Čas pozabe lahko doživimo v umetnosti treh Prešernovih nagrajencev, ki izhajajo iz Prekmurja – slikarja Aleksandra Červeka ter pesnikov Ferija Lainščka in Milana Vincetiča.

IGOR KAVČIČ

Kranjska Galerija Prešernovih nagrajencev, ki je v svojem poslanstvu zavezana predstavljanju in ohranjanju umetniških dosežkov Prešernovih nagrajencev, v času prehoda iz starega v novo leto že po tradiciji predstavlja prejemnike nagrad s področja likovnih umetnosti v zadnjem letu. Tokrat je to nagrajenec Prešernovega sklada, slikar Sandi (Aleksander) Červek, na razstavi pa se mu pridružujeta še dva literata, prekmurska rojaka Feri Lainšček in Milan Vincetič. Sandi Červek se je z nagrado Prešernovega sklada za razstavo 1 + 11 = 11, ki je bila leta 2020 na ogled v Galeriji mesta Ptuj, zapisal kot drugi likovnik (poleg Zdenka Huzjana) iz Prekmurja, Feri Lainšček je aktualni prejemnik Prešernove nagrade za življenjsko delo za leto 2021, na razstavi in v knjižici, ki je izšla ob tem, pa se jima je pridružil še sicer že pokojni pesnik in pisatelj

Umetniški vodja Galerije Prešernovih nagrajencev Marko Arnež ob sliki Sandija Červeka

Milan Vincetič (1957–2017), nagrajen z nagrado Prešernovega sklada za leto 2005.

»Tri ugledne Prekmurce nagrada družijo od zunaj, trdne pa so tudi njihove notranje vezi,« poudarja umetniški vodja galerije Marko Arnež, ki je v knjižici k razstavi med drugim zapisal:

»Notranje vezi so vezi treh prijateljev, ki imajo skupni svet, svet prekmurskih ravnin in gričev, ki nam ga predstavljajo v verzih, prozi in likovnih podobah. Z občutljivim jezikom poezije in slikarstva knjižica kaže njihovo vedrino pa tudi samost, ki prehaja iz zunanjega v

notranji svet, od tam pa v pesem in na platno.«

Razstavi sledimo v vseh treh galerijskih nadstropjih, na ogled je več kot štirideset Červekovih del iz njegovega zadnjega ustvarjalnega obdobja, za katero je bil tudi nagrajen. V vitrinah so predstavljene posebne izdaje del

obeh literatov, med njimi tudi pesniške zbirke z ekskluzivno likovno opremo, ki so jih v galeriji pridobili posebej za razstavo. »Nekaj pesmi na nalepkah predstavljamo tudi na stenah in so na voljo za branje. V vsakem prostoru je likovno prepleteno s poezijo, tako nekako, kot so prepletena njihova prijateljstva. Vsi trije so se namreč po študiju vrnili v Prekmurje in tam nadaljevali svoje umetniške poti,« pove vodja galerije in dodaja: »To, kar vemo o Goričkem, o življenju onkraj Mure, prepoznavamo v podobah, ki stopijo pred nas iz Ferijeve in Milanove poezije in iz Sandijevih slik.« Z besedno zvezo čas pozabe, ki se ga je dotaknila v Vincetičevi pesmi Začetna, je Arnež želel poudariti mističnost prekmurskega duha, ki ga zasledimo pri vseh treh, še posebno v Červekovih črnih slikah ter v Lainščkovih in Vincetičevih ljubezenskih pesmih. Da z vstopanjem v njihove umetnine njihov svet

postaja tudi naš svet, še ugotavlja sogovornik.

Ob obisku razstave si velja vzeti čas tudi za ogled več kot pol ure dolgega predstavitvenega filma, ki ga je v novembru v Prekmurju posnel Milan Lebar iz Videa Oskar. Obiskal je Aleksandra Červeka v njegovem ateljeju, Feri Lainšček bere svojo poezijo sredi prekmurskih naravnih pejsažev, v filmu z branjem njegove poezije nastopa Vincetičev prijatelj Franci Just, o Červekovem delu pa spregovori tudi umetnostna zgodovinarica Irma Brodnjak Firbas iz Galerije Murska Sobota. Film si je moč ogledati tudi na spletni strani galerije. Na Prešernov dan, 8. februarja, bo z recitalom in vodenjem po razstavi predstavljena knjižica Čas pozabe. Ob 15. uri bo na sporedu ogled razstave s Sandijem Červekom, uro zatem pa predstavitev obeh pesnikov. Gosta bosta Feri Lainšček, pesmi Milana Vincetiča pa bo predstavil Franc Just.

Bogovi, miti in njihovi simboli

V galeriji U Jaksy v mestu Miechow na Poljskem se ta čas na skupni razstavi predstavljata Lojze Kalinšek in Irena Gayatri Horvat.

IGOR KAVČIČ

Slikar in likovni pedagog Lojze Kalinšek s Spodnjega Brnika velja za zelo ustvarjalnega avtorja, veliko razstavlja tako samostojno kot na skupinskih razstavah, pogosto pa se udeležuje tudi likovnih kolonij tako v Sloveniji kot v tujini, v zadnjih letih tudi skupaj s slikarko Ireno Gayatri Horvat, ki se je na Gorenjsko priselila iz Zagreba. Lani poleti sta gostovala na koloniji v poljskem mestu Miechow,

ki leži kakih štirideset kilometrov severno od Krakova.

»Gostitelji so nama ponudili dvomesečni razstavní termin v ugledni galeriji U Jaksy. Seveda sva sprejela ponujeno priložnost in pripravila likovna dela za razstavo z naslovom Bogovi, miti in njihovi simboli,« je povedal Lojze Kalinšek.

Miti in legende skozi stoletja spremljajo razvoj človeških civilizacij. Odnos med človekom in njegovimi bogovi je v zgodovini in tudi danes pogosto tematski. S

slikami in instalacijami ga tokrat na polju umetnosti tematizirata tudi Irena Gayatri Horvat in Lojze Kalinšek.

Kalinšek raziskuje antični svet, zato njegove Venere, Evrope, Penelope skozi mitsko optiko predstavljajo alegorije in s tem na neki način tudi refleksije, povezane z današnjim časom. Mitsko Mater Zemljo na primer predstavlja v podobi majhnih reliefnih replik Willendorfske Venere. Heleno, ki jo grška skupnost spoštuje kot najlepšo, Kalinšek postavlja v središče trojanskih vojn: Kaj sem storila ... Penelopa, posebljene zvestobe in odločenosti – skrite ženske moči, je prikazana obkrožena s snubci. Evropa in bik prikazujeta nastanek zahodne civilizacije, rast in njen zaton.

Kot dodaja Irena Gayatri Horvat sama postavitev razstave obiskovalca premišljeno vodi od sobe, prekrite z vrtilinami in pregrehami, skozi mite antične zgodovine do kompozicije oltarja v središču na glavni steni

Irena Gayatri Horvat in Lojze Kalinšek v družbi Poljskih prijateljev / Foto: osebni arhiv

galerije. »Mitski čuvaji in starodavne boginje nas vračajo na krščansko tematiko. Lojze nas spomni na Veronikino ruto in odtis Kristusovega telesa na Torinskem prtju. »Jaz se v svojih instalacijah dotikam simbolike križa in križanega, ki daje svoje

srce kot upanje za nov svet. S kolažiranjem grafik oblikujem Adama in Evo, zemeljski prah in dih življenja. Oba, prikazana kot drevesa z globokimi koreninami človeštva, ohranjata skrivnost stvarstva,« k razstavi dodaja umetnica, ki ob tem

poudarja tudi šamane in njihove obredne plesne.

Umetnika, globoko usmerjena v globine bistva, občinstvo napeljuje k razmišljanju o sebi in svojem odnosu do božanskega sveta, ki nas kot eter obdaja skozi stoletja.

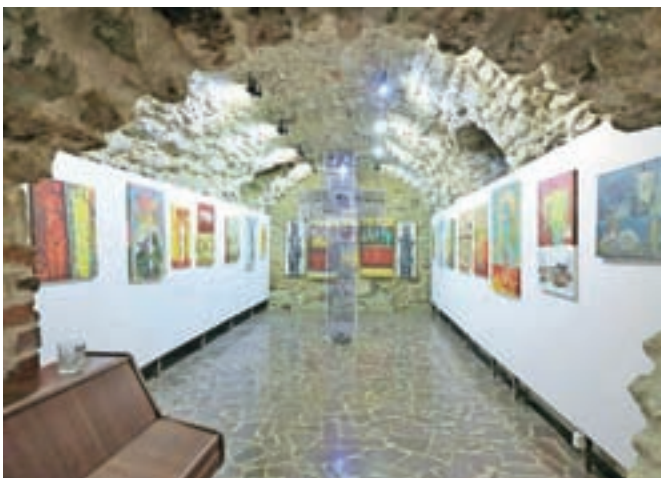

Foto: osebni arhiv

Pogled v del postavitev v galeriji v mestu Miechow

Zgodbe

Nekdanja atletinja bije boj s težko in redko boleznijo

Alenka Bikar je pred letom in pol hudo zbolela, skorajda čez noč ni več mogla stati na nogah. Diagnoza: redka avtoimunska bolezen Neuromyelitis optica. Še vedno je v procesu zdravljenja. Upa, da bo lahko kdaj spet brez bolečine, brez zdravil, da bo hodila v službo, skratka živela dokaj normalno življenje.

MAJA BERTONCELJ

Alenka Bikar je nekdanja atletinja. V teku na 200 metrov je nastopila na treh olimpijskih igrah (leta 1996 v Atlanti, 2000 v Sydneyju in 2004 v Atenah) in vsakič tekla v polfinalu. Na sredozemskih igrah leta 2005 je dosegla svojo najpomembnejšo mednarodno zmago, druga je bila leta 2000 na evropskem dvoranskem prvenstvu, tretja leta 1997 na sredozemskih igrah. Zanj najuspešnejše je bilo leto 2001. Na 200 metrov je s časom 22,76 kot edina Evropejka in belopolta sprinterka v finalu svetovnega prvenstva v Edmontonu dosegla peto mesto. V tej sezoni je tekla tudi rekord na 100 metrov (11,21). Za leto 2001 je bila izbrana za slovensko športnico leta. Vrhničanko, ki z družino živi v Medvodah, je pred letom in pol doletela bolezen. Praktično čez noč ni več mogla stati na nogah.

Od prvih težav do diagnoze

»Če primerjam z letom in pol nazaj, lahko rečem, da sem bolje, še daleč pa od tega, da bi bila dobro,« je povedala na začetku najinega pogovora. Pravi, da je bolezen prišla povsem nepričakovano: »Dva meseca prej sem sicer v telesu čutila mravljinca, a pregled ni pokazal ničesar posebnega. Opravila sem tudi magnetno resonanco. Vse skupaj se je umirilo. Potem pa je prišel junij 2020. Na petek sem se v službi slabo počutila, bilo mi je slabo, a sem to pripisovala hrani. Slabost se je nato doma stopnjevala, bruhalo sem, bolel me je hrbet. Nisem mogla spati, nič mi pomagalo. Soboto sem še nekako pretrpela, je pa postajalo neznosno in v nedeljo me je partner Marjan odpeljal na urgenco. Opravili so osnovne preiskave, preko infuzije sem dobila zdravila proti bolečini, nato pa so me poslali domov. V ponedeljek sem že imela občutek, kot bi mi hotela klekniti leva noga, čutila sem mravljinca. V torek zvečer sem med hojo padla. Naslednji dan sem po napotitvi zdravnice šla k ortopedu, nato pa naprej k nevrologu.

Alenka Bikar si želi predvsem zdravja. Kot pravi, se tega zaveš šele, ko se sam spoprimeš z boleznijo.

Med pregledom sem morala ležati na hrbtu, dvigniti in pokrčiti nogi ter zamižati. Nisem imela občutka, da tega ne bi zmogla, ko pa sem odprla oči, sem videla, da leva noga sploh ni dvignjena. Šok. Opravila sem magnetno resonanco, ugotovili so zelo močno vnetje hrbtenjače. Bila sem hospitalizirana, vzeli so mi likvor, preiskave so pokazale, da imam redko avtoimunska bolezen Neuromyelitis optica. Diagnozo sem dobila po enem tednu. Povedali so mi, naj bi bilo takšnih primerov v Sloveniji 26. Takoj sem dobila velike količine zdravil, od prvega dne sem imela fizioterapijo. Hoditi nisem mogla, bila sem na vozičku, kljub temu pa nisem želela pomoči pri skrbi zase, tako da sem se sama spravila iz postelje na voziček, potem na stranišče, pod prho. Moj glavni cilj je bil, da se čim prej postavim na noge in da zdravila čim prej primejo. Po treh tednih se je vendarle začelo obračati na bolje.«

Zdravljenje tek na dolge proge – maraton

Bolezen ji je bila popolna neznanka, kot pravi, je bila najpomembnejša informacija zdravnikov o možnosti ozdravitve, izboljšanja stanja: »Seveda ne želijo nič obljubljanja, so pa rekli, da je to bolezen, ki se jo da z zdravili omiliti oziroma preprečiti, da bi se še kdaj izrazila v takšni obliki, ter da me bodo

skušali čim prej spraviti na noge. Že takoj sem jim povedala, da sem športnica in da še vedno tako delujem. Če sem takrat poslušala trenerja, so sedaj tukaj oni, ki jih bom kot pacientka poslušala, jim zaupala in naredila vse, kar bodo rekli. Odgovor je bil, da moram biti vztrajna, da je to tek na dolge proge, da bo trajalo nekaj časa. Tek na dolge proge je bil zanje v smislu maratona, zame pa je tek na dolge proge že 800 metrov. Sčasoma sem dojela, da nikoli ne bo več, kot je bilo. Ne bom rekla, da sem se s tem sprijaznila, to ne, po letu in pol vidim, da gre na bolje, zavedam pa se, da bo potrebnega še kar nekaj časa. Nisem želela brati o tej bolezni, bolj so se s tem ukvarjali drugi, predvsem moja sestra. Povezala sem se tudi z Brigito Bukovec, ki mi je posredovala informacije, kako bolezen zdravijo v tujini. Na koncu smo ugotovili, da imamo v Sloveniji v zdravstvu vrhunske strokovnjake, da zdravljenje poteka kot drugje, nič slabše.«

Doma po štirih mesecih

Iz bolnišnice je šla na zdravljenje v Sočo, kjer se je na novo učila hoditi, domov je prišla čez štiri mesece. »Relativno hitro sem že stala na nogah, hodila pa ne. Še danes se mi pozna. Ne morem hoditi po cesti in gledati okrog, kot sem včasih. Zanaša me v levo. Noga je še

vedno slabotna. Trudim se, da bi jo čim bolj ojačala, je pa hitro preveč in potem naredim v napredku dva koraka nazaj namesto naprej. Res ni enostavno.« Zelo hitro je utrujena. »Takole mi vsi rečejo, da sem videti dobro, domači pa dobro vedo, kako je. Najbolje se počutim zjutraj, proti večeru pa je vse slabše. Grem v trgovino, skuham kosilo in to je zame že dovolj. Kako malo, pa je človek že tako utrujen. Najhujše pa so bolečine. Tudi sedaj le jih čutim, zato sem nekoliko sključena,« prizna z nekoliko solznimi očmi. Kljub težki diagnozi pa se ne želi smiliti sama sebi. »Zvečer želim čim prej zaspiti, da ne razmišljam o tem. Zaspim z bolečinami in se z njimi tudi zbudim. Najbolj me boli predel okrog trupa. Nočem se smiliti sama sebi, ker s tem ne bom nič rešila. Ne želim, da bi bila moja družina zaradi mene za karkoli prikrajšana. Ko sem bila v Soči, mi je koristil pogovor z ljudmi s podobno izkušnjo. Vidiš, da nisi sam, in je lažje. Imam tudi krog prijateljic in pogovori z njimi mi prav tako pomagajo,« pove.

Javno je o svoji bolezni sicer prvič spregovorila že lani, v večji meri pa po decembrski prireditvi Športnik leta, na kateri je bila v vlogi podeljevalke. »Novinarji, tisti, ki ste vedeli, kaj se dogaja, ste se sicer obrnili name, a javno še nisem želela govoriti o tem. Še vedno sem v fazi

zdravljenja. Nisem še v redu, nočem 'obležati', želim si toliko okrevati, da bi se lahko vrnila v službo. Spregovorila sem o svoji bolezni z mislijo, da bom morda komu vtila upanje, da se kljub vsemu da, da je treba verjeti in vztrajati, iti naprej po majhnih korakih.« Zdravljenje bo verjetno potekalo še kar nekaj časa. »Na pol leta me zdravijo z biološkimi zdravili, na pet tednov hodim na plazmaferezo (čiščenje krvi), hodim tudi na ambulantno lajšanje bolečin pa na akupunkturo s hipnozo. Imam tudi zdravila. Dnevno vzamem petnajst tablet. Zaradi Medrola sem tudi nekoliko napihnjena v obraz. Mami pravi, da sem končno dobila lička. Medrola bi se rada čim prej znebila, tudi drugih zdravil, a za zdaj to žal še ne gre,« še pojasni. Moč črpa tudi iz spominov na svoja atletska leta. »Bolj kot uspehi so v ospredju druženja, prijateljstva. Pred časom sem predstavljala albume in obujala spomine, kako lepo smo se imeli med pripravami, tekmovalji, treningi. Res smo bili dobra ekipa,« poudari. S številnimi je ostala v stiku in ji pomagajo tudi v času bolezni. Svoje znanje ji je ponudila tudi Sara Isaković. »Nare-

hvaležna,« pove in dodaja, da se kljub vsemu njen pogled na svet ni tako bistveno spremenil. »Včasih pravijo, da z boleznijo dobiš druge prioritete, poglede ... Življenje teče naprej, jaz pa skušam slediti tempu, kolikor lahko. Nisem naredila kakšnih drastičnih sprememb, da bi šla na primer živeti na Karibe ali na Zanzibar, kar bi mi najbolj ustrezalo. Na žalost se ne da.« Vesela je, da ji ves čas ob strani stoji družina, z veseljem spremlja odraščajoča otroka, ki sta oba športnika. Starejša Pika, letos prvo leto srednješolka, pri AK Triglav Kranj trenira atletiko, mlajši Matic je nogometaš v domačih Medvodah. »Vesela sem, da sta v športu. Če le lahko, ju grem gledat na tekme. Je pa veliko stvari, ki vplivajo na to, ali bo nekdo uspešen športnik ali ne. Predvsem si morata to želeli sama in biti vztrajna,« z žarom spregovori o otrocih.

O pisanju knjige ne razmišlja

Pred kratkim je o svoji bolezni in težavah, ki jih premaguje v življenju, spregovorila nekdanja biatlonka Tadeja Brankovič. Napisala je knjigo, kot je dejala, je

»Povedali so mi, da moram biti vztrajna, da je to tek na dolge proge, da bo trajalo nekaj časa. Tek na dolge proge je bil zanje v smislu maratona, zame kot nekdanjo sprinterko pa je tek na dolge proge že 800 metrov. Sčasoma sem dojela, da nikoli ne bo več, kot je bilo. Ne bom rekla, da sem se s tem sprijaznila, to ne, po letu in pol vidim, da gre na bolje, zavedam pa se, da bo potrebnega še kar nekaj časa.«

dila je posebno vizualizacijo samo zame, ko sem še ležala, ko še nisem mogla premikati noge. Slišala sem se tudi z drugimi športniki, bodrili so me, kar mi veliko pomeni.«

Hčerka po njenih stopinjah, sin nogometaš

Predvsem zdravje je tisto, kar si želi iz dneva v dan. »Pomena zdravja se zaveš šele, ko sam to doživiš. Želim si vsaj toliko okrevati, da bi šla lahko na vlak, s skirojem naprej v službo, kot je bilo to prej, da bi dokaj normalno funkcionirala. Še vedno sem na bolniški, me pa na Zavodu za šport Ljubljana čakajo. Zelo sem jim

bilo pisanje njena terapija. Tudi Alenka Bikar razmišlja o pisanju knjige? »Sem poslušala njeno izpoved. Nisem vedela, da je imela toliko težav. Ima smisel, da je knjigo pisala sama, da tega ni prepuščala komu drugemu. Moram priznati, da imam nekaj smisla za pisanje tudi sama. Pisala sem kolumne, zgodbe ... Žal mi je, da v času atletske kariere nisem pisala dnevnika. Bilo bi zanimivo. Veliko spominov, podatkov je tako šlo v pozabo. Verjetno jaz knjige ne bom napisala, torej pisanje knjige ne bo moja terapija. Raje se takole izpovem,« je zaključila 48-letna Bikarjeva.

Iz zgodovine

Izginula vas Javornik

Prvotni Javornik (Jauerburg) je bil zelo stara vas, ki je imela od 17. stoletja naprej tudi svojo graščino, v njej pa so živeli pomembni prebivalci z rodbino Zois na čelu. Domačin Rok Humerca je podrobno proučil zgodovino vasi in našel številne pisne vire ter fotografije, ki govorijo o imenitni preteklosti Javornika.

URŠA PETERNEL

Lani so na Slovenskem Javorniku porušili kamniti obokani podhod, ki so ga domačini desetletja uporabljali za dostop do železniške postaje, otroci za pot v šolo, v preteklosti pa je povezoval jedro starega Javornika z njivami na južni strani naselja. Sto petdeset let stari podhod je »padel« ob gradnji nove ceste, ki jo gradi podjetje SIJ Acroni Jesenice v sodelovanju z Občino Jesenice za povezavo do industrijskih obratov. Skupina domačinov je že takrat neuspešno želela podhod ohraniti vsaj za namene pešpoti in kolesarske poti. Med njimi je bil tudi domačin Rok Humerca, po izobrazbi univerzitetni diplomirani arheolog. Kot je dejal, je bil podhod iz časa gradnje kraljevo-cesarske Rudolfove železnice eden zadnjih starih objektov nekdanjega območja Javornik, predstavljal je tehniško dediščino, obenem pa je bil tudi eden zadnjih

Rok Humerca, univerzitetni diplomirani arheolog: »Z degradacijo celotne vasi in kulturne dediščine so domačini izgubili tudi svojo identiteto.« / Foto: Gorazd Kavčič

pomnikov na izginulo vas Javornik. Malokdo namreč ve, da je bil prvotni Javornik (Jauerburg) zelo stara vas, ki je imel tudi svojo graščino, ki jo je rodbina Posarelli (kasneje gospodje pl. Javorniški) zgradila leta 1633. Kasneje so jo kupili Zoisi,

med njimi je bil tudi slavni mineralog, razsvetljenec in mecen Žiga Zois. Takrat je Javornik postal zbirališče domačih in tujih intelektualcev, javorniška graščina pa je tudi skrivnostni kraj dogajanja Linhartove komedije Ta veseli dan ali Matiček

še ženi, ki jo je Žiga Zois dal napisati A. T. Linhartu za namene poroke hčere enega izmed svojih zvestih rudarjev na Belščici, navaja Humerca. Velik del svojega življenja je v graščini preživel tudi Žigov brat, botanik Karel Zois, ki je po karavanških planinah raziskoval in preučeval botaniko. Zaradi slabega gospodarjenja družine Zois s posestvom in železarskimi obrati so upniki ustanovili Kranjsko industrijsko družbo in graščina ter vas druga lastnina Zoisovih je prešla pod njeno lastništvo. Takoj po drugi svetovni vojni so Kranjsko industrijsko družbo preimenovali v Železarno Jesenice. »To pa je bil tudi začetek konca pestre zgodovine vasi Javornik, njegovih prebivalcev in njegove materialne dediščine ter posledično kolektivnega spomina na vas,« z grenkobo ugotavlja Humerca. Železarna Jesenice je namreč od leta 1955 postopno skoraj v celoti porušila prvotno vaško jedro Javornika.

Razen domačije pri Kosmač so odstranili vse domačije, odstranjeno je bilo vaško jedro, porušeno območje pa je bilo zasuto z visokim nasipom, na katerem so zgradili železarske obrate. Leta 1959 je Železarna Jesenice poru-

gradbenih delih so namreč delavci naleteli na zanimive najdbe, med drugim so našli marmornat podstavek, dele portalov in pečnic ter žlindro steklastega videza, ki naj bi izhajala iz svetovno znane Zoisovega plavža na Ja-

Vas so sestavljale domačije pri Žvabu, Dežmanu, Klančniku, pri Kemfarju (kovačija), Zoisov (kasneje Sedejev) mlin, domačija pri Šobru, Kosmaču (kasneje Muleju, kjer je bila pošta, zatem pa gostilna in mesar), Jakobu, Kozal in Koniču. Vaško jedro je imelo kamniti vodnjak z litoželezno 'šterno', tlakovano je bilo s prodniki v tehniki mačjih glav. Na Trebežu pa se je razprostiralo grajsko jedro z graščino.

šila še javorniško graščino in več kot petnajst pripadajočih poslopij. Še zadnji prvotni arhitekturni pomnik nekdanjega Javornika pa je padel leta 2004, ko je SIJ Acroni za namene makadamskega parkirišča podrl kmečki dvorec pri Kosmaču.

A nekaj materialnih dokazov o tem, da je bila na tem območju vas, se je vendarle našlo. Ob nedavnih

vorniku. Med izkopom jarka pa so zadeli tudi dele zidovja Jakobove domačije in kamniti temelj nekdanjega gospodarskega poslopja Kosmačeve domačije. Vse to, skupaj z ohranjenimi fotografijami in dokumenti, pričča o tem, da je bila na tem območju nekoč imenovana vas na Gorenjskem, imenovana Javornik, ki jo je opisal že Valvazor.

Brajico je znala brati z očmi

Letos praznujemo 140. obletnico rojstva Minke Skaberne, ki je delovala na področju ustanov za slepe, skrbela za njihove knjižnice, zlasti pa je zaslužna za prepisovanje knjig v Braillovo pisavo. Pri delu jo je vodilo prepričanje, da je učenje branja in pisanja, prirejenega za slepe, ena izmed najpomembnejših točk v izobrazbi slepega. Njeno življenjsko pot sta predstavila Dušan Brešar in Sebastjan Kamenik iz Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije.

MAŠA LIKOSAR

Minka Skaberne se je rodila 10. januarja 1882 v Kranju očetu Francu Ksaverju Skabernetu, ki je poučeval na kranjski gimnaziji, in mami Viktoriji Rudolf. Imela je tri starejše brate, vsi so študirali na Dunaju, Franc in Pavel sta bila pravnik, Viktor pa gradbeni inženir. Pri Minkinih dveh letih je oče umrl in tedaj se je družina preselila v Ljubljano v Skabernetovo hišo. Osnovno šolo je končala na dekliški šoli pri ljubljanskih uršulinkah, maturirala pa na ljubljanskem ženskem učiteljskem. Pri 19 letih je postala učiteljica. Poučevala je po ljubljanskih šolah, kjer si je pridobila pogoje za poklicni izpit, ki ji je omogočil stalno mesto na dekliškem učiteljskem. Med drugim je poučevala tudi na trirazredni ljudski šoli v Stražišče, tedaj Šmartno pri Kranju. Leta 1911 je na Dunaju opravila usposabljanje za pouk slepih, in ko se leta 1973 upokojila kot

profesorica učiteljskega, se je posvetila delu za slepe in slabovidne. Delovala je v društvu Kurator za slepe.

»Veljala je za eno večjih strokovnjakinj za delo s slepimi in slabovidnimi v Sloveniji, a ker je bila ženska, je bila potisnjena v ozadje. Tedaj so bile ženske namreč drugorazredne in niso imele pravih pravic. Njeno delo bojda niti znotraj družine ni bilo dobro sprejeto. A kljub temu se je vestno posvečala prepisovanju knjig za slepe in slabovidne, zaslužena je za prilagoditev Braillove pisave slovenskim razmeram. Uporabljala je preprosto opremo, in sicer Braillovo tablico, kovinsko iglo, trd papir in besedilo za prepis,« je pojasnil Brešar, Kamenik pa je dodal: »Minka slepih ni le opismenila, temveč jim je obogatila in oplemenitila življenja ter razširila obzorja.«

Po ustanovitvi prvega zavoda za slepe je Minka Skaberne organizirala tečaje za

prepisovalke, nadzirala delo prostovoljk in pouk slepih na novoustanovljenem zavodu. Skrbela je za Braillovo knjižnico, Dom slepih v Škofji Loki, ki je bil ustanovljen leta 1936, in škofjelosko knjižnico slepih. Postala je odbornica Združenja slepih Jugoslavije za Slovenijo in ustanovila tretjo Braillovo knjižnico, kjer so pod njenim vodstvom prepisovali in izposojali knjige v Braillovi pisavi po vsej Sloveniji. Kasneje se je ustanovila še zvočna knjižnica in Braillova tiskarna, ki sta prinesli postopno uvedbo strojnega prepisovanja, a kljub temu ročno prepisovanje v Braillovo točkopis ni izgubilo pomena. Minka Skaberne je neprekinjeno delala vse do smrti 12. julija 1965.

»Po drugi svetovni vojni, iz katere se je vrnilo mnogo slepih vojakov, je bila Minka tista, ki je storila ključne premike za slepe in slabovidne. Njene pobude so obrodile sadove in slepi so bili deležni

Dušan Brešar in Sebastjan Kamenik sta v Mestni knjižnici Kranj predstavila življenje in delo Minke Skaberne, ki se je rodila v Kranju leta 1882. / Foto: Tina Dokl

prvih knjižnic, šol in zavodov. Začutila je čas, v katerem je živela, slepi so bili namreč odrinjeni na rob družbe in ona jim je vrnila status državljanov in ljudi,« je dejal Brešar in nadaljeval: »Pri svojem delu je bila zelo natančna in metodična. Vsako

prepisano knjigo je temeljito pregledala, z očmi je znala brati brajico. Napisala je tudi metodologijo delo s slepimi slabovidnimi. V času njene življenja je nastalo več kot dva tisoč knjig v Braillovi pisavi.« Za nesebično delo za slepe je bila odlikovana z

redom dela 2. stopnje in z redom zasluge za narod 3. stopnje. Imenovana je bila za pedagoško svetnico in častno članico Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije. Po njej je poimenovana Knjižnica slepih in slabovidnih v Ljubljani.

Jaz, midva in mi

Še o električnem kolesu

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

Nekaj bralcev se je oglasilo, da bi tudi oni kupili električno kolo. Iz srca vam ga privoščim. Kupite ga čim prej, da boste lahko novo obzorje in dimenzije kolesarjenja doživljali še pri čim boljših močeh. Kar zopet ne pomeni, da boste svoje staro navadno kolo opustili.

Z električnim kolesom ne morem po opravkih. Razlog je zelo preprost. Tatovi so nenehno na delu. Če recimo v kampu šotorite, ne puščajte kolesa priklenjenega ob kakšno drevo ali na prtljažniku avtomobila. To kolo morate imeti stalno na očeh ali zaklenjenega v nekem prostoru. Prav tako se morate privaditi nanj. Če

z navadnim kolesom vozite recimo od 10 do 15 km/h, se z električnim lahko peljete 25 km/h. Ljudje niso vajeni take hitrosti, padejo, spodsne jim. Potrebno je nekaj vaje pri manevriranju. Priporočam, da kupite to kolo pri specializiranem prodajalcu koles, in ne v supermarketih, kjer vas bo morda pritegnila cena. Dobro premislite, kje se boste vozili. Če se boste vozili tudi po kakšnem kolo vozu ali gozdni poti, potem vsekakor morate imeti širše pnevmatike z grobim profilom. Na poti v službo me lahko ujame dež, zato sem se odločila za blatnike, ki so vedno prekratki. Če je treba, jih z improvizacijo podaljšam.

Električno kolo kupite pri specializiranem prodajalcu koles, ki ima tudi servis.

O vsem tem razmislite sami glede na svoje potrebe. Kako velik bo okvir, kakšne oblike in višine bo, kako bo kolo vzmeteno, o tem in še mnogo čem vam bodo svetovali v specializiranem kolesarskem servisu glede na to, koliko ste visoki, težki, kaj od kolesa želite in pričakujete. Računajte na to, da boste

morali električno kolo redno voziti na servis, zato je bolje, če sta prodajalec in serviser eno podjetje. Pri nakupu kolesa ne varčujem, ta se premika z mojo lastno močjo, udobje je pomembno. Tu imate povsem drugo situacijo kot na primer pri pomivalnih ali pralnih strojih. Tam mi poskušajo prodati aparat z vsaj desetimi programi, dejansko pa uporabljam dva. Kolo se premika na moj lastni pogon, tudi če je električno, je precejšnja razlika v udobju in moči. Zmogljivost baterije je ključna. Seveda je odvisno tudi od terena, koliko se vozite navkreber, katero stopnjo baterije vklopate, ne nazadnje, kako se vozite.

Prej sva se na morju vozila ob obali, od Izole proti solinam ali od Izole proti Trstu. Sedaj se voziva tudi po hribovitem zaledju. Malija, Korte, Šared, Baredi, Gažon so kraji nad Izolo. Čisto nov svet, odmaknjen od gneče in turistov. So kolesarji, ni pa gneče. Nad Ankaranom je čudovita pot na Kolomban in Hrvatine, od koder gledate na eni strani Trst, na drugi Koper. Majhne vasi z lepimi pogledi. Ti kraji so si bližji, meja po vojni jih je odtujila, danes pa je spet vse povezano in prepleteno.

Gospodje!

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt
janez.logar@toplina.net

Gospodje – da ne bo prepozno. Zelo bodite pozorni do svojih žena, partnerk, kajti ni več tako, kot je bilo. Odnosi moški – ženska, kot so bili pri naših starših, pri naših starih starših, so se zelo zelo spremenili. Moške in ženske vloge so bile vnaprej določene. Moški so imeli glavno besedo, ženske so bile primorane slediti zahtevam tradicije. V Ameriki se je zgodila seksualna revolucija, v našo deželo je prišel nov družbeni red, ženske so dobile dostop do izobrazbe, do svojega denarja, začel se je dvigovati pomen ženske v družbi. Ženske so postajale

vedno bolj enakopravne in enakovredne na mnogih področjih. Danes pogosto opravljajo vsaj dva poklica – svojega v službi, nato je še gospodinja in mati.

In nekateri njihovi gospodje se do njih obnašajo, kot da se ni nič spremenilo. V moški družbi se smejijo na račun žensk, ki naj opravljajo službo, skrbijo za otroke in še za gospodinjstvo. Prepričujejo se, da je vedno tako bilo in da ne vidijo razloga za spremembe. Včasih se s kavča posmehujejo, ko ženska tarna, da ne more več, da ne bo več tako živela. Gospodje, to je rdeči alarm za vas. One mislijo resno. Nekateri gospodje si po službi vzamejo čas za gostilno in domov pridejo rahlo okajeni. Ženske jih rotijo, da tako ne bo šlo več. In ker se že leta in leta nič ne spremeni, gospodje ne verjamejo, da mislijo resno. Nekateri gospodje veliko delate, zaslužite ogromno denarja, vaša dama si pa želi vas, vaše bližine. In na vse njihove prošnje odvrnete, naj še malo počaka.

Svet, odnosi, pogled na zakon, partnerstvo ... vse to se je strahotno spremenilo. Dragi gospodje, vaše dame želijo drugačne odnose. Želijo biti z vami, se z vami pogovarjati, nočejo prenašati več alkoholnega

vzdušja, nočejo biti same. In kaj še želijo? Želijo, da jih vi začutite v njihovem veselju in v njihovi žalosti. Nočejo (upravičeno) biti le uspešne v službi in nočejo biti le mame, nočejo biti le gospodinje. Želijo biti srečne s svojim moškim. Velikokrat vas prosijo in rotijo, vzemi si čas zame, pelji me kam na izlet, kupi mi kakšno malenkost, samo zame, začniva skupaj graditi srečo, narediva si podlago za lepo starost ... Vi, gospodje, pa nič. Kot da se vas to ne tiče. Vaša mama, stara mama, prababica, ni imela ekonomskih možnosti oditi. Okolje je bilo takrat temu zelo nenaklonjeno.

Vaše dame želijo drugačne moške.

Nato pride šok. Ženska ima dovolj. V povprečju mine 19 let. Napove odhod. Želi zaživeti z nekom srečno življenje. Takrat (po letih njenega opozarjanja) padete v paniko. Obljubljate ji vse mogoče, kličete terapevte, podira se vam svet. Ona pa pravi: »Prepozno.«

Gospodje! Spoštujte svoje dame! Imejte jih radi! To jim povejte! Omogočajte jim, da bodo ob vas zaživele svojo ženskost. Vi pa na dostojen način svojo moškost.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Vincenc Kern in družinska tragedija

PETER COLNAR

V preteklosti so se tudi v deželi Kranjski srečavali z različnimi hudimi boleznimi. Največje gorje so povzročile črne koze. Pri njih je odigral pomembno vlogo zdravnik kirurg Vincenc Kern, ki se je rodil 20. januarja 1760 v Gradcu. Za razvoj slovenske medicine je pomemben predvsem zaradi uspešnega sistematičnega cepljenja v času epidemije črnih koz v letih 1798–1801. Njegov spis *Nauk od koze* stavljenja je leta 1799 poslovenil Valentin Vodnik. Bil je znanstvenik, ki je zahteval na Kranjskem redno cepljenje. Kot tragični dogodek iz njegovega življenja je ostalo zapisano, da sta za črnimi kozami umrli tudi njegova žena in hčerka, ker ni pravočasno dobil cepiva.

Vincenc Kern se je rodil kot sin priseljenega privatnega uradnika, baje iz ljubljanske rodbine Kern

(trditev dunajskega kirurga Albrechta). Po končani gimnaziji v Gradcu je vstopil kot vajenec v neko rano celniško oficino (nekaj obrtna delavnica). Študiral je zunaj Gradca, služil kot pomočnik-ranar v Salzburgu, Trstu in Benetkah ter se preživljal s tem, da je spremljal bolne aristokrate na potovanjih in v zdraviliščih. Nato je med letoma 1784 in 1789 na Dunaju študiral medicino in opravil praktični preizkus iz kirurgije. Po dvehletnem službovanju na dunajski gluhonemnici je bil leta 1797 imenovan za profesorja kirurgije in porodništva na ljubljanskem liceju, kjer je delal osem let.

V Ljubljani je uveljavil cepljenje proti osepnicam (črnim kozam) in je kljub odporu prebivalstva dosegel popoln uspeh. Leta 1799 je na Dunaju doktoriral iz medicine in leta 1803

napravil študijsko potovanje v Benetke, kjer se je seznanil z operativno tehniko za odstranitev kamnov v sečnem mehurju. Leta 1805 je bil imenovan za profesorja praktične kirurgije na dunajski univerzi in postal istočasno osebni kirurg cesarja Franca I. Z ustanovitvijo knjižnic na klinikah in operacijskega instituta je postal za dunajsko šolo pomemben reformator, v kirurgiji pa si prislužil trajen pomen z reformo ravnanja z rano, predvsem pa s svojimi urološkimi deli. Spisal je več strokovnih knjig in člankov.

Bil je predhodnik antisepse. Uvedel je lastno metodo odprtega zdravljenja ran. Nasprotoval je obveznemu povezovanju in mazanju ran in z vodo skrbel za njihovo čistost. Utemeljil je znanstveno urologijo in bil član mnogih evropskih akademij.

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- Dne 17. januarja 1263 je umrla grofica, plemkinja, vojvodinja Neža (Agnes) Andeško-Meranska. Rodila se je leta 1215. Številne listine pričajo o tem, da je bila vse od leta 1229 do svoje smrti leta 1263 gospodarica Kranjske (domina Carniolae). Rodbina grofov Andeških je bila ena najpomembnejših srednjeveških dinastij na Slovenskem. Njihovo glavno upravno in sodno središče je bil Kamnik. S Kranjsko so bili povezani dobrih sto let.
- V Kranju se je 17. 1. 1786 rodil živinozdravnik Anton Hayne. Slavni nemški pesnik Heinrich Heine je imel v Kranju dva bratrance, in sicer brata Antona in Emanuela Hayneja. Uveljavila sta se kot izvrstna ranocelnika in veterinarja. Njun oče Anton je bil brat očeta pesnika Heinricha Heineja. Njihovi potomci še vedno živijo v Kranju.
- Na Gašteju pri Kranju se je 18. 1. 1875 rodil arheolog, etnograf, čebelar, duhovnik, redovnik benediktinec Valter (pri krstu Franc) Schmid (Šmid). Leta 1909 je zaradi poroke prestopil v evangeličansko vero in bil odpuščen iz službe.
- V Vrbi pri Žirovnici se je 22. 1. 1811 rodil cerkveni dostojanstvenik Janez Zlatoust Pogačar. Leta 1875 je postal ljubljanski škof.

Sodomija

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Drugi potrebnež, ki so ga zalotili pri dejanju v »kravji spalnici« in je moral dejanje priznati, je bil Tomaž Čelik, rojen v Šebreljah. Janez Troha, kmet iz Srednje Kanomlje (okraj Idrija), je že dalj časa opazoval, da se njegov dninar, 19-letni Tomaž Čelik, več kot je treba

zadržuje v živinskem hlevu, zato je zaprosil svakinjo Marijo, da fanta malo nadzoruje. Svakinja je v ta namen nekega oktobrskega večera leta 1856, ko se je Čelik po večerji hitro nekam pomuznil, odšla v hlev in se skрила v kot. Kmalu se je pojavil Tomaž, zakoračil naravnost k beli kravi in jo z roko tako dolgo čehljal, da je pustila jasli in se obrnila, nakar je fant stopil v jasli in se pripravljaval, da jo bo zaskočil. Tedaj pa Marija ni več vzdržala, zakričala je, skočila ven in stekla k svaku, ki je takoj šel v hlev in od fanta zahteval pojasnilo, kaj je to, in ker je fant zanikal, ga je dal odvesti orožnikom.

Na sodnem zaslišanju je Čelik priznal, da je približno trikrat, vedno zvečer, hotel zlorabiti belo kravo v Trohovem hlevu s tem, da bi ji vtaknil svoj moški ud v njeno spolovilo, vendar mu zaradi stalnega premikanja krave ni uspelo, da bi ga zarinil vanjo.

To je bilo dovolj, da so ga obdolžili zločina poskusa nenravnega nečistovanja. Oteževalno zanj je bilo ponavljanje dejanja in da je bil že kaznovan zaradi kraje (leta 1854, z 48 urami zapor). Olajševalna je bila njegova mladost (manj kot dvajset let), priznanje dejanja, zanemarjena vzgoja in da je vse ostalo pri poskusu. Glede na vse te olajševalne

okolščine mu je Okrajni urad Vipava kot sodišče prisodil zgolj trimesečni zapor (brez olajševalnih okoliščin bi lahko dobil od enega do pet let težke ječe).

Omenjeni primeri sodomije z živino bi lahko deloma sodili tudi v poglavje o dogajanjih na paši ali pa k mladim prepotentnežem. Je pa pri tej vrsti zadovoljevanja spolnih potreb zaznati tudi možnost zlorabe z obrekovanjem. Takšno početje je namreč veljalo za sramotno in gorje nekemu, za katerega bi se raznesel po vasi glas, da »krave nadleguje«. Že dva »pašna« primera, o katerih smo pisali, bi lahko bila zgolj obrekovanja, iz leta 1856 pa se nam je ohranil primer, ko je 24-letni Matevž Železnikar z Vitsokega pri Igu tožil svoje sosede zaradi obrekovanja, da nečistuje s kravo. Kdo ve, mogoče je bilo pa res ...

Veliko pogostejša kot živalska sodomija je bila sodomija v obliki pederastije, takšna klasična, ko imajo odrasli moški radi pubertetnike in znajo biti pri tem tudi nasilni. To je bil pravzaprav skoraj pogoj za prijavo in posledično sodno obravnavo, saj v primerih sporazumne homoseksualnosti jasno nihče ni imel interesa, da bi se prijavljaval oblastem. Možna je bila seveda tudi prijava, če je sodomita zalotil nekdo tretji.

Vaš razgled

Brez vsakodnevnega sprehoda z domačimi ljubljenci pač ne gre, četudi so temperature pod lediščem. Pa nič za to, mraz sploh ni ovira, če so pri roki topla oblačila – in to po najnovejši modi! Kot pa svetujejo kinološki strokovnjaki, naj lastniki psov predvsem poskrbijo za udobje ter zdravje svojih štirinožnih prijateljev, in ne za zadovoljevanje lastnih kapric. Fotografija je simbolična. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Črni teloh je ena prvih rastlin, ki nas s svojimi razkošnimi cvetovi očara, ko je narava še v obdobju počitka. Sončni žarki bodo snežno bele čašne liste kmalu obarvali v rožnate in zelene odtenke. Naše okolje je sicer svetovno središče raznovrstnosti telohov – najlepše zimske trajnice, zato privabljajo ljubitelje od vsepovsod, tudi z Daljnega vzhoda. S. L.

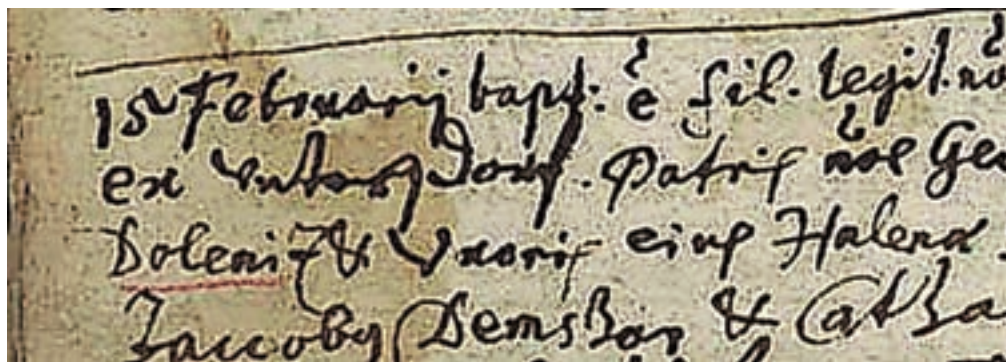
Dolenc iz Dolenčic ni Dolenjec, 1. del

TINO MAMIĆ

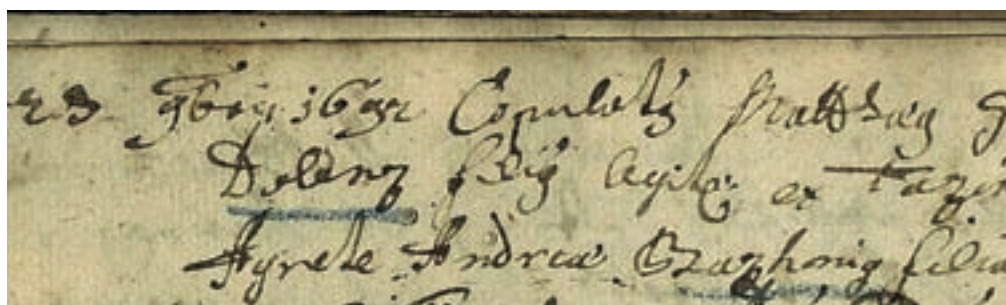
Priimek Dolenc, ki ga ponekod zapisujejo tudi Doleneč, bi se po sedanjem pravopisu pisal Dolenjec. A pred več kot pol tisočletja, ko je priimek nastal, sedanjega pravopisa še niso poznali. Natančneje: slovenskega pravopisa takrat sploh še ni bilo, zato so priimek pisali po nemških ali latinskih pravilih.

Dolenc je torej prebivalec Dolenjske. Dolenjska je dolnja, spodnji del dežele Kranjske, ki na severu sega do Save. Ljudje ob Savi sicer nočejo biti vsi Dolenjci, kakor tudi ne Gorenjci, a geografsko in zgodovinsko to pač tako je. A Dolenc je lahko tudi prebivalec Dolenje vasi. Ali Dolenja. Ali Dolenjega Brda. Ali Dolenčic.

Dolenjec, ki se je priselil na Gorenjsko, je dobil priimek po pokrajini izvora. Dolenc je večinoma gorenjski priimek, čeprav ga najdemo tudi

Leta 1639 je nastal zanimiv vpis: krst Matije Dolenca iz Dolenje vasi (Matthia Doleniz ex Inter Dorf) v župniji Selca pri Železnikih. Mogoče se v tem zapisu skriva tudi odgovor, od kod izvirajo Dolenci. Knjiga je v Ljubljanskem Nadškofijskem arhivu (K 1622–1648 Selca, zv. 1, str. 314).

V Smedniku priimek Dolenc najdemo tudi v najstarejših matičnih knjigah. V poročni knjigi je zapis o Juriju Dolencu iz Tacna, ki je 23. februarja 1692 dal obljubo zvestobe Neži Bačnik. Knjiga je v Nadškofijskem arhivu Ljubljana (K 1690–1734 Smednik, zv. 1, str. 10).

drugod, saj se Dolenjci niso selili samo na Gorenjsko. Zdi se, da je več Dolencev, posebej gorenjskih, iz spodnjih vasi kot iz Dolenjske. V Ljubljani pa jih je verjetno več z Dolenjskega.

Pogled na zemljevid slovenskega telefonskega imenika, ki danes sicer nima niti približno take vrednosti kot še pred desetletjem in pol, nam razkrije, kje so gnezda priimka. Ljubljana, Maribor in Kranj, kar je logično, saj gre za mesta, v katera je bilo v zadnjih dveh stoletjih ogromno priseljevanja. Gnezdo štajerskih Dolenjcev je okoli Pragerskega. Na Gorenjskem pa je največ Dolenjcev na Škofjeloškem, v porečju Poljanske in Selske Sore. Dve manjši gnezdi pa sta v okolici Radovljice in Mengša.

Priimek Dolenc je na lestvici slovenskih priimkov na visokem 58. mestu. Kar 1640 Dolencev živi v Sloveniji. Število nosilcev priimka

je skorajda nespremenjeno v zadnjih letih: leta 2007 je bilo Dolencev 1650. Kaki dve tretjini na Gorenjskem, če bi gledali zgodovinsko-zemljepisno, da sega Gorenjska do srede Ljubljane, pa bi bil delež še višji. A pustimo zgodovino.

Na svetu živi več kot 2000 Dolencev. Priimek se je v tej obliki dobro ohranil v tujih deželah tudi zato, ker ne vsebuje šumnikov. V Severni Ameriki živi 200 Dolencev, na Hrvaškem 110, v Braziliji in Franciji po 40. Po okoli 30 jih živi še v Nemčiji, Srbiji, Argentini in Avstraliji. Tem moramo prišteti 300 Dolencev v ZDA (100), Avstriji (75), Italiji (65), Franciji (20). Še 180 Dolencev pa ima priimek z zapisi: Dolenz, Dolentz, Dollentz. V drugih slovanskih deželah namreč priimka Dolenc ne poznajo in je zato izvorno povsem slovenski priimek.

(se nadaljuje)

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Bolj boste delovno aktivni, hitreje boste dokončali vse naloge. Preostali čas boste posvetili tistim ljudem, ki vam pomenijo največ in si želijo vaše bližine. Ni vse v delu, ampak mora biti vsega po malem, da so lahko zadovoljni vsi.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Nobena stvar ni samoumevna, na to se spomnite v trenutku, ko boste imeli občutek, da se kdo umika stran od vas. Tako kot si vi želite potrditve in pozornosti, si tudi drugi od vas želijo pohvale in lepe besede. Vse mora biti v ravnovesju.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Skušali boste popraviti napake za nazaj in naredili vse, da vam uspe. Ko boste iskreni do sebe, ne boste več zanikali težav in iskali razlogov na napačnih mestih. Nikoli ni prepozno, da se postavijo novi in močni temelji.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Znašli se boste v malo neprijetni situaciji in bodite pozorni, da se ne zarečete. Kot veste, vedno hočete najprej pomagati drugim, sebe pa postavite na konec vrste. Na dobri poti ste, da temu dokončno naredite konec. Presenečenje.

Lev (23. 7.–23. 8.)
V teh dneh vas čakajo razna prijetna presenečenja. Vrstili se bodo dogodki, zaradi katerih dobite nazaj samozavest in nasmeh na obrazu. Poglavlja v življenju so kot knjige – vedno si lahko izberemo novo, čeprav prejšnje ne preberemo.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Stremite k popolnosti, a se ne zavedate, da to sploh ni nujno in potrebno. Zaradi tega vam lahko hitro zmanjka moči za sprotne zagate. Nepričakovan dogodek bo sprožil tok razmišljanja in pred vami je cel niz dobrih sprememb.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Začeli si boste ustvarjati prihodnost in pozabljati na spodsrljaje iz preteklosti. Na napakah se učimo vsi, pomembno pa je, da jih ne ponavljamo v nedogled. S svojo lepo in pozitivno energijo boste »okužili« vse, ki bodo v vaši bližini.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Sami sebe boste dali na preizkus in čaka vas presenečenje. Potrpežljivost ni vaša vrlina, zato boste še toliko bolj veseli rezultatov, povezanih ravno s tem. Nobena stvar se ne zgodi čez noč. Na poslovnem področju vas čaka pomemben projekt.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Večji poudarek boste v teh dneh dali zdravju oziroma splošnemu dobremu počutju. To pomeni zgolj to, da boste delovno izpregli in čas posvetili sebi. Naj bo to počitek ob topli čaj in razvajanju v domačem okolju.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Izogibajte se naglih odločitvam. Pred tem raje za en dan prespite zadevo in šele potem naredite tisto, kar mislite, da je prav. Tudi nasveti prijateljev so dobrodošli. Sicer vam bo lahko hitro žal. Naj vas zamere ne omejujejo.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Ste v dobrem obdobju, da na poslovnem področju dosežete cilj, ki si ga želite. Bistvo ni v tem, da ste marljivi in vestni; enostavno stremite k temu, da ste uspešni najbolj, kar zmorete. Seveda se vam bo poznalo tudi finančno.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Pregovor, da ni sodnika brez tožnika, se večkrat izkaže za pravilnega. To se bo zgodilo tudi vam, če se ne boste ustavili še pravi čas. Lepa beseda vedno lepo mesto najde – in obratno. Prijatelji lahko hitro postanejo samo znanci.

TA JE DOBRA

Poklic

Srečni očka v naročju drži novorojena dvojčka. Skomignje z rameni in reče ženi: »Kaj hočeva, taka je pač usoda. Eden bo uradnik, drugi pa bo trgovec.«
»Kako pa že zdaj veš, kaj bosta, ko odrasteta?« se začudi žena.
»Eden ves čas spi – ta bo primeren za uradnika, drugi pa se samo dere, kot da mi hoče nekaj prodati!«

Tablete za večno mladost

Sodnik: »Obtožnica vas bremeni, da ste prodajali tablete za večno mladost. Kaj boste povedali v zagovor?«
»Da res nimam sreče. Zaradi tega sem bil obsojen že leta 1778, 1892 in 1924.«

Klavir

Vida cele dneve in noči igra klavir.
Uglaševalec: »Prišel sem vam uglasti klavir.«
Vida: »Saj vas nisem poklicala!«
Mehanik: »Vaši sosedje so me!«

Oglaševanje

Napis na poti čez Saharo:
»Pozor! Tukaj je zadnja bencinska črpalka. Vse, ki so naprej, so fatamorgana!«

Jajce po gorenjsko

»Kako naj vam pripravimo jajce?« vpraša natakatar gosta.
»Ali to, kako je pripravljeno, vpliva na ceno?«
»Ne.«
»Potem mi pa prinesite jajce na oko na dunajskem zrezku.«

LAŽJI SUDOKU

4				6		8	7
2	5			9			
	9	3	4		6	5	
9	7		2	3	1		
	3				2		
	6	7		8		3	5
	9	8		6	7	5	
			9			8	6
6	4		1				3

Rešitev:

6	9	2	5	9	1	2	7	9
9	7	2	6	2	1	5		
1	5	2	9	7	9	6	6	6
5	9	8	4	9	2	1		
6	2	7	1	9	5	9	8	
8	1	5	5	2	7	2	6	
2	5	1	7	6	8	2		
7	5	2	8	5	2			
4	8	9	2	5	1	6	7	

TEŽJI SUDOKU

5								6
8				6				2
				8	9	3	4	
	2	3		1	7			
	4							3
			4	2		6	8	
	7	5	3	6				
	9		7					1
4								

Rešitev:

6	2	1	5	6	9	8	9	8
1	9	5	8	7	2	6	6	6
4	8	7	2	9	6	5	2	1
2	8	9	6	2	7	1	5	6
2	5	1	7	6	8	2		
7	5	6	8	1	2	9	2	
6	2	9	6	5	7	1	8	
9	1	8	7	2	2	6	5	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Tradicija izdelovanja suhih mesnin bogati našo kulinarčno ponudbo. Knjiga je namenjena vsem, ki želijo obogatiti svoja praktična znanja o pripravi mesa ter izdelovanju klobas, salam in želodcev.

Cena knjige je

12 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

GORENJSKI GLAS	SIBIRSKI VELETOK	PRIREDBA SKLADBE ZA ORKESTER	STISNENA DLAN ROKE	TEKOČA PRILOGA K JEDI	NIKELJ	100	PEVKA STAVEC	SL. SLIKAR (ANTON)	GORENJSKI GLAS	ZATJČ (KNJIŽNO)	HRIB PRI BEOGRADU	GEORGE RUSSELL	SKRAJNI KONEC PREDMETA	BEETHOVNOVA SIMFONJA	ŽENSKAR (SLABŠ.)
DEŽELA VZHAJA-JOČEGA SONCA	13								GLAVNO MESTO HRVAŠKE						
GALERIJA V SANKT PETERBURGU							17		ZARJA (PESNIŠKO) EVROPSKA DRŽAVA						
AMERIŠKI VESOLJSKI CENTER					TIRNICA PLANETA AM. REŽISER (ROBERT)						GLASBENIK DYLAN OLJKIN PLOD	2			
INDIGO		22							20				IVO JEVIKAR SULTANOV RAZGLAS		
SLAVOJ ŽIZEK			EVROPSKO GOROVJE SREBLJAJ, SRK							SKALA (MANJŠ.) FIN. JEZERO, INARI					
REKA V NEMČIJI				RIBIŠKI KAVELJČEK KOCKA (LAT.)	8					SLADEK TROPSKI KROMPIR	DRŽAVA OB IRANU PEVKA MOYET				
DIRKALISČE F-1 PRI MADRIDU								NAKUP. NABAVKA GRŠKI OVČJI SIR					TEST ZNANJA	PRAZNA SREČKA	
GORENJSKI GLAS	ČETRTO V NEW YORKU	SPONKA, PENJA OTOK PRI KORZIKI	18						DEČEK S CUDEŽNO SVETILKO MESTO V RUSIJI						
IGRALKA MIRREN									12		NORD. BOZANSTVA EDEN OD STARŠEV				
IGRALKA TKACEV					ČEBELJA PAŠA (STAR.)			PLOŠČAD OB HIŠI OŽGANINA NA KOVINI						PETER CERNE NACE SIMONČIČ	21
VARJENI SPOJ															

SESTAVIL: F. KALAN	KAKOVOST	NAPRAVA, KI IZSTRELUJE RAKETE	LEPO VEDEDNJE	GORAN DRAGIC	LITINA, ULIV	JAPONSKA VULKANSKA GORA	OBREČNO LISTNATO DREVO	11								
OBLA			23				NEKD. TUR. URADNIK ESEJIST FINCI									
SMUČIŠČE V FRANCIJI					7											
PEVEC RAHIMOVSKI				SKOPLJEN SAMEC GOVEDA			HLAD. MRZLOTA GL. MESTO KITAJSKE									
ZDRAVILO (STAR.)				PEVKA JURČEVIČ	SIPEK PESEK DRŽAVA OB IRAKU		DUMASOV MUŠKETIR JEZERO V TIBETU									
SOSEDNJA DRŽAVA (ORIGINAL)	6							29								
TOM ODELL			ZDRAVILNA RASTLINA MAKEDONSKO KOLO				ELEMENT HOJE KEM. ELEMENT (Na)									
RIMSKA LJUBLJANA						TELOVADEC (KNJIŽNO) TOMAŽ DOMICELJ				10				JEZDNA ŽIVAL Z GRBO	VRSTA RAZSTRELIVA	
PRIMORSKO VRHUNSKO VINO				26			GR. RIMSKI STARI VEK VULKAN NA SICILJI									
SPRINTER BOLDON			TV VODITELJICA ROŠ	DRGETANJE												

RIBJE OLJE																
DEL TENIŠKE IGRE							24			EVROPSKA PLOVNA REKA KANON					27	
ISLAMSKI TEOLOG																
ALAJBEG AZALEJA BATATA JARAMA ONESTEP	SLADILO															
OBŠIREN TRAVNAT SVET																
LAJEŽ (KNJIŽNO)																
PERGAMONSKI KRALJ. ATALOS								19								
DRAGO JANČAR																
USPEŠNA POT V POSLU																
AMERIŠKI PLES																
PARADIŽ																

Nagrade: 1. in 2. nagrada: dereze Veriga K.F., Lesce, 3. nagrada: knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk o oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do torka, 1. februarja 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29			

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TURISTIČNI BONI: RADENCI 13.–18.2., MORAVSKE TOPLICE 13.–18.2., BERNARDIN 14.–18.2., STRUNJAN 9.–14.3., ŠMARJEŠKE TOPLICE 3.–8.4., DOLENJSKE TOPLICE 3.–8.3., AKCIJA BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI 5.–12.2.; NOVO – BANJA KULAŠI 15.–25.2., MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ.
www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kazipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Za vse prireditve je obvezno spoštovanje vladnih odlokov in priporočil NIJZ za zajezitev covid-19.

RAZSTAVE

Najbolj moje

Jesenice – V Foto galeriji na Jesenicah, Trg Toneta Čufarja 4, je do 9. februarja na ogled razstava fotografij Miljka Lesjaka, kandidata za mojstra Fotografske zveze Slovenije in umetnika Mednarodne zveze za fotografsko umetnost ter člana Fotografske skupine Planinskega društva Tolmin.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

STANOVANJE v Stražišču, 53 m², prtiličje, zelo primerno za starejše, lahko tudi za pisarno, tel.: 040/199-972 22000157

POSESTI

PRODAM

NAJBOLJŠE kmetijsko zemljišče travnik, njiva, 3.000 m². Voglje, tel.: 041/350-348, po 13. uri 22000172

V Podbrezjah prodam njivo, tel.: 031/322-279 22000163

 FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO za avtomobil ali čoln, tel.: 041/637-100 22000149

 LOKA NEPREMIČNINE d.o.o. Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00 e-mail: info@loka-nepremicnine.si

MOTORNIA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

RENAULT Espace, zelo ugodno, in zraven še 4 zimske gume na kolotekih, tel.: 068/177-277 22000165

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Druševka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 21003205

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

DRUGA VOZILA

KUPIM

KAMP prikolico, od leta 94 dalje, z baldahinom, lepo ohranjeno, tel.: 031/374-706 22000170

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 jeklena platišča s pnevmatikami za VW Touran, tel.: 04/58-91-190, 041/937-776 22000158

STROJI IN ORODJA

PRODAM

MIZARSKO kombinirko 3 operacije Felder BF 6-31, z odsesavanjem, tel.: 040/581-604 22000180

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

HLODOVINO hrasta, macesna, smreke in bora, ob kamionski cesti ali na panju v gozdu, plačilo takoj, tel.: 051/766-621 22000013

ODKUPUJEMO kostanjeve drogeve (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–11 m (tudi neobeljene). SES, d. o. o., Opekarska ul. 22, Maribor, tel.: 041/865-596 22000062

PODARIM

STREŠNI cementni špičak, cca 150 kosov, in kritino folc, 38 x 23 cm, cca 1.500 kosov, tel.: 041/894-363 22000147

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

BALKONSKA polkna, nova, zelo poceni, tel.: 040/667-879 22000175

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 21003199

DRVA, mešana, metrska ali razžagana, možen prevoz, tel.: 031/229-151 22000151

SUHA bukova in hrastova drva, tel.: 031/826-621 22000010

SUHA bukova drva, dostava po dogovoru, tel.: 041/558-748 22000155

SUHE trske, primerne za kamin ali centralno peč, tel.: 041/986-986 22000182

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

2 kavča klik klak, vzmetena, 180 x 90 cm, tel.: 04/23-10-001 22000146

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

OLJNI gorilec, ekspanzijsko posodo, regulator gretja na olje, tel.: 04/51-32-055, 040/840-382 22000144

VRTNA OPREMA

PRODAM

VRTNO hrastovo garnituro, 180 x 80, miza in klopi, tel.: 041/894-363 22000148

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

LESEN športni lok Victory, cena 60 EUR, in sobno kolo, cena 80 EUR, oboje skoraj novo, tel.: 040/129-077 22000153

TURIZEM

ODDAM

V Barbarigi pri Pulji oddam apartma, parkirišče zagotovljeno, tel.: 00385/923-097-070, 041/755-308 22000178

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22000063

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 21003203

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

KNJIŽNA novost – Živalski haiku tarot + karte, cena 40 EUR, tel.: 040/614-605 22000097

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, strogi unikatni, višji cenovni razred, www.mit-tapiserijetarot.si, tel.: 040/567-544 22000096

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

OTROŠKE pohodne hlače Gornik, velikost 10 let, ugodno, tel.: 040/614-605 22000184

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

MAGNETNO terapijo z blazino in 4 dodatki, za 1/3 nove cene, tel.: 031/624-509 22000164

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR, puhalnik, namizni ponk, vrtno kosilnico, novo, tel.: 030/8913-916 22000176

SUŠILNO za seno, mlin za žito, puhalnik Tajfun, gumi voz 16 col, mešalec za beton, tel.: 040/739-512 22000150

TRAKTORSKO prikolico za prevoz okroglih bal, 15 kom., samonakladalna, tel.: 031/343-177 22000145

KUPIM

TRAKTOR s priključki in mini bager, lahko v okvari, tel.: 031/500-933 22000022

TRAKTOR AGT, Same, IMT, Zetor Univerzal, Štore, Tomo Vinkovič, Ursus, Deutz ter ostalo kmetijsko mehanizacijo, lahko tudi v nevoznom oz. slabšem stanju, tel.: 071/439-009 22000105

TRAKTOR, tel.: 041/680-684 22000154

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 21003202

14 DNI starega telička (bikca) simentalca, tel.: 041/955-080 22000143

BIKCA simentalca, starega 10 dni, tel.: 041/239-468 22000166

ČB bikca, starega 10 dni, tel.: 040/616-848 22000177

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 030/915-738 22000174

KOKOŠI, rjave, grahaste, zelenojajčne jerebičaste in playe, prodamo. Dostavljamo! Kmetija Šraj, Uroš Šraj, Čadramska vas 19, 2319 Poljčane, tel.: 031/751-675 22000068

KRAVE simentalke po izbiri, vse so pašne in vajene ročne molže, tel.: 040/539-023 22000181

MESO bika, starega 19 mesecev, ter meso teleta, starega 5 mesecev, po 8 EUR/kg, tel.: 04/51-81-048, 040/885-502 22000160

OVNA JS pasme, mladega, iz rodovniškega tropa, tel.: 04/25-41-146, 041/589-194 22000152

PIŠČANCE rjave barve, stare 19 tednov, in leto dni stare kokoši, ki že ne-sejo, tel.: 068/191-126 22000173

PRAŠIČA za zakol, krmljen z domačo hrano, tel.: 031/304-351 22000171

PRAŠIČA, težkega 150 kg, domača hrana, tel.: 031/497-567 22000179

PRAŠIČA, težkega 150 kg, domača krma, tel.: 031/497-567 22000159

PRAŠIČE domače reje, težke od 60 do 200 kg, tel.: 041/294-244 22000168

TELICO, 190 kg, in kravo simentalko, tel.: 051/202-229 22000113

TELIČKO, za rejo ali zakol, tel.: 051/492-892 22000161

TELIČKO ČB, staro deset dni, tel.: 031/417-221 22000169

KUPIM

BIKCA simentalca, težkega do 200 kg, tel.: 068/150-640 22000183

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 21003201

OSTALO

KUPIM

KLETKE za zajce (zajčnice) in podarim golobe pismoonoše, tel.: 070/737-932 22000167

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

REDNO zaposlimo osebo za delo v kavarini ob gozdu. Delavnik je vnaprej določen, z možnostjo dela večinoma dopoldan. Okrepčevalnica Stan, d.o.o., Zbiljska c. 8, Medvode, tel.: 031/402-114 22000156

GOSTILNA v Kranju išče nove sodelavce za delo v kuhinji, kot kuhar in kuharski pomočnik (lahko tudi mlajši upokojenec/-ka) ter za pomoč v strežbi. Simona Virant, s.p., Jezerska c. 41, Kranj, tel.: 04/23-43-360 22000136

IŠČEM

IŠČEM DELO – varstvo vašega otroka na mojem domu v Kranju. Redno ali občasno, sem zanesljiva, tel.: 041/532-826 22000080

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Trzič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 21003200

ADAPTACIJA – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 21003204

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22000040

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 21002913

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 21002914

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 22000020

RAZNO

PRODAM

12 V akumulatorski vitel in Thule nosilce za kolo, za na avto, tel.: 041/364-504 22000162

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

NOVO

Nosilka osrednjega lika je socialna delavka Kristina. Pri svojem delu se nenehno sooča z ljudmi, ki jim pomaga v stiski. Ko jo sredi vročega poletja najdejo mrtvo na nekem parkirišču v Šentvidu, nihče niti ne sluti, kdo bi lahko bil kriv za njeno smrt. Je njena smrt povezana z izginitjem dečka pred petdesetimi leti, morda z izginitjem deklice Pije? Psihološki triler izpod peresa žirovske pisateljice Milene Miklavčič vas bo navdušil, prebrali ga boste na mah!

Redna cena knjige je 25 €. Če knjigo naročite na Gorenjskem glasu je cena le **22,50** EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Zapel je zvon v slovo. Poln bolečin ostaja spomin, ostaja praznina, molk in tišina ...

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš dragi mož, ati, ata, tast, brat in stric

STANISLAV ŠKOF

(10. 5. 1929–19. 12. 2021)

Hvaležni smo sorodnikom, prijateljem, sosedom in sovaščanom, ki ste mu namenili poslednji poklon, nam pa z izrazi sožalja olajšali bolečino ob izgubi. G. župniku Cirilu Plešču, g. Stanetu za prebran poslovilni govor, pevčev vokalne skupine Lipa in pogrebni službi Komunale Kranj iskrena hvala za sočuten obred ob slovesu in na njegovi zadnji poti. Ohranili ga bomo v lepem in spoštljivem spominu.

Žalujoci njegovi domači z Brega ob Savi in iz Cerknice

ZAHVALA

Utrujena od boleznih nas je v 90. letu zapustila

IVANA AMBROŽ

Pogreb drage mame, stare mame, prababice in tašče je bil v četrtek, 20. januarja, na pokopališču Rodine.

Žalujemo hčerki Slavica in Danica z družinama

ZAHVALA

Od nas je odšel

SLAVKO BRINOVEC

upokojeni profesor geografije

Od njega smo se poslovili 17. januarja 2022 na kranjskem pokopališču. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali v času njegove bolezni, hvala tudi za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče.

Vsi njegovi

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je v 56. letu starosti zapustil naš dragi oče, sin, stric, prijatelj, trener

IGOR VELIČKOVIČ

Pokopali smo ga v četrtek, 20. januarja 2022, na mestnem pokopališču v Kranju. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nič nam ni dano za vedno.
Tudi ljudje ne, ki jih imamo radi.

Ob prezgodnjem slovesu naše drage

METKE JENKO

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, nekdanjim Metkinim sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in tolažilne besede. Srčna hvala zdravstvenemu osebju ZD Gorenja vas, NMP Škofja Loka in UKC Ljubljana za oskrbo ter pogrebem, nosilki luči in gorenjevaškemu župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste namesto sveč in cvetja darovali za cerkev ali svete maše ter Ireninim sodelavcem iz LTH Castings za vso pomoč. Srčna hvala vsem, ki ste našo Metko imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očka, starega ata, pradedka in tasta

FRANCA DERLINKA
iz Gorenje Ravni

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem za izrečena sožalja, besede tolažbe, sveče, cvetje in darove za svete maše. Posebna zahvala domačemu župniku g. Cirilu Isteniču za molitve in lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenemu pevskeemu zboru Javorje in pogrebniemu podjetju Navček. Ohranimo ga v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

V 92. letu starosti se je tiho in mirno od nas poslovila naša draga mama, stara mama, tašča in teta

IVANA URBANČIČ

rojena Strniša, po domače Mlekarjeva mama iz Predoselj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane sv. maše. Zahvaljujemo se g. župniku Janezu Jenku, pevcem in violinistki za lepo opravljen pogrebni obred. Posebna zahvala sosedu Marinki Rosulnik za lepe poslovilne besede. Zahvala podjetju Navček za opravljene pogrebne storitve. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujemo vsi njeni
Predoslje, 14. januarja 2022

Noč v korakih mirnega je sna
vzela, kar življenje da.
Pot zdaj tvoja vodi tja,
kjer so drugi tvoji že doma.

ZAHVALA

V 97. letu starosti se je tiho in mirno od nas poslovila naša draga babica, prababica in tašča

EMILIJA KRMELJ

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, kolektivu Osnovne šole Helene Puhar, kolektivu Vrta Tržič, Zvezi borcev Kranj, gospodu trobentaču, Komunalnemu podjetju Kranj za izrečeno sožalje. Še enkrat hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njeni
Žiganja vas, Kranj, 20. januarja 2022

ZAHVALA

Vem, da pride dan,
ko se mi izgubi izpred oči ta zemlja
in se življenje tiho poslovilo
in mi potegne zadnjo zaveso čez oči.

V 86. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi ata, stari ata, pradedek, stric in tast

JOŽE PERNUŠ

z Bleda

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom z Bleda in Zgornjega Brnika, prijateljem, znancem in poslovnim partnerjem za izrečena sožalja, sveče, cvetje ter darove za maše. Iskrena hvala zdravnici dr. Liljani Krivec Skrt in Vesni Kleindienst iz Patronažne službe Kranj za vso skrb tekom leta. Hvala Ani Starman in Alešu Slaku iz Doma Taber Šmartno za pomoč pri negi na domu. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, kvartetu Ultima za lepo zapete žalostinke ter podjetju Novak za organizacijo in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi
Zgornji Brnik in Bled, januar 2022

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 84. letu je tiho zaspala žena, mama, stara mama, prababica, sestra, teta in tašča

TILKA POTOČNIK

rojena Šter, iz Čirč pri Kranju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje in darovane maše. Hvala gospodu župniku Matevžu Mehletu z Jesenic za bolnišnično maziljenje in gospodu dr. Andreju Nagliču iz Kranja za opravljen cerkveni pogreb. Hvala zvonarjem, pogrebniemu zavodu Komunala iz Kranja, pevcem in izvajalcu Tišine. Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njeni
Čirče, 12. januarja 2022

V SPOMIN

Te dni mineva deset let, odkar si odšla od nas, draga mami

MARIJA KALAN

Vsem, ki obiskujete njen prerani grob, iskrena hvala za vsako prižgano svečko, dobro misel in molitev. Mami, pogrešamo te, kjer si, vemo, da ti je lepo.

Tvoja družina
Breg ob Savi, januar 2022

ZAHVALA

V 68. letu starosti se je mnogo prezgodaj od nas poslovila draga žena, mami, babica, prababica, hčerka, sestra, teta

KARMEN SUHADOLNIK

roj. Kokaš

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Posebna zahvala zdravnici dr. Simoni Kos in patronažni sestri Tini ter enoti Paliativne oskrbe SB Jesenice. Zahvala snahi Tadeji za vso skrb in pomoč v času njene bolezni. Hvala g. župniku Cirilu Plešču za lepo opravljen pogrebni obred, ge. Zdenki za ganljiv pogrebni govor, pogrebni službi Komunale Kranj in pevcem. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni
Kranj, 14. januarja 2022

V SPOMIN

Vsa tvoja toplina in
vsa tvoja ljubezen ostajata
za vedno z nami.

Minilo je pet žalostnih let, odkar je 1. januarja 2017 ugasnila luč življenja in se prižgala luč spomina, v srcu pa ostaja tiha, skrita bolečina.

ROZKA KRČ

Hvala vsem, ki se je spominjate v molitvi, postojite ob njenem grobu in prižigate svečke v njen spomin. Pogrešamo te ...

Vsi njeni

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina
te zbudila ni, ostala je praznina, ki hudo boli.*

V 85. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

FRANC PETERNELJ

Zakovkarjev Franc iz Davče, živel in ustvarjal v Hrastju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darovane svete maše in ostalo pomoč.

Hvala gospodu župniku Urbanu Kokalju za lep pogrebni obred in mašo, pevcem Kranjskega kvarteta za ubrano petje ter Jureževemu Francu za poslovilne besede. Hvala vsem, tudi tistim, ki ste ga spremljali in bili z mislimi na njegovi zadnji poti. Od njega smo se poslovili na pokopališču v Bitnjah.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota ostala sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja, kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih, dragi ata, ti živiš.*

V 83. letu starosti je svojo življenjsko pot sklenil naš dobri mož, oče, ata, tast, brat in stric

JOŽE KAŠTRUN

po domače Rosmanov Joža iz Nove vasi

Iskrena zahvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sovaščanom za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in svete maše ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Zahvala tudi vsem, ki ste pokojnega Jožeta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Prav tako se iskreno zahvaljujemo gospodu župniku Pavlu Okolišu za lep pogrebni obred, pogrebni službi Navček, pevcem, botrom in nosačem. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi
Nova vas, 8. januarja 2022

ZAHVALA

*Križi Ti presveti, drevo vseh dreves
Ti biser moj, spremljaj me vse do nebes
Neštetokrat dokazal si mi, da ljubiš me
Križani Kristus, rešitelj moj, ljubim Te*

Ob slovesu naše ljube drage mame

ANE OBLAK

na pokopališču v Leskovici 31. decembra 2021 se prisrčno zahvaljujemo vsem duhovnikom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti in darovali sveto mašo. Hvala pogrebni službi Hipnos Medvode za spoštovano opravljen pogrebni obred. Hvala vsem pevcem za lepo petje. Hvala vsem, ki ste jo z vsem spoštovanjem pospremili k počitku. Hvala vsem za izrečena sožalja in darove za svete maše. Posebna zahvala vsem, ki ste jo spoštovali in cenili njen trud in ljubezen, ki jo je delila vsem v župniji. Posebno ljubezen je imela do cerkve sv. Urha in do vseh duhovnikov. Naša mama ne bo pozabljena, njen duh bo z nami v molitvi in v naših srcih.

Žalujocih sedem še živečih otrok, 22 vnukov, 42 pravnukov in deset prapravnukov

ZAHVALA

*Veš, da je vse tako, kot je bilo.
V vsaki stvari si, ki je v hiši.
V mislih si, besedah naših.
Da, celo v sanjah,
le da se korak tvoj več ne sliši.*

V 83. letu starosti nas je zapustil naš predragi mož, ati, dedek in pradedek

FRANC KOLENKO

iz Praš pri Mavčičah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste zaznamovali njegovo pot. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje, darove za svete maše in dober namen. Hvala gospodu župniku Janezu Šavsju in Dejanu Pavlinu za opravljen obred in pogrebno sveto mašo. Hvala medicinskemu osebju SB Jesenice za oskrbo v zadnjih dneh, osebnemu zdravniku dr. Bečanu in Patronažni službi Kranj. Hvala pogrebni službi Navček, pevcem za zapete pesmi in trobentaču Damjanu za Tišino. Hvala vsem, ki ste našega ata imeli radi, ga pospremili na njegovo zadnjo pot in ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

V 89. letu nas je 2. januarja 2022 nenadoma zapustil dragi oče, mož, stari ata in tast

LEOPOLD VILFAN

po domače Adamov Polde iz Veštra pri Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za pomoč, izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebno zahvalo izrekamo gasilcem PGD Stara Loka za zadnje spremstvo ter predsedniku PGD Stara Loka Aljažu Kolmanu za ganljive besede slovesa. Hvala gospodu župniku Janezu Šketu za pogrebni obred s sveto mašo. Hvala pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste našega ata v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Razorju se obetajo boljši časi

Za najstarejši kranjskogorski hotel, Hotel Razor iz leta 1902, ki pa je že dalj časa zaprt, se obetajo boljši časi. Če bo šlo vse po načrtih, investitor Sašo Kovačec, direktor gradbenega podjetja Drava, obnovo hotela želi zaključiti do konca letošnjega leta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Dokumentacija za spremembo obstoječega gradbenega dovoljenja iz leta 2012, ki je usklajena z vsemi nosilci prostora, je pripravljena, je kranjskogorskim občinskim svetnikom na sredini seji zagotovil projektant obnove Hotela Razor Smiljan Buzeti. Kot je pojasnil, bo videz objekta, ki je vpisan v register nepremičnin kulturne dediščine, na zunaj ostal tak, kot je sedaj. Pridobili so kulturnovarstveno mnenje in tudi načrtovana obnova bo potekala pod nadzorom zavoda za varstvo kulturne dediščine.

V načrtu je, da bo v pritličnih prostorih trgovina s t. i. gourmet produkti, z oddelkom z lokalno pridelano hrano, najemnik trgovine v tem trenutku še ni znan. Prevladujoča namembnost objekta pa ostaja hotelska, v njem bo več suit in skupno okrog trideset (osnovnih) ležišč ter na začetku predvidoma ponudba nočitev z zajtrkom (bed&breakfast). Znotraj območja bodo v kletnih prostora

V načrtu je, da bo v pritličnih prostorih trgovina s t. i. gourmet produkti, z oddelkom z lokalno pridelano hrano, najemnik trgovine v tem trenutku še ni znan. Prevladujoča namembnost objekta ostaja hotelska, v njem bo več suit in skupno okrog trideset ležišč ter na začetku predvidoma ponudba nočitev z zajtrkom.

rih zagotovili parkirna mesta za goste. Objekt bo večji za slabih sto kvadratnih metrov, kjer bo dostop za invalide osebe, dvigalo, recepcija ... Ohranili bodo ime Razor in tudi stari kostanj na dvorišču.

Investitor gradbeno podjetje Drava je hotel kupil pred slabima dvema letoma. Direktor podjetja Sašo Kovačec

Hotel Razor sredi Kranjske Gore ima veliko zgodovinsko vrednost. Ali bo prenovljen konec leta znova zaživel? Na sliki ob predstavitvi (od leve) Smiljan Buzeti in Sašo Kovačec.

je povedal, da so k projektu pristopili takoj, vendar so postopki trajali. Na zadnji seji so se občinski svetniki seznanili z lokacijsko pre-

vetritvijo projekta. Dokument lokacijske prevetritve bodo v kratkem poslali na občino, župan Janez Hrovat je povedal, da se bodo potrudili, da pa je končna odločitev na občinskih svetnikih. V primeru njihovega soglasja bo naslednji korak oddaja vloge za spremembo obstoječega gradbenega dovoljenja na upravni enoti.

Gradbeno podjetje hotel želi obnoviti do konca tega leta. Investicija je vredna približno 2,5 milijona evrov, o nakupu jih je prepričala zgodovinska vrednost objekta in tudi socialno-sociološka.

V osemdesetih letih 19. stoletja sta v Kranjski Gori delovali dve gostilni, ena od njih je nudila tudi prenočišča. Z rastjo števila gostov so se izboljšale tudi možnosti prenočevanja – prva sta zakonca Černe ob glavni cesti nasproti sodišča preuredila gostilno in odprla hotel, ki sta ga poimenovala Razor. S svojo kavarno je postal osrednji družbeni prostor v kraju; v njem so se srečevali lokalni veljaki, leta 1904 je bilo tu na primer ustanovljeno Letovišgarsko društvo (današnje Turistično društvo) ... Občinska svetnica in predsednica Turističnega

društva Kranjska Gora Klavdija Gomboc upa, da se v hotelu ohrani letnica v ta spomin in da se ohrani tudi spominska plošča gorske reševalne službe. Investitor je zagotovil, da bodo ploščo ohranili in da so odprti za sodelovanje.

Kot preberemo na spletni strani, je bilo gradbeno podjetje Drava s Ptujem ustanovljeno z namenom opravljanja nepremičninsko-storitvene dejavnosti in prevzemanja razvoja raznih investicij od projekta do realizacije ob upoštevanju kvalitete, roka in cene. »Nazadnje smo gradili Vilo blok na Šmartinski cesti v Ljubljani in restavracijo v spodnjem delu, ravno smo končali tudi dom upokojencev v občini Hoče - Slivnica,« je povedal Sašo Kovačec.

Plečnikovi dnevi

V nedeljo bomo zabeležili 150. obletnico rojstva arhitekta Jožeta Plečnika, ki je ustvarjal tudi na Kamniškem, kjer v soboto pripravljajo brezplačna vodenja po njegovi zapuščini.

JASNA PALADIN

Kamnik – Že nocoj, 21. januarja, ob 18. uri bodo v Domu kulture Kamnik (in s prenosom po družbenih omrežjih) v počastitev te obletnice pripravili predavanje v Kamniku živečega Američana Noaha Charneyja, ki je doktoriral prav na temo Plečnikove zapuščine v Kamniku. Razkril bo, zakaj ga je kot tujca iz daljne Amerike Plečnik tako očaral in zakaj ga je od vseh Plečnikovih del najbolj fascinirala ravno kapela Božjega groba v frančiškanskem samostanu.

Jutri, v soboto, pa Zavod za turizem in šport Kamnik izdal tudi dve Plečnikovi znamki, eno z motivom Plečnikove sobe v svečarni Stele in drugo z motivom Plečnikovih sveč. Obe znamki sta vam na razpolago na TIC točki v Kamniku. Prav tako bo 21. januarja na Pošti v Kamniku moč dobiti poseben Plečnikov žig.

postajo Kamnik-mesto, fasado na Glavnem trgu, Plečnikov most čez Nevljico in kapelo Božjega groba v frančiškanskem samostanu, bo udeležencem predstavil dolgoletni turistični vodnik Michael Babnik. Vodenja po mestu, ki bodo ob 10., 12. in 14. uri, vsakokrat z zborom pred TIC-em, bodo udeleženci zaokrožili z obiskom Plečnikove sobe v hiši družine Stele, v kateri je Plečnik oblikoval pohištvo, saj je prijateljeval z Jankom Steletom.

V počastitev slovitemu arhitektu je Zavod za turizem in šport Kamnik izdal tudi dve Plečnikovi znamki, eno z motivom Plečnikove sobe v svečarni Stele in drugo z motivom Plečnikovih sveč. Obe znamki sta vam na razpolago na TIC točki v Kamniku. Prav tako bo 21. januarja na Pošti v Kamniku moč dobiti poseben Plečnikov žig.

Začenja se obnova skoraj devetdeset let stare brvi

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občina Medvode je skupaj z Mestno občino Ljubljana pristopila k obnovi brvi za kolesarje in pešce čez Savo, ki povezuje Medno z Vikrčami.

Kot so pojasnili na Občini Medvode, po izdelani statični presoji in projektni dokumentaciji že potekajo pripravljala dela, izvajalec pa bo kmalu začel tudi dela na samem objektu. Lesena brv nasedla na Vikrčah in Medno povezuje od leta 1934. Kot tehnična dediščina je vpisana v register kulturne dediščine. Obnova

vključuje zamenjavo ostrešja, dotrajanih elementov konstrukcije mostu ter pohodne plohe. Na obeh armiranobetonskih pilonih bodo izvedli ojačitev ter sanacijo korodirane armature in betona ter zaščitili vsa jeklena vešala. V času del bo most zaprt in prehod ne bo mogoč. Sanacija bo zaključena spomladi.

Solastnici mostu sta Mestna občina Ljubljana in Občina Medvode, meja med občinama namreč poteka po sredini reke Save. Občina Medvode bo za njegovo obnovo prispevala dobrih 83 tisoč evrov.

V Gorenjskih lekarnah skrajšujejo delovni čas

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Epidemija covid-19 je tudi med zaposlenimi Gorenjskih lekarn terjala svoj davek. Kot so sporočili, je trenutno število odsotnih zaposlenih tako veliko, da ne zmorejo več delovati v okvirih standardnih odpiralnih časov.

Od danes naprej je že skrajšan delovni čas lekarne v Kranjski Gori, ki bo predvidoma vse do začetka februarja odprta od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure. Spremenjen delovni čas posameznih enot bodo sproti objavljali na spletni strani Gorenjskih lekarn.

vremenska napoved

Danes bo delno jasno, jutri in v nedeljo pa zmerno do pretežno oblačno. Vse dni bo večinoma suho.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-6/2 °C

SOBOTA

-8/1 °C

NEDELJA

-4/3 °C

